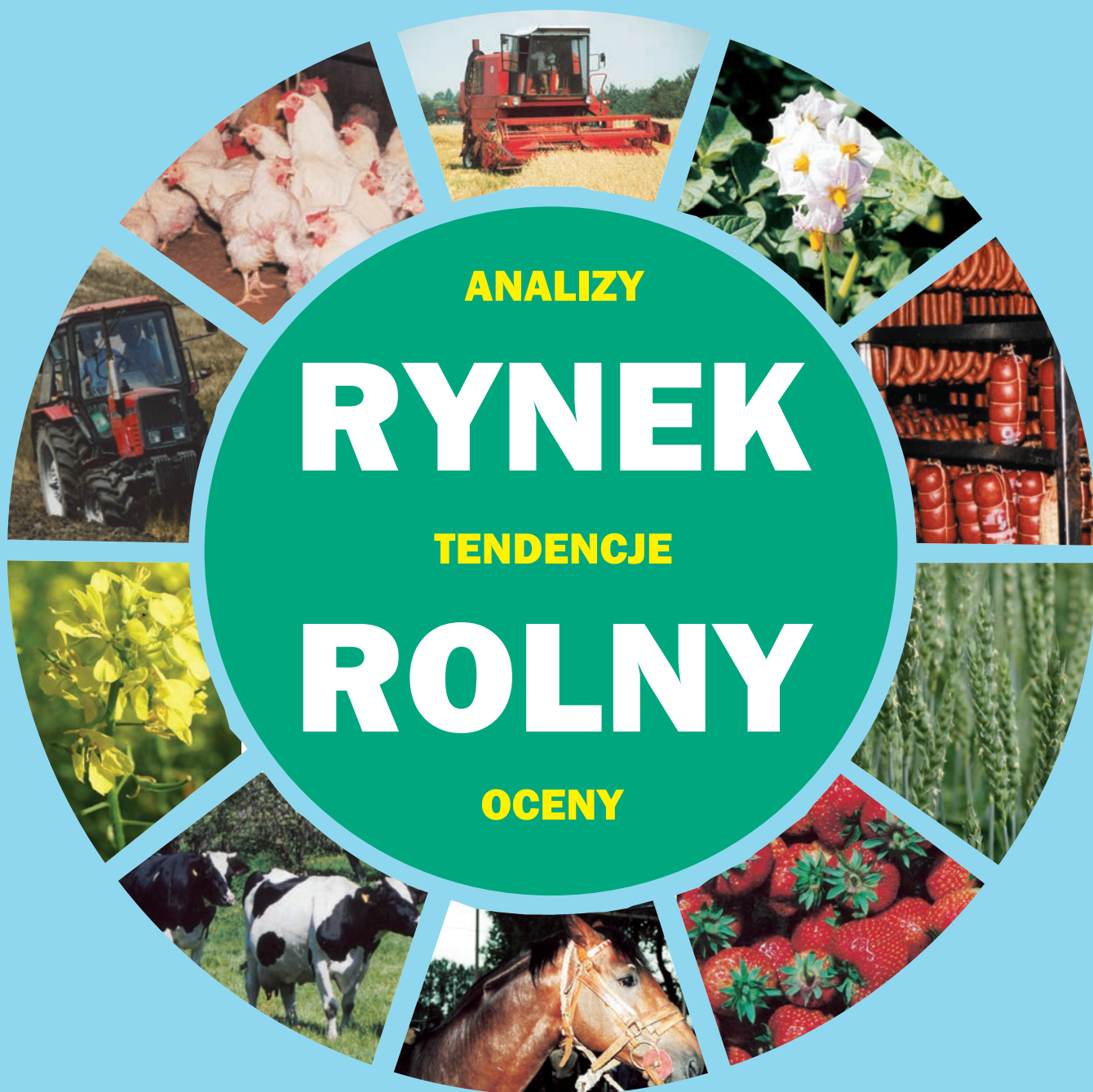

BIULETYN MIESIĘCZNY
NR 4 (326)
ISSN 0867-8545

KWIECIEŃ 2018

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

KWIECIEŃ 2018

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Arkadiusz Zalewski	3
2. Rynek zbóż	Wiesław Łopaciuk	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
	Magdalena Bodył	
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Tomasz Smoleński	25
	Paweł Kraciński	
7. Rynek owoców	Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Teresa Zdziarska	43
9. Rynek wołowiny	Dorota Pasińska	48
10. Rynek wieprzowiny	Danuta Zawadzka	51
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Arkadiusz Zalewski	77

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Krzysztof Hryszko (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Bożena Nosecka
Projekt okładki i skład komputerowy: Leszek Ślipski
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60
Druk: ZAPOL Sobczyk Sp. Jawna
Nakład: 220 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

W marcu 2018 r. koniunktura w rolnictwie pogorszyła się pod wpływem spadku wskaźnika potencjalnego popytu. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) zmalał o 0,3 pkt. proc. do 99 punktów pod wpływem zmniejszenia wyrównanego indeksu potencjalnego popytu o 0,9 pkt. proc. do 99,1 punktu. Ruchomy indeks nożyc cen wzrósł w tym czasie o 0,2 pkt. proc. do 98,9 punktu. Spadek wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu spowodowany był przede wszystkim pogorszeniem obrotów handlowych produktami rolno-spożywczymi oraz mniejszą sprzedażą przemysłu spożywczego. Wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności, jak również inflacji i cen żywności nie zmienił się w porównaniu z poprzednim miesiącem. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie w marcu br. był jednocześnie o 1,2 pkt. proc. niższy niż rok wcześniej.

Wyrównany wskaźnik nożyc cen zwiększył się w marcu 2018 r. o 0,2 pkt. proc. do 98,9 punktu. Był równocześnie o 1,8 pkt. proc. niższy niż rok wcześniej. O spadku wyrównanego wskaźnika nożyc cen w marcu br. w stosunku do poprzedniego miesiąca zdecydowało zwiększenie wyrównanego wskaźnika cen skupu, przy stabilnym wskaźniku cen środków produkcji. Na wzrost indeksu cen skupu wpłynęły przeniesione skutki wcześniejszych podwyżek cen (m.in. we wrześniu 2017 r.), których nie zdołała osłabić lutowa ujemna dynamika cen większości podstawowych surowców rolniczych. Należy jednak podkreślić, że tempo spadku cen skupu w lutym br. było wyraźnie mniejsze niż w styczniu. W lutym 2018 r. zmalały ceny skupu większości produktów rolnych monitorowanych przez GUS. Mleko krowie potaniało o 4,8%, żywiec wołowy o 1,7%, żyto o 1,6%, pszenica o 1,2%, a jęczmień o 0,4%. Wyższe ceny skupu odnotowano w przypadku trzody chlewnej (o 4,0%), drobiu (o 1,7%) oraz kukurydzy (o 1,4%). Łącznie bieżący wskaźnik zmian cen skupu wyniósł w lutym br. 99,2 punktu, a ruchomy indeks cen skupu wzrósł w marcu 2018 r. o 0,2 pkt. proc. do 99,3 punktu.

Jednocześnie nieznacznie podrożały środki produkcji dla rolnictwa. Środki produkcji drożały już 7 miesiąc z rzędu, a średni wzrost ich cen w lutym 2018 r. w stosunku do poprzedniego miesiąca wyniósł 0,1%. O wzroście cen w lutym zdecydowały przede wszystkim wysokie podwyżki cen maszyn rolniczych, których nie zdołały zniwelować wyraźne obniżki cen nośników energii. Środki mechanizacji rolnictwa podrożały w lutym o 0,9%, a materiały budowlane o 0,5%. O około 1,0% potaniały z kolei bezpośrednie nośniki energii. Lutowe podwyżki cen nie wpłynęły jednak na zmianę wyrównanego wskaźnika cen środków produkcji, który w marcu br. wyniósł 100,4 punktu, wobec 100,1 punktu rok wcześniej.

Zmiany cen, jakie dokonały się w lutym br. były zdecydowanie niekorzystne dla producentów rolnych. Ceny koszyka skupu zmalały bowiem o 4,5%, podczas gdy środki produkcji dla rolnictwa podrożały przeciętnie o ponad 0,4%. W konsekwencji skumulowany wskaźnik nożyc cen wyniósł 95,1 punktu, podczas gdy przed rokiem, tj. w lutym 2017 r. wynosił 99,4 punktu.

W najbliższych miesiącach rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej prawdopodobnie nie zmienią się istotnie. Z jednej strony systematycznie rosnące ceny środków produkcji dla rolnictwa pod wpływem możliwych sezonowych podwyżek cen nawozów mineralnych i środków ochrony roślin oraz utrzymujących się stosunkowo wysokich cen bezpośrednich nośników energii nie będą sprzyjały rolnictwu. W przeciwnym kierunku działać jednak będą sezonowe spadki podaży większości produktów roślinnych oraz wzrosty cen niektórych produktów zwierzęcych.

**Arkadiusz
Zalewski**

Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

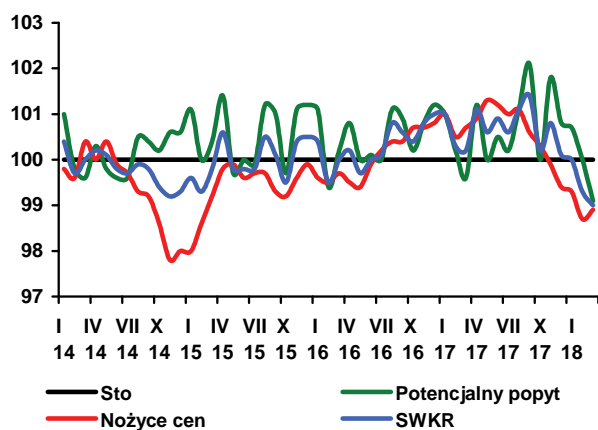
Wyszczególnienie	III 18	II 18	I 18	XII 17	XI 17	X 17	III 17
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	99,0	99,3	100,0	100,1	100,8	100,2	100,2
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	99,1	100,0	100,7	100,8	101,8	100,0	99,6
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	98,9	98,7	99,3	99,4	99,9	100,3	100,7
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	99,3	99,1	99,6	99,7	100,0	100,4	100,9
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,4	100,4	100,3	100,3	100,1	100,1	100,2
Wyrównany indeks inflacji i zmian cen żywności	99,7	99,7	99,9	99,9	99,8	100,0	99,6
Wyrównany indeks zmian wynagrodzeń i cen żywności	99,9	99,9	101,4	100,6	100,1	99,6	99,7
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	98,0	100,0	99,9	101,2	102,2	99,6	99,1

^a średnie ruchome 6-miesięczne

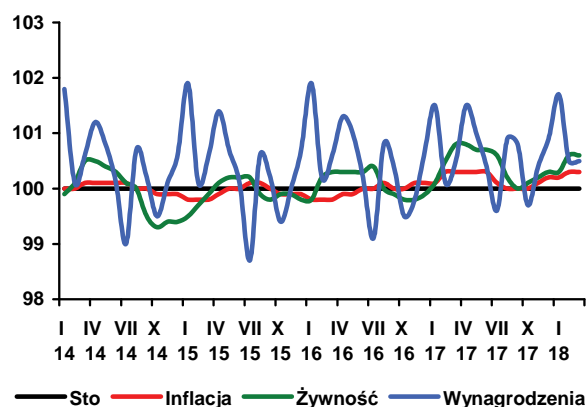
Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest, jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym, pszenica, żyto, jęczmień, kukurydza, ziemniaki, żywica ogółem w tym żywica wołowy, wieprzowy i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

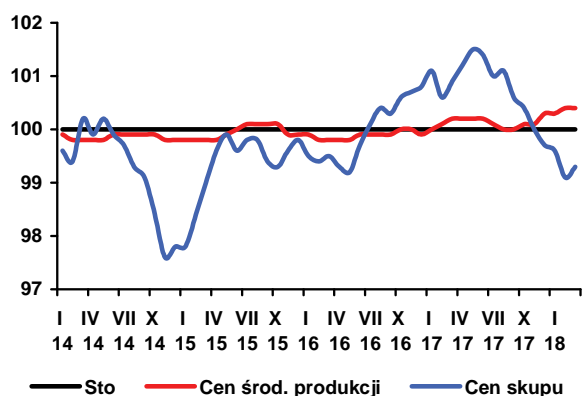
Rys. 1. Wyrównane wskaźniki koniunktury w rolnictwie

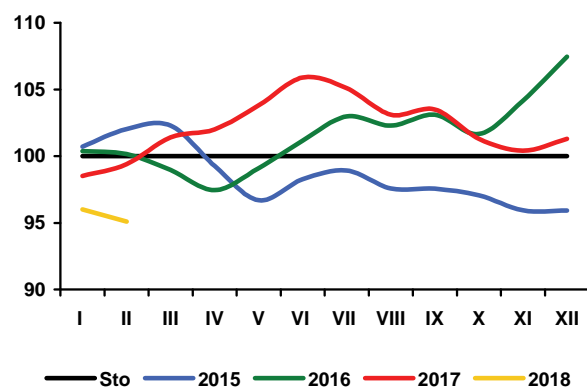
Rys. 2. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 3. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 4. Skumulowany wskaźnik nożyc cen

Światowe zbiory zbóż (bez ryżu) w 2018 r. wyniosły 2,092 mld t¹, tj. o 2,3% mniej niż w rekordowym 2016 r. Mniejsza podaż ze zbiorów częściowo została zniwelowana wysokimi zapasami początkowymi i dlatego podaż całkowita w sezonie 2017/18 wzrosła o 0,3% do 2,715 mld t. Światowe zużycie zbóż w sezonie 2017/18 szacowane jest na 2,109 mld t, czyli o 1,3% więcej niż w sezonie 2016/17. Zapasy końcowe zmalały o 2,7% do 606 mln t.

W 2018 r. przewiduje się niewielki spadek zbiorów zbóż (o 0,2% do 2,087 mld t), co w połączeniu z mniejszymi niż rok wcześniej zapasami początkowymi, spowoduje zmniejszenie podaży całkowitej o 0,8% do 2,693 mld t. Zużycie może wzrosnąć o 1,2% do 2,134 mld t. Zapasy końcowe po raz drugi z rzędu zmniejszą (spadek o 7,6% do 560 mln t). U głównych eksporterów zapasy zmniejszą aż o 16,7% do 145 mln t.

W pierwszej połowie marca 2018 r. na światowych rynkach obserwowano dynamiczny wzrost cen, a indeks cen GOI osiągnął największą od 20 miesięcy wartość. W drugiej połowie miesiąca obserwowano spadkowe tendencje. W marcu 2018 r. indeks cen GOI, w porównaniu z poprzednim miesiącem, zwiększył się o 2,0 pkt. proc. Złożył się na to wzrost cen pszenicy (o 1,0%), kukurydzy (o 7,9%) i jęczmienia (o 1,9%).

Wzrost wynikał z dużego popytu importowego oraz doniesień o trudnych warunkach pogodowych (susza w Argentynie i na południu USA, mrozy w Europie, trudności logistyczne w portach Morza Czarnego i w USA). Natomiast poprawa pogody oraz ciągle wystarczająca podaż ziarna ze zbiorów w 2017 r. skutkowałą spadkiem cen w drugiej połowie marca. W porównaniu z marcem 2017 r. indeks cen zbóż był większy o 10,0 pkt. proc.

W styczniu 2018 r. na krajowym rynku, w stosunku do poprzedniego miesiąca, w skupie potaniały pszenica (o 1,2%), żyto (o 2,6%) i jęczmień (o 0,4%), a kukurydza podrożała o 1,3%. Na targowiskach nie było większych zmian cen, z wyjątkiem spadku cen owsa o 6,1%.

W okresie pierwszych 8 miesięcy sezonu 2017/18 (lipiec 2017 r.-luty 2018 r.) do skupu trafiło 6,85 mln t zbóż podstawowych, tj. o 7,3% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego sezonu. Skupiono 5,02 mln t pszenicy (4,71 mln t w analogicznym okresie poprzedniego sezonu), 1,61 mln t kukurydzy (1,71 mln t), 534 tys. t żyta (459 tys. t), 633 tys. t jęczmienia (600 tys. t) oraz mniejsze ilości pozostałych zbóż.

W styczniu 2018 r. z Polski wyeksportowano 232 tys. t ziarna zbóż, wobec 347 tys. t w poprzednim miesiącu, w tym 97 tys. t kukurydzy, 67 tys. t pszenicy, 25 tys. t żyta. Import ziarna wyniósł 94 tys. t, wobec 93 tys. t w grud-

niu 2017 r. Zmniejszył się eksport większości produktów przemiału zbóż, w tym najbardziej mąk żytnich (o 43,8%), kasz, gryników i granulek (o 28,1%) oraz słoðu (o 20,4%). Zmalał jedynie wywóz mąk pszennych (0,9%).

W imporcie obserwowano spadek obrotów. Więcej niż w poprzednim miesiącu sprowadzono tylko słoðu (10,1%). Import mąk pszennych zmalał o 40,1%, ziaren obrobionych inaczej o 21,6%, kasz gryników i granulek o 7,6%. Zmalał również eksport pieczywa (34,3%), a pozostałych produktów wtórnego przerobu zbóż się zwiększył. W imporcie tych produktów notowano spadek obrotów.

Przemysłowe przemiały zbóż w styczniu 2018 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, były minimalnie większe. Zmalała produkcja mąk pszennych i pieczywa świeżego, a mąk żytnich, makaronów i pasz dla zwierząt, a wzrosła.

W lutym 2018 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, spadły ceny producenta kaszy jęczmiennej (o 2,7%) oraz chleba razowego (o 0,2%). Cena chleba mieszanego na poziomie producenta wzrosła o 0,5%, a ceny mąki poznańskiej pozostały bez zmian. Ta ostatnia w handlu detalicznym potaniała o 1,6%, a pozostałe produkty podrożały (od 0,4% do 0,5%).

Wzrosły ceny większości pasz dla zwierząt, w tym najbardziej mieszanki dla loch i dorosłego bydła. Nie zmieniły się ceny koncentratu białkowego dla tuczników.

W marcu 2018 r., w porównaniu z lutym 2018 r., na europejskich rynkach spadły ceny większości zbóż. Podrożała tylko pszenica konsumpcyjna w Niemczech i kukurydza paszowa we Francji. W porównaniu z marcem 2017 r. większość zbóż była od kilku do kilkunastu procent droższa.

**Wiesław
Łopaciuk**

1. Dane dotyczące rynku światowego pochodzą z Grain Market Report nr 486, IGC, 22.03.2018 r.

Tab. 1 Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenvica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenvica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		skup				Targowiska				
2014	I-XII	704,2	551,4	634,0	671,8	849,7	639,1	803,4	669,7	x
2015	I-XII	668,3	514,2	565,8	610,4	755,9	586,7	707,4	599,2	x
2016	I-XII	620,2	517,3	529,4	582,1	751,1	593,3	695,1	609,7	x
2017	I	656,4	557,5	581,2	600,2	748,5	589,6	688	637,4	436,6
	II	661,6	562,2	618,6	602,5	753,7	601,0	699,4	618,5	434,8
	III	687,7	579,9	630,7	619,5	766,8	609,0	718,7	639,9	429,4
	IV	686,8	584,2	652,5	622,0	773,3	615,0	721,7	648,0	429,4
	V	709,8	600,8	680,6	638,3	795,2	635,1	735,0	687,3	426,3
	VI	708,9	609,2	692,4	662,3	813,0	648,0	752,0	668,6	426,3
	VII	692,3	605,6	686,2	578,7	832,8	660,9	756,3	676,0	429,1
	VIII	636,6	531,3	717,4	604,7	794,3	646,4	730,4	658,2	432,6
	IX	645,7	537,3	665,9	620,8	793,8	644,9	719,2	638,3	432,6
	X	648,8	550,4	481,7	635,7	788,9	643,9	723,0	641,6	433,6
	XI	657,6	557,1	492,3	661,5	795,9	642,4	740,4	649,4	428,4
	XII	673,1	568,4	545,9	668,6	806,6	651,6	747,1	696,2	429,4
2018	I	670,3	583,4	596,5	675,9	807,0	652,0	747,1	699,2	421,8
	II	662,1	574,2	604,4	673,3	807,9	655,3	748,1	656,7	422,2
Zmiana w %										
	II 2018 I 2017	-1,2	-1,6	1,3	-0,4	0,1	0,5	0,1	-6,1	0,1
	II 2018 II 2017	0,1	2,1	-2,3	11,8	7,2	9,0	7,0	6,2	-3,3

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy		Pszenvica	w tym paszowa	Żyto	Jęczmień	w tym paszowy	Pszenvyżyto	Zboża podstawowe	w tym paszowe	Kukurydza
VII 2014-VI 2015		6025,5	2079,2	683,1	749,3	376,4	1062,0	8611,2	3864,7	1946,1
VII 2015-VI 2016		5977,4	2086,9	647,9	721,6	346,3	987,1	8410,0	3775,2	1482,4
VII 2016-VI 2017		6135,6	2076,3	556,2	716,9	382,4	644,1	8123,4	3422,5	2049,5
2017	I	428,6	128,8	34,9	26,4	17,1	43,0	536,4	210,4	108,7
	II	444,4	131,0	30,2	24,8	18,2	36,6	539,1	202,7	106,3
	III	520,1	177,0	32,4	35,0	24,8	29,6	619,4	246,0	111,5
	IV	310,8	122,7	23,8	25,8	19,6	20,6	383,0	175,2	73,3
	V	333,3	136,0	19,3	30,7	26,1	24,3	409,9	193,2	78,8
	VI	258,2	119,1	22,2	25,1	22,2	16,1	324,3	173,6	76,5
	VII	200,3	91,4	15,3	194,2	93,2	14,9	426,7	208,3	67,2
	VIII	1562,6	555,6	219,8	218,4	78,5	226,3	2258,6	949,4	42,7
	IX	853,4	271,4	100,1	58,5	24,6	104,6	1129,0	454,6	31,7
	X	678,3	210,5	60,3	46,1	26,1	60,3	853,6	333,1	429,0
	XI	618,6	202,7	44,1	36,8	17,6	47,2	752,6	294,3	690,3
	XII	395,6	160,0	28,8	24,8	13,9	53,3	506,4	245,9	193,8
2018	I	362,4	156,2	33,0	25,6	11,7	.	468,7	228,8	86,2
	II	346,1	156,7	32,2	28,9	16,5	45,9	456,5	235,2	69,3
Zmiana w %										
	II 2018 I 2017	-4,5	0,3	-2,4	12,7	40,7	.	-2,6	2,8	-19,6
	II 2018 II 2017	-22,1	19,6	6,6	16,7	-9,5	25,3	-15,3	16,0	-34,8

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2015 ^b	I-XII	1996,0	1556,7	144,4	994,7	154,8	7555,0
2016 ^b	I-XII	2060,8	1611,4	149,9	1010,4	152,5	8126,1
2017 ^a	I	179,7	142,7	12,0	82,2	12,4	705,0
	II	172,9	135,7	12,8	75,1	12,2	662,6
	III	201,7	158,7	14,3	84,4	14,8	800,6
	IV	167,3	131,6	12,7	80,6	11,9	772,4
	V	182,8	142,6	14,0	86,5	13,4	830,9
	VI	170,3	134,5	13,5	84,3	13,6	816,4
	VII	179,6	139,8	13,7	86,8	11,0	806,4
	VIII	191,6	150,3	14,0	89,0	11,6	818,8
	IX	190,9	156,2	14,2	86,7	14,8	788,6
	X	207,9	163,7	13,7	90,8	13,4	820,3
	XI	200,6	157,8	13,8	86,3	14,5	809,6
	XII	194,2	153,2	14,4	87,2	11,6	773,5
2018	I	194,7	150,1	15,1	83,6	12,7	782,5
Zmiana w %							
I 2018 XII 2017		0,3	-2,0	4,9	-4,1	9,5	1,2
I 2018 I 2017		8,3	5,2	25,5	1,7	2,4	11,0

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników.
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b
2015	I-XII	3959,3	531,8	186,1	703,2	6145,1	492,6	4,2	121,8	379,4	1210,3
2016	I-XII	4401,7	435,3	99,7	872,0	6397,6	814,1	9,9	165,2	319,5	1523,7
2017	I-XII	2806,2	375,7	72,3	1177,6	4928,5	890,0	18,3	240,4	397,1	1607,7
2017	I	399,2	30,4	10,1	210,7	685,8	72,8	0,8	11,0	25,0	112,6
	II	326,5	26,5	1,7	151,8	540,2	56,2	0,6	14,9	17,7	94,6
	III	522,3	21,7	2,1	153,5	724,4	82,0	0,7	20,2	33,2	142,0
	IV	209,7	12,4	0,7	78,2	316,7	71,2	0,6	20,4	43,5	139,6
	V	203,0	12,3	0,0	44,0	274,4	101,0	0,8	32,5	46,0	186,4
	VI	52,7	8,4	0,2	26,0	100,6	129,9	2,8	50,4	73,9	263,1
	VII	11,9	12,5	31,5	32,2	104,0	97,4	1,9	21,3	47,7	171,8
	VIII	89,4	57,9	10,7	6,3	273,9	73,8	1,5	13,3	29,4	121,3
	IX	301,9	63,0	3,6	28,5	470,1	59,1	2,3	13,9	26,2	104,9
	X	276,7	46,0	7,0	100,0	509,3	47,2	3,2	12,8	14,2	86,8
	XI	256,4	56,7	3,6	219,4	582,2	51,7	1,0	14,2	17,3	91,9
	XII	156,4	27,8	1,0	127,1	346,9	47,7	2,1	15,5	22,9	92,6
2018	I	66,8	25,3	2,0	96,5	232,2	39,6	2,1	21,4	14,0	94,3
Zmiana w %											
I 2018 XII 2017		-57,3	-9,0	97,6	-24,0	-33,1	-17,1	1,7	37,8	-38,9	1,9
I 2018 I 2017		-83,3	-16,7	-80,3	-54,2	-66,1	-45,6	173,0	94,7	-44,1	-16,3

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	sól	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	sól
2015	I-XII	99,7	18,8	42,8	27,9	62,8	56,5	17,4	28,4	42,2	186,8
2016	I-XII	129,9	19,4	47,7	27,6	80,2	54,3	18,5	38,0	34,0	219,0
2017	I-XII	122,9	21,1	44,4	33,9	89,5	61,9	18,5	39,5	40,9	132,9
2017	I	13,4	1,7	4,7	3,0	6,5	4,4	1,9	2,9	3,4	7,9
	II	9,2	1,7	3,7	2,5	5,5	3,7	1,4	3,5	2,8	8,5
	III	11,3	2,2	4,5	2,7	6,6	5,9	2,0	3,5	2,9	12,3
	IV	9,5	1,7	4,0	2,1	5,7	4,9	1,6	3,0	2,4	11,7
	V	10,4	1,9	4,0	2,4	10,1	4,9	1,7	2,8	3,6	17,0
	VI	11,1	1,9	2,8	2,5	10,2	4,2	1,4	2,9	4,6	14,6
	VII	9,9	1,9	3,5	2,9	7,4	5,2	1,3	2,9	3,9	13,7
	VIII	10,9	1,8	3,0	3,2	8,2	5,7	1,5	3,2	2,5	10,9
	IX	10,0	1,8	3,6	2,8	8,2	4,4	1,3	3,6	3,1	10,0
	X	10,7	1,8	3,7	4,3	6,6	6,5	1,4	3,7	3,6	8,8
	XI	9,4	1,5	3,5	2,9	8,2	5,0	1,6	3,4	4,5	8,8
	XII	7,1	1,2	3,2	2,7	6,6	7,2	1,4	4,0	3,7	8,7
2018	I	7,0	1,7	4,1	2,8	7,9	4,3	1,3	3,7	2,9	9,6
Zmiana w %											
	I 2018 XII 2017	-0,9	43,8	28,1	2,0	20,4	-40,1	-4,3	-7,6	-21,6	10,1
	I 2018 I 2017	-47,8	2,6	-12,9	-6,9	22,0	-1,8	-31,3	28,2	-13,8	21,6

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych
2015	I-XII	31,3	109,3	438,8	170,7	267,0	67,5	24,8	141,2	340,7	174,7
2016	I-XII	35,4	119,7	510,9	.	.	74,7	24,7	142,1	.	.
2017	I-XII	40,8	130,6	578,1	.	.	82,0	29,4	165,3	.	.
2017	I	2,7	10,6	42,0	.	.	6,1	1,8	11,2	.	.
	II	3,2	7,6	42,4	.	.	6,7	3,1	11,9	.	.
	III	3,7	12,7	49,2	.	.	8,4	2,4	15,2	.	.
	IV	2,8	10,1	44,2	.	.	5,4	2,2	11,6	.	.
	V	3,2	11,9	51,8	.	.	7,4	2,8	15,3	.	.
	VI	3,7	12,6	47,2	.	.	5,0	2,3	13,3	.	.
	VII	3,4	9,8	46,3	.	.	7,5	1,9	13,4	.	.
	VIII	3,5	11,6	51,0	.	.	5,4	3,0	13,9	.	.
	IX	3,7	11,4	51,7	.	.	7,6	2,4	16,1	.	.
	X	4,1	11,7	55,4	.	.	8,4	2,5	16,2	.	.
	XI	3,5	12,1	54,3	.	.	7,2	2,8	14,5	.	.
	XII	3,3	8,5	42,6	.	.	6,8	2,2	12,6	.	.
2018	I	3,5	10,0	28,0	.	.	6,8	2,2	8,2	.	.
Zmiana w %											
	I 2018 XII 2017	6,5	17,8	-34,3	x	x	-0,7	-1,9	-34,8	x	x
	I 2018 I 2017	6,5	17,8	-34,3	x	x	-0,7	-1,9	-34,8	x	x

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy	Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy		
	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	
2015	I-XII	1,07	2,42	2,10	4,39	3,98	4,41	4,96	5,80
2016	I-XII	0,97	2,47	2,26	4,42	3,96	4,42	4,92	5,91
2017	I-XII	1,04	2,49	2,08	4,48	4,01	4,52	5,10	6,08
2017	I	0,98	2,50	2,12	4,44	3,98	4,44	5,01	5,94
	II	0,99	2,52	2,12	4,44	3,99	4,44	5,03	5,98
	III	0,99	2,53	2,11	4,44	3,99	4,46	5,08	6,00
	IV	1,00	2,46	2,06	4,46	3,99	4,46	5,09	6,04
	V	1,04	2,51	2,09	4,46	3,99	4,46	5,10	6,05
	VI	1,08	2,50	2,05	4,46	4,00	4,50	5,12	6,10
	VII	1,08	2,50	2,03	4,46	4,01	4,50	5,11	6,10
	VIII	1,07	2,51	2,04	4,48	4,02	4,56	5,12	6,14
	IX	1,06	2,52	2,06	4,48	4,02	4,56	5,13	6,15
	X	1,05	2,46	2,06	4,54	4,02	4,58	5,15	6,17
	XI	1,05	2,49	2,10	4,58	4,02	4,60	5,14	6,18
	XII	1,06	2,43	2,10	4,56	4,03	4,62	5,17	6,20
2018	I	1,06	2,53	1,84	4,54	4,05	4,66	5,17	6,17
	II	1,06	2,49	1,79	4,56	4,07	4,68	5,16	6,20
Zmiana w %									
	II 2018 I 2018	0,0	-1,6	-2,7	0,4	0,5	0,4	-0,2	0,5
	II 2018 II 201&	7,1	-1,2	-15,6	2,7	2,0	5,4	2,6	3,7

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy	Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników	
	2015	I-XII	1655,8	1769,4	2322,4	1362,2	1867,3	1613,4
2016	I-XII	1449,1	1791,7	2288,3	1370,7	1811,1	1600,3	2543,7
2017	I-XII	1626,3	1722,2	2317,5	1383,1	1801,2	1608,3	2519,0
2017	I	1612,5	1727,0	2300,1	1388,5	1791,4	1594,0	2516,4
	II	1614,2	1734,7	2313,5	1396,5	1798,9	1603,9	2526,9
	III	1617,3	1738,2	2322,4	1398,3	1795,5	1608,6	2528,4
	IV	1618,1	1720,5	2320,6	1378,5	1797,1	1608,3	2526,9
	V	1622,8	1728,1	2307,2	1370,4	1806,9	1610,7	2522,9
	VI	1628,2	1714,9	2329,2	1374,3	1815,6	1612,8	2522,3
	VII	1645,8	1723,7	2325,0	1377,8	1812,3	1613,5	2523,7
	VIII	1655,9	1726,4	2329,9	1379,4	1810,2	1615,4	2524,8
	IX	1641,9	1739,3	2327,2	1391,4	1812,9	1610,0	2514,5
	X	1620,5	1695,0	2298,0	1370,2	1798,7	1608,5	2510,4
	XI	1613,2	1696,3	2315,3	1383,7	1787,6	1607,2	2508,0
	XII	1624,9	1722,4	2321,4	1388,0	1786,7	1606,6	2502,4
2018	I	1641,1	1730,1	2321,9	1390,2	1788,8	1607,1	2515,3
	II	1655,4	1783,7	2333,9	1394,7	1792,6	1612,4	2514,8
Zmiana w %								
	II 2018 I 2018	0,9	3,1	0,5	0,3	0,2	0,3	0,0
	II 2018 II 201&	0,9	3,1	0,5	0,3	0,2	0,3	0,0

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące	Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter	
2016	VIII	2,414	2,460	4,463	0,640	2,091	3,866	2,160
	IX	2,258	2,437	4,210	0,684	2,081	3,881	2,056
	X	2,341	2,456	4,314	0,736	1,985	3,659	1,964
	XI	2,316	2,441	4,278	0,804	1,946	3,615	1,952
	XII	2,373	2,405	4,348	0,840	2,000	3,622	1,969
2017	I	2,355	2,393	4,316	0,819	1,951	3,536	1,876
	II	2,324	2,387	4,236	0,821	1,911	3,459	1,951
	III	2,296	2,342	4,182	0,813	1,974	3,569	2,038
	IV	2,241	2,324	4,109	0,809	2,133	3,910	1,975
	V	2,158	2,272	3,980	0,811	2,192	4,035	1,981
	VI	2,121	2,233	3,903	0,817	2,224	4,082	2,060
	VII	2,085	2,176	3,819	0,820	2,092	3,832	2,130
	VIII	2,134	2,279	3,906	0,844	2,095	3,835	2,138
	IX	2,158	2,284	3,899	0,883	2,100	3,795	2,129
	X	2,128	2,280	3,899	0,913	1,928	3,532	2,129
	XI	2,154	2,246	3,904	0,936	1,854	3,361	2,047
	XII	2,130	2,215	3,840	0,938	1,822	3,285	2,054
2018	I	2,132	2,217	3,858	0,866	1,694	3,064	1,990
	II	2,128	2,219	3,838	0,817	1,762	3,176	2,019

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

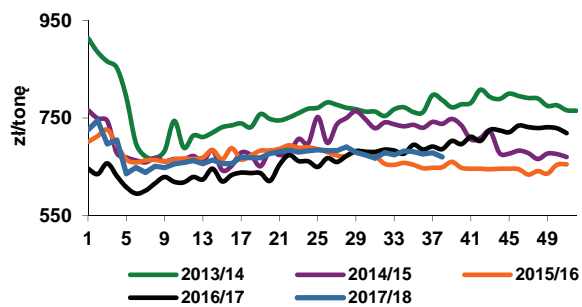
Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Francja	
2016	XI	167	136	133	134	146	.	112	131	160
	XII	168	141	132	139	149	.	116	137	162
2017	I	174	139	133	148	149	.	118	138	166
	II	176	139	133	149	150	.	122	138	170
	III	173	140	150	148	153	.	132	142	171
	IV	172	140	149	142	155	.	136	139	169
	V	174	145	.	149	151	132	137	142	169
	VI	175	149	.	146	149	136	140	143	165
	VII	176	155	.	.	153	.	136	144	.
	VIII	163	159	.	139	150	122	147	147	.
	IX	164	163	.	146	155	127	.	146	149
	X	165	164	.	154	156	134	134	146	147
	XI	163	152	.	154	157	136	142	147	150
	XII	163	152	.	154	157	.	142	147	150
2018	I	162	162	.	154	156	.	150	153	150
	II	163	160	.	151	154	.	142	150	152
	III	162	162	.	154	156	.	150	153	150
Zmiana w %										
III 2018										
II 2018		-1,0	1,3	x	1,8	1,5	x	5,8	1,6	-1,1
III 2018										
III 2017		-6,3	9,1	x	4,2	2,3	x	13,4	7,8	-12,0

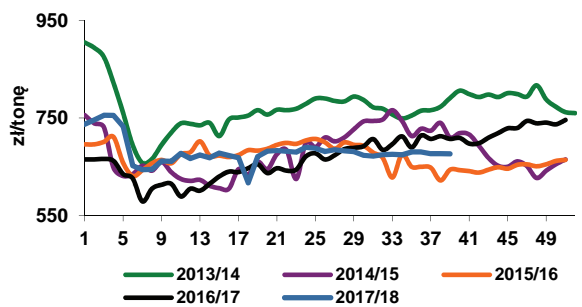
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

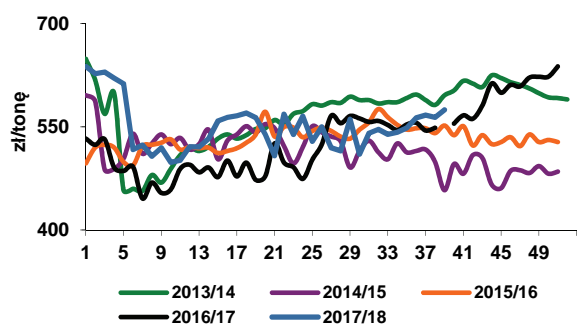
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna

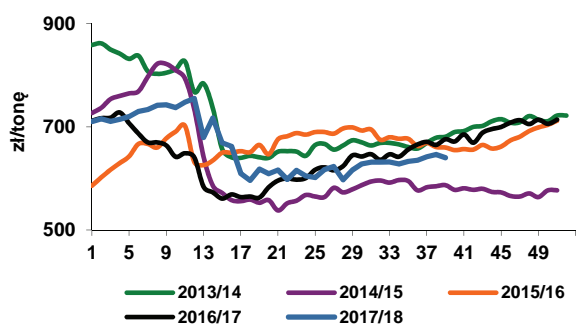
Rys. 2. Pszenica paszowa

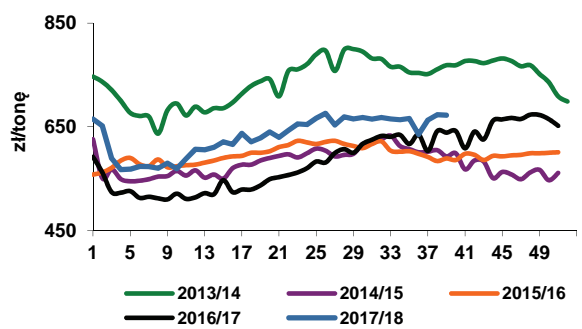
Rys. 3. Żyto paszowe

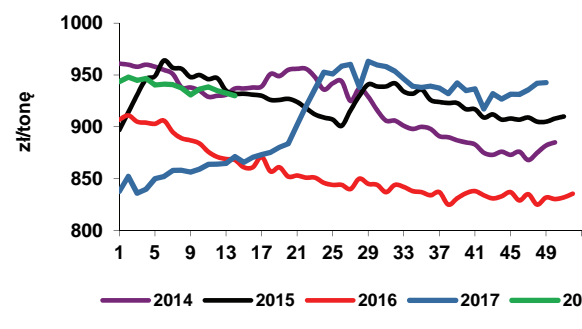
Rys. 4. Kukurydza paszowa

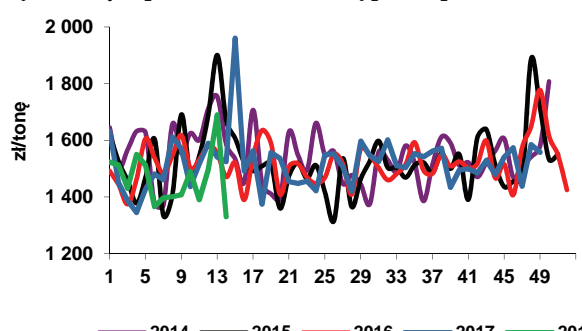
Rys. 5. Jęczmień paszowy

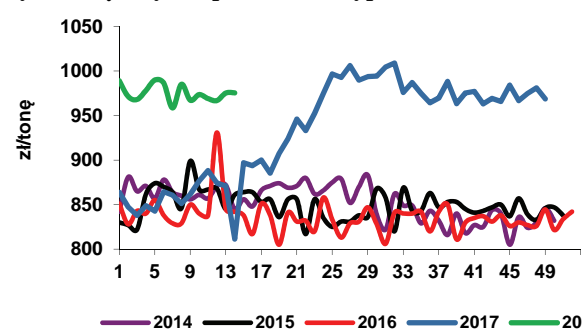
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750) w workach

Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500) poznańska

Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 580) w workach

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Piotr Szajner

Według wstępnych szacunków w 2018 r. powierzchnia uprawy buraków cukrowych wyniesie podobnie jak przed rokiem ok. 230 tys. ha. Jeżeli średnie plony wyniosą 660 dt/ha, to zbiory buraków cukrowych osiągną poziom ok. 15,3 mln t i umożliwią produkcję ok. 2,3 mln t cukru. Produkcja cukru będzie większa od zapotrzebowania na rynku wewnętrznym (1,72 mln t) i konieczny będzie duży eksport.

Na krajowym rynku spadają ceny cukru, a decydują o tym relatywnie

niskie ceny cukru białego na świecie oraz duża produkcja w kampanii 2017/2018 (ok. 2,3 mln t). W lutym 2018 r. ceny zbytu cukru w workach spadły o 1,2% do 1,66 zł/kg. Ceny te były o 35,6% niższe niż przed rokiem. Ceny zbytu cukru paczkowanego spadły w porównaniu ze styczniem 2018 r. o 2,5% do 1,58 zł/kg i były aż o 41,9% niższe niż przed rokiem. Ceny cukru workowanego są wyższe od cen cukru konfekcjonowanego, gdyż przemysł spożywczy zgłasza większy popyt niż gospodarstwa domowe. Średnia cena detaliczna w lutym 2018 r. wyniosła 2,28 zł/kg i była o 3,8% niższa niż przed miesiącem oraz o 28,3% niższa niż w lutym 2017 r.

W 2017 r. polski przemysł cukrowniczy osiągnął nieznacznie gorsze wyniki finansowe niż w 2016 r. Powodem tego był spadek cen cukru w drugim półroczu 2017 r. Przychody ze sprzedaży wzrosły o 1,7% do 5,7 mld zł, ale zysk netto zmniejszył się o 9,6% do 863,3 mln zł. Wskaźnik rentowności brutto wyniósł 18,8% przychodów netto, a rentowności netto 15,1%. Wartości omawianych wskaźników w 2016 r. wyniosły odpowiednio

21,0% i 17,0%. Rentowność branży cukrowniczej jest znacznie wyższa niż średnio w przemyśle spożywczym (4-5%). Dobre wyniki finansowe przyczyniły się do ożywienia działalności inwestycyjnej. Nakłady inwestycyjne w 2017 r. wyniosły 408,8 mln zł i były prawie dwukrotnie wyższe niż przed rokiem i o 72% przewyższały wartość odpisów amortyzacyjnych.

W styczniu 2018 r. eksportowano z Polski dużo cukru (72,5 tys. t) ze względu na dużą produkcję w kampanii 2017/2018. Na rynku UE sprzedano ok. 30 tys. t po średniej cenie 415 EUR/t. Na unijnym rynku największymi odbiorcami były: Rumunia (13,4 tys. t) i Niemcy (10,9 tys. t). Spośród krajów trzecich największe ilości cukru sprzedano do Sri Lanki (8,4 tys. t), Izraela (7 tys. t) oraz Zjednoczonych Emiratów Arabskich (4,0 tys. t). Duża podaż i niskie ceny są barierą dla importu, który w styczniu wyniósł 8,9 tys. t, w tym z UE 8,1 tys. t. Średnia cena importowa wyniosła 560 EUR/t, w tym z UE 540 EUR/t. Największe ilości cukru importowano z Niemiec (3,1 tys. t), Litwy (1,6 tys. t) i Czech (1 tys. t).

Światowe ceny cukru utrzymują się na niskim poziomie. Według danych ERS USDA w marcu 2018 r. średnia cena cukru białego wyniosła 351 USD/t, a cukru surowego 283 USD/t. Według danych International Sugar Organisation w kwietniu br. ceny utrzymują się na niskim poziomie: cukier biały 350 USD/t, a cukier surowy 280 USD/t. Indeks światowych cen cukru FAO w marcu br. wyniósł 185,9 pkt., wobec 192,4 pkt. przed miesiącem oraz 256,5 pkt. w marcu 2017 r. Powodem niskich cen na rynku międzynarodowym jest duża podaż cukru.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/t)

Miesiące	Eksport			Import			
	ogółem	UE-28	kraje trzecie	ogółem	UE-28	kraje trzecie	
2016	I	475,04	515,96	370,79	537,12	504,74	764,65
	II	463,73	490,58	377,56	408,55	465,11	385,81
	III	465,94	499,18	373,60	494,47	464,14	722,20
	IV	479,41	508,98	423,10	416,90	476,91	407,88
	V	479,66	527,84	401,35	529,03	463,99	730,60
	VI	484,04	519,37	418,37	450,53	432,56	457,19
	VII	477,95	525,53	421,91	492,16	469,23	671,32
	VIII	466,96	511,46	434,42	411,61	520,90	388,35
	IX	478,47	537,78	418,40	623,78	623,28	624,91
	X	528,36	556,28	425,05	599,95	586,00	697,56
	XI	526,47	557,85	464,07	513,44	497,36	831,74
	XII	511,75	550,44	480,29	556,81	551,00	662,87
2017	I	418,84	402,29	494,82	560,57	549,14	590,73
	II	532,99	537,92	518,88	569,51	564,35	589,75
	III	543,38	569,60	466,04	562,19	538,26	848,89
	IV	499,91	543,95	447,11	521,80	485,69	690,58
	V	496,88	540,94	454,08	586,41	596,46	584,52
	VI	452,74	491,28	413,58	636,23	611,60	707,39
	VII	478,45	537,21	395,97	576,68	568,39	647,56
	VIII	467,99	544,68	395,76	661,03	663,91	651,94
	IX	503,39	534,83	408,88	525,52	516,27	591,55
	X	396,00	472,73	358,35	595,88	577,36	761,31
	XI	381,74	426,73	352,38	478,30	462,68	813,77
	XII	367,33	431,05	343,81	478,72	459,27	712,94
2018	I	370,00	415,00	335,00	560,00	540,00	820,00

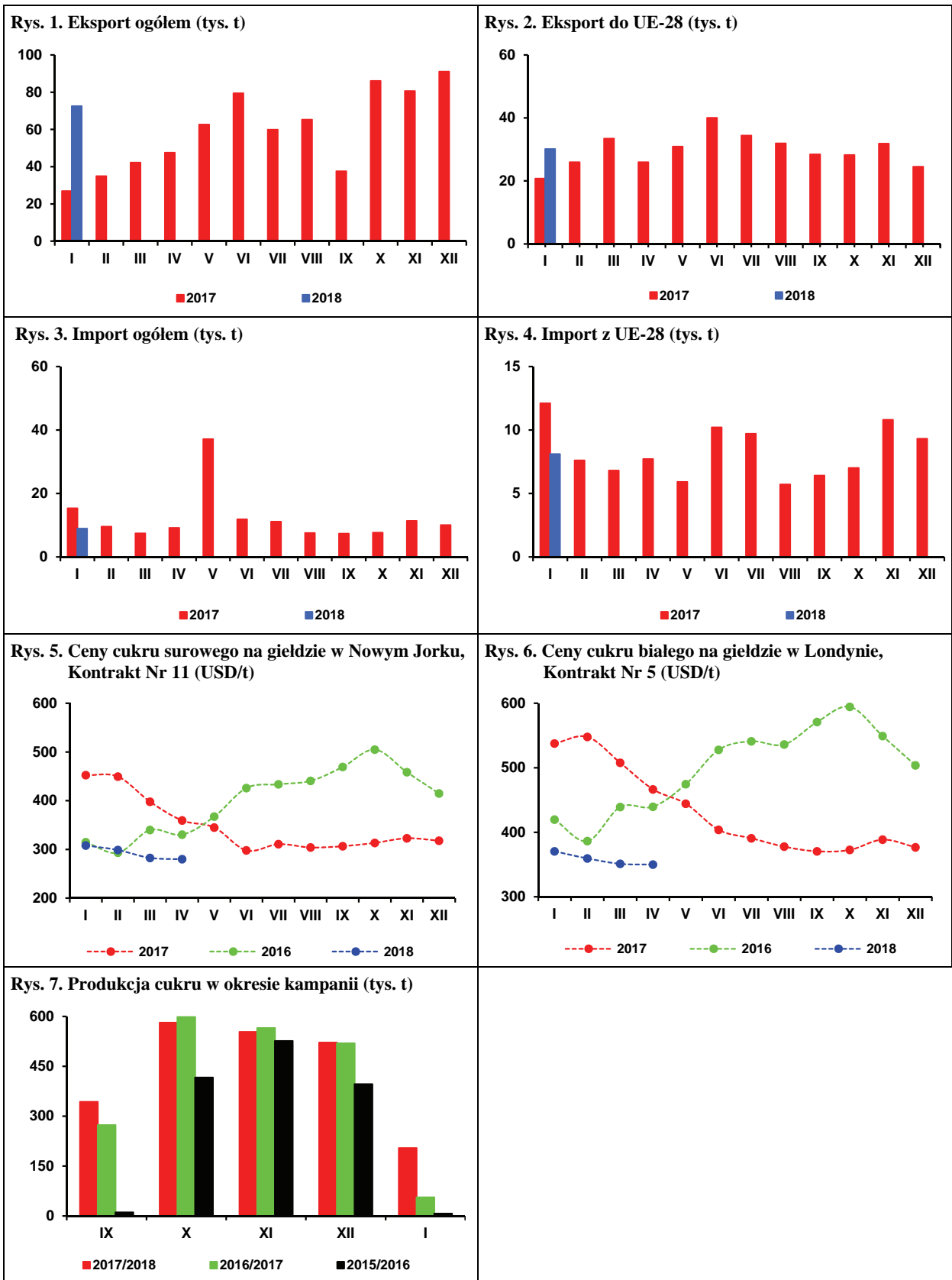
Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna	
	workowany	paczkowany			
2016	I	2,25	2,32	1,78	2,46
	II	2,25	2,48	1,78	2,58
	III	2,21	2,51	1,74	2,70
	IV	2,26	2,49	1,78	2,74
	V	2,31	2,47	1,78	2,77
	VI	2,31	2,46	1,78	2,78
	VII	2,33	2,50	1,74	2,80
	VIII	2,40	2,88	1,74	2,97
	IX	2,42	2,86	1,73	3,12
	X	2,54	2,71	1,75	3,17
	XI	2,55	2,74	1,75	3,16
	XII	2,55	2,75	1,76	3,17
2017	I	2,61	2,79	1,77	3,17
	II	2,61	2,74	1,76	3,18
	III	2,61	2,68	1,75	3,19
	IV	2,60	2,64	1,73	3,17
	V	2,61	2,64	1,72	3,17
	VI	2,51	2,61	1,72	3,15
	VII	2,48	2,33	1,73	3,13
	VIII	2,33	2,15	1,73	3,07
	IX	2,20	2,09	1,74	2,98
	X	1,88	1,80	1,73	2,92
	XI	1,80	1,69	1,70	2,76
	XII	1,71	1,68	1,70	2,62
2018	I	1,68	1,62	1,71	2,52
	II	1,66	1,58	1,72	2,28

^a cenę referencyjną 404,4 EUR/t przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, ERS USDA, CAAC, GUS.

Z wstępnych prognoz wynika, iż w sezonie 2018/19 światowe zbiory rzepaku będą zbliżone do notowanych w sezonie 2017/18. Według prognozy francuskiej firmy analitycznej Strategie Grains opublikowanej 29 marca 2018 r., światowe zbiory rzepaku w sezonie 2018/19 wyniosą 71,4 mln t i będą o 0,1 mln t mniejsze niż w sezonie poprzednim. W grupie kluczowych producentów przewidywany jest wzrost zbiorów rzepaku w UE (o 0,6 mln t), Chinach (o 0,5 mln t) i Indiach (o 0,6 mln t), przy stabilizacji zbiorów na Ukrainie i spadku w Kanadzie (o 1,4 mln t) oraz Australii (o 0,1 mln t). Przy wyższych niż przed rokiem zapasach na początku sezonu, światowe zasoby rzepaku zwiększą się do 78,3 mln t (o 1,6 mln t). W ślad za rosnącym popytem na żywność i energię odnawialną, światowe zużycie rzepaku wzrośnie do 72,3 mln t (o 2,6 mln t) i przekroczy poziom produkcji. W tej sytuacji globalne zapasy na koniec sezonu zmniejszą się do 6,1 mln t (o 0,8 mln t), a relacja zapasów do rocznego zużycia rzepaku obniży się do 8,4%, z 10,0% przed rokiem.

Strategie Grains szacuje, że tegoroczne zbiory rzepaku w UE zwiększą się do 22,5 mln t (o 0,2 mln t mniej w porównaniu z szacunkiem sprzed miesiąca), w wyniku wzrostu średnich plonów do 3,36 t/ha (z 3,28 t/ha przed rokiem). Areał uprawy rzepaku będzie zbliżony do notowanego przed rokiem (6,7 mln ha). Przewidywany jest też wzrost zbiorów soi w UE do 2,8 mln t (o 0,2 mln t), natomiast zbiory nasion słonecznika mogą obniżyć się do 9,0 mln t (o 0,4 mln t). W grupie czterech kluczowych producentów rzepaku spodziewany jest wzrost zbiorów w Niemczech (o 0,6 mln t do 4,8 mln t), stabilizacja zbiorów we Francji (5,3 mln t) i Wielkiej Brytanii (2,1 mln t), a w Polsce ich spadek (o 0,2 mln t do 2,5 mln t).

W marcu 2018 r. przeciętna cena rzepaku na rynku europejskim wyniosła 423 USD/t i była o 6 USD/t (o 1,4%) niższa niż przed miesiącem i o 17 USD/t (o 3,9%) niższa niż w marcu poprzedniego roku. Olej rzepakowy kosztował 798 USD/t i był o 31 USD/t (o 3,7%) tańszy niż przed miesiącem i o 52 USD/t (o 6,1%) tańszy niż przed rokiem. Za śrutę rzepakową płacono 293 USD/t, tj. o 26 USD/t (o 9,7%) więcej niż przed miesiącem i o 55 USD/t (o 23,1%) więcej niż przed rokiem. Podwyżki cen śruty rzepakowej nastąpiły głównie pod wpływem silnie drożejącej śruty sojowej na rynku amerykańskim.

Na rynku krajowym przeciętna cena skupu rzepaku w marcu 2018 r. wyniosła wg notowań MRiRW 1550 zł/t i była o 0,3% niższa niż przed miesiącem i o 17,6% niższa w porównaniu z marcem poprzedniego roku. Cena rafinowanego oleju rzepakowego zmniejszyła się do 3276 zł/t (o 0,5% w porównaniu z poprzednim miesiącem), a cena śruty rzepakowej zwiększyła się do 848 zł/t (o 3,4%). W porównaniu z marcem 2017 r. za olej rzepakowy i śrutę rzepakową płacono odpowiednio o 13,4% i 3,9% mniej.

W styczniu 2018 r. krajowy przerób rzepaku był istotnie mniejszy niż w grudniu 2017 r., ale w relacji rok

Ewa Rosiak

**Magdalena
Bodyt**

do roku prawie się nie zmienił. Duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego (zatrudniające 50 i więcej osób stałej załogi) w styczniu 2018 r. wyprodukowały 90,0 tys. t surowego oleju rzepakowego, tj. o 11,0% mniej niż w grudniu 2017 r. i tylko o 0,1% więcej niż w styczniu 2017 r., z tego rafinowały 59,2 tys. t, tj. o 8,3% mniej niż w grudniu i o 7,8% mniej niż w styczniu poprzedniego roku. Produkcja margaryn wyniosła 23,1 tys. t i była o 9,9% mniejsza niż przed miesiącem i o 3,7% mniejsza niż przed rokiem.

Eksport nasion, olejów i śrut oleistych w styczniu 2018 r. był mniejszy niż w grudniu 2017 roku. Większy był natomiast wywóz margaryn, a także ich przywóz. Nastąpił również wzrost importu nasion oleistych, przy spadku przywozu olejów roślinnych i śrut oleistych. W styczniu 2018 r. wywieziono: 20,5 tys. t nasion oleistych, w tym 11,8 tys. t rzepaku (o 38% mniej niż w styczniu 2017 r.), 6,7 tys. t olejów roślinnych, w tym 5,3 tys. t oleju rzepakowego (o 31% mniej), 52,7 tys. t śrut oleistych, w tym 47,7 tys. t śruty rzepakowej (o 9% więcej) i 9,9 tys. t margaryn (o 6% więcej). Przywieziono: 118,8 tys. t śrut oleistych (o 62% mniej niż w styczniu 2017 r.), 55,8 tys. t olejów roślinnych (o 20% więcej), w tym 10,0 tys. t oleju rzepakowego (o 94% więcej), 99,1 tys. t nasion oleistych (o 60% więcej), w tym 62,2 tys. t rzepaku (o 89% więcej) oraz 8,7 tys. t margaryn (o 29% więcej).

W lutym 2018 r. na rynku tłuszczów, jak i wielu innych grup produktów żywnościowych wystąpiły spadki cen detalicznych. Były one głębsze na rynku tłuszczów zwierzęcych niż roślinnych. W lutym za masło płacono średnio o 3,0% mniej niż przed miesiącem, a za „pozostałe tłuszcze zwierzęce” (słoninę, smalec) o 1,8% mniej. W tym czasie ceny margaryn zmniejszyły się średnio o 0,9%, a olejów roślinnych o 0,4%. Mimo spadków, ceny detaliczne tłuszczów, szczególnie zwierzęcych, były znacznie wyższe niż przed rokiem. W lutym za masło płacono średnio o 21,8% więcej niż w lutym 2017 r., a za „pozostałe tłuszcze zwierzęce” o 5,4% więcej. Ceny margaryn i olejów roślinnych w relacji rok do roku były wyższe odpowiednio o 1,3% i 1,0%.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych^a (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^b	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2015 I-XII	1 276 633	551 754	538 951	1 289 436	33,49	42,2	99,0
2016 I-XII	1 119 490	635 422	473 364	1 281 548	33,28	42,3	87,4
2017 I	89 862	46 485	10 015	126 332	3,28	11,1	71,1
II	94 231	50 748	13 551	131 428	3,41	14,4	71,7
III	91 806	72 737	12 732	151 811	3,94	13,9	60,5
IV	79 082	60 153	9 868	129 367	3,36	12,5	61,1
V	72 361	62 768	20 278	114 851	2,98	28,0	63,0
VI	65 127	66 501	15 743	115 885	3,01	24,2	56,2
VII	75 364	61 532	17 848	119 048	3,09	23,7	63,3
VIII	114 262	61 435	17 001	158 696	4,12	14,9	72,0
IX	105 523	62 467	8 990	159 000	4,13	8,5	66,4
X	111 378	68 543	11 084	168 838	4,38	10,0	66,0
XI	95 273	65 547	16 459	144 361	3,75	17,3	66,0
XII	101 060	60 154	7 086	154 127	4,00	7,0	65,6
2018 I	89 974	55 752	6 676	139 050	3,61	7,4	64,7
Zmiany w %							
I 2018 XII 2017	-11,0	-7,3	-5,8	-9,8	-9,8	x	x
I 2018 I 2017	0,1	19,9	-33,3	10,1	10,1	x	x
I-XII 2016 I-XII 2015	-12,3	15,2	-12,2	-0,6	-0,6	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego^a (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2015 I-XII	1 276 633	107 591	511 104	873 120	22,68	40,0	146,2
2016 I-XII	1 119 490	147 174	449 746	816 918	21,22	40,2	137,0
2017 I	89 862	5 160	7 703	87 319	2,27	8,6	102,9
II	94 231	7 652	9 470	92 413	2,40	10,0	102,0
III	91 806	24 025	10 704	105 127	2,73	11,7	87,3
IV	79 082	19 034	7 010	91 106	2,36	8,9	86,8
V	72 361	13 946	17 217	69 090	1,79	23,8	104,7
VI	65 127	17 355	12 478	70 004	1,82	19,2	93,0
VII	75 364	15 973	15 326	76 011	1,97	20,3	99,1
VIII	114 262	13 150	14 497	112 915	2,93	12,7	101,2
IX	105 523	14 099	6 986	112 636	2,92	6,6	93,7
X	111 378	10 133	8 164	113 347	2,94	7,3	98,3
XI	95 273	10 268	13 030	92 511	2,40	13,7	103,0
XII	101 060	11 140	4 583	107 617	2,79	4,5	93,9
2018 I	89 974	10 000	5 296	94 678	2,46	5,9	95,0
Zmiany w %							
I 2018 XII 2017	-11,0	-10,2	15,6	-12,0	-11,8	x	x
I 2018 I 2017	0,1	93,8	-31,2	8,4	8,4	x	x
I-XII 2016 I-XII 2015	-12,3	36,8	-12,0	-6,4	-6,4	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych^a (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^b	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
2015 I-XII	1 837 106	3 116 534	812 865	4 140 775	44,2	44,4
2016 I-XII	1 610 973	2 795 801	714 913	3 691 861	44,4	43,6
2017 I	134 793	314 399	48 555	400 637	36,0	33,6
II	141 347	144 344	70 798	214 893	50,1	65,8
III	137 709	240 772	77 897	300 584	56,6	45,8
IV	118 623	215 329	51 439	282 512	43,4	42,0
V	108 542	334 013	37 768	404 787	34,8	26,8
VI	97 691	251 458	33 997	315 151	34,8	31,0
VII	113 046	189 611	33 514	269 142	29,6	42,0
VIII	171 393	282 796	65 723	388 467	38,3	44,1
IX	158 285	229 709	55 021	332 973	34,8	47,5
X	167 067	133 818	79 878	221 007	47,8	75,6
XI	142 910	341 739	58 310	426 338	40,8	33,5
XII	151 590	250 061	67 832	333 819	44,7	45,4
2018 I	134 961	118 773	52 688	201 045	39,0	67,1
Zmiany w %						
I 2018 XII 2017	-11,0	-52,5	-22,3	-39,8	x	x
I 2018 I 2017	0,1	-62,2	8,5	-49,8	x	x
I-XII 2016 I-XII 2015	-12,3	-10,3	-12,1	-10,8	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śruty rzepakowej^a (tony)

Okres	Produkcja ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
2015 I-XII	1 837 106	54 380	762 518	1 128 968	41,5	162,7
2016 I-XII	1 610 973	37 786	672 713	976 047	41,8	165,1
2017 I	134 793	478	43 670	91 601	32,4	147,2
II	141 347	598	61 001	80 944	43,2	174,6
III	137 709	11 847	70 299	79 257	51,0	173,8
IV	118 623	8 532	44 699	82 455	37,7	143,9
V	108 542	536	31 976	77 102	29,5	140,8
VI	97 691	396	29 015	69 072	29,7	141,4
VII	113 046	287	28 427	84 907	25,1	133,1
VIII	171 393	2 256	59 583	114 066	34,8	150,3
IX	158 285	3 811	47 102	114 994	29,8	137,6
X	167 067	3 636	76 677	94 027	45,9	177,7
XI	142 910	1 837	53 933	90 813	37,7	157,4
XII	151 590	1 408	63 781	89 216	42,1	169,9
2018 I	134 961	2 478	47 735	89 704	35,4	150,5
Zmiany w %						
I 2018 XII 2017	-11,0	76,0	-25,2	0,5	x	x
I 2018 I 2017	0,1	418,8	9,3	-2,1	x	x
I-XII 2016 I-XII 2015	-12,3	-30,5	-11,8	-13,5	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny^a (tony)

Okres	Produkcja ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2015 I-XII	404 575	87 235	133 357	358 453	9,31	33,0	112,9
2016 I-XII	359 092	84 456	128 545	315 003	8,18	35,8	114,0
2017 I	23 954	6 758	9 323	21 389	0,56	38,9	112,0
II	24 520	5 488	9 440	20 568	0,53	38,5	119,2
III	30 861	8 057	11 462	27 456	0,71	37,1	112,4
IV	23 536	7 788	9 476	21 848	0,57	40,3	107,7
V	25 366	6 818	9 179	23 005	0,60	36,2	110,3
VI	24 435	8 331	8 931	23 834	0,62	36,6	102,5
VII	23 331	6 820	8 646	21 505	0,56	37,1	108,5
VIII	30 828	8 399	11 514	27 713	0,72	37,3	111,2
IX	33 375	8 302	11 702	29 975	0,78	35,1	111,3
X	34 746	10 271	15 486	29 531	0,77	44,6	117,7
XI	36 842	10 653	14 136	33 359	0,87	38,4	110,4
XII	25 625	7 658	9 837	23 447	0,61	38,4	109,3
2018 I	23 076	8 702	9 892	21 886	0,57	42,9	105,4
Zmiany w %							
I 2018 XII 2017	-9,9	13,6	0,6	-6,7	-6,6	x	x
I 2018 I 2017	-3,7	28,8	6,1	2,3	1,8	x	x
I-XII 2016 I-XII 2015	-11,2	-3,2	-3,6	-12,1	-12,1	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 6. Ceny skupu^a (zł/tonę)

Okres	Rzepak przemysłowy	Pszenvica konsumpcyjna i paszowa	Relacja cen rzepak : pszenica
2015 I-XII	1505	668	2,25
2016 I-XII	1616	620	2,61
2017 II	1893	662	2,86
III	1882	688	2,74
IV	1839	687	2,68
V	1794	710	2,53
VI	1687	710	2,38
VII	1519	692	2,19
VIII	1545	637	2,43
IX	1543	646	2,39
X	1567	649	2,42
XI	1609	658	2,45
XII	1631	673	2,42
2018 I	1577	670	2,35
II	1554	662	2,35
Zmiany w %			
II 2018 I 2017	-1,5	-1,2	x
II 2018 II 2018	-17,9	0,1	x
II 2018 XII 2017	-4,7	-1,6	x

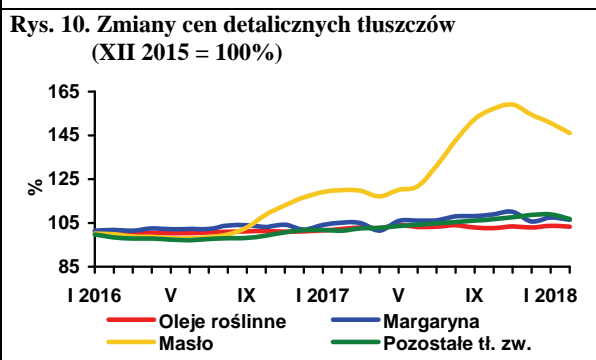
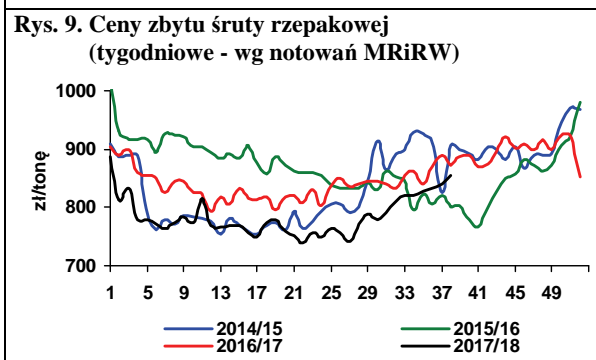
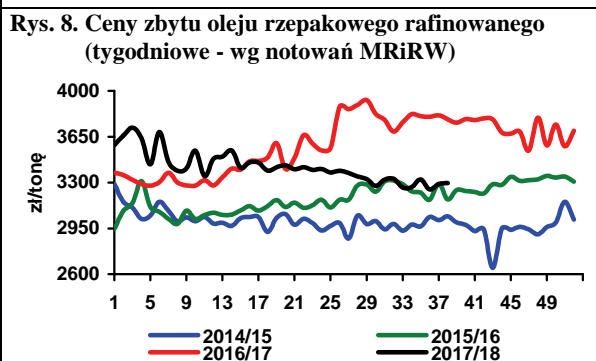
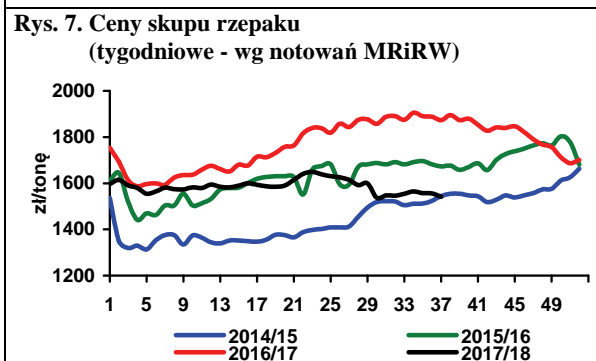
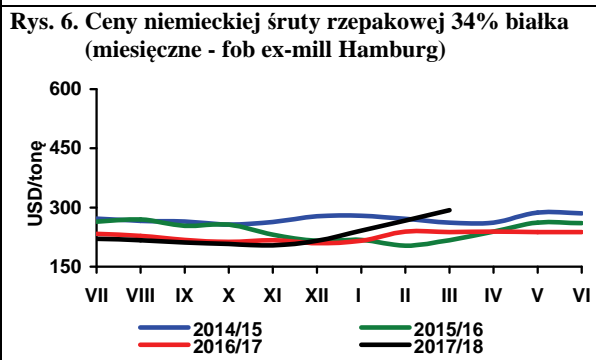
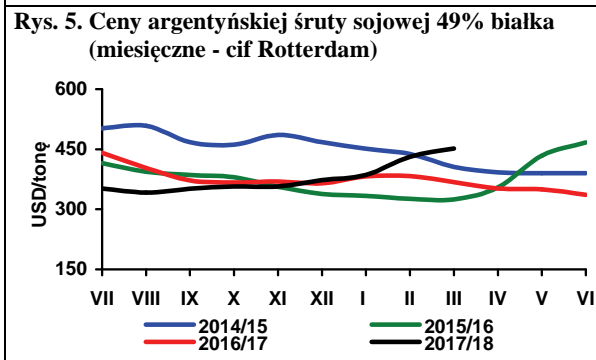
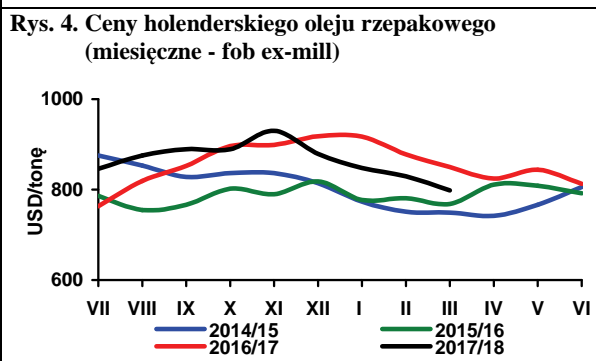
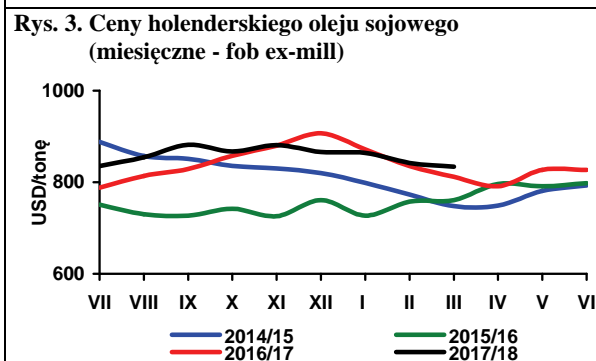
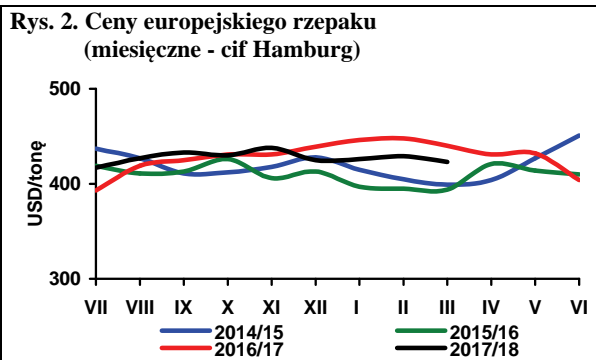
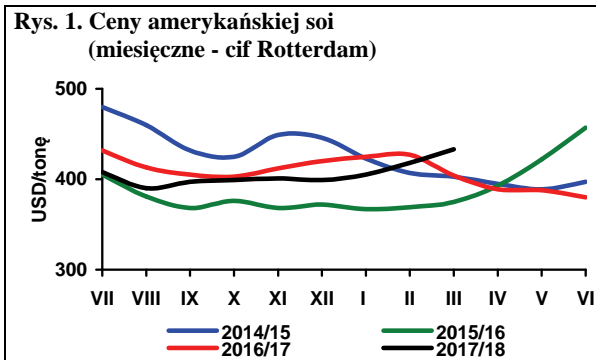
^a ceny roczne oraz za VII, VIII, IX, X i XI dane GUS, pozostałe miesiące – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	margaryny do smarowania pieczywa za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	margaryny do smarowania pieczywa w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2015 I-XII	5,46	6,38	15,15	5,72	5,90	9,85	20,65	6,88
2016 I-XII	4,84	6,33	16,19	5,56	5,84	9,75	20,65	6,60
2017 II	5,20	6,53	19,12	5,80	6,10	9,65	25,15	6,52
III	5,20	6,52	19,27	5,83	6,18	9,68	24,95	6,60
IV	5,10	6,52	19,59	5,84	6,07	9,78	24,90	6,60
V	5,11	6,59	20,01	5,85	6,21	9,85	25,15	6,64
VI	5,11	6,55	21,37	5,99	6,11	9,70	25,60	6,64
VII	4,90	6,68	23,64	6,01	6,09	9,60	28,90	6,68
VIII	4,92	6,71	25,89	6,08	6,16	9,75	31,85	6,68
IX	5,00	6,87	27,60	6,15	6,07	9,73	34,00	6,68
X	4,73	6,92	27,23	6,21	6,10	9,75	35,40	6,76
XI	4,62	6,86	25,87	6,23	6,14	9,85	35,00	6,80
XII	4,65	6,76	24,52	6,23	6,03	9,75	33,75	7,00
2018 I	4,56	6,81	21,32	6,18	6,06	9,50	31,75	7,04
II	4,51	6,82	20,98	6,12	6,06	9,28	29,75	6,80
Zmiany w %								
<u>II 2018</u> I 2018	-1,1	0,1	-1,6	-1,0	0,0	-2,4	-6,3	-3,4
<u>II 2018</u> II 2017	-13,3	4,4	9,7	5,5	-0,7	-3,9	18,3	4,3
<u>II 2018</u> XII 2017	-3,0	0,9	-14,4	-1,8	0,5	-4,9	-11,9	-2,9

^a masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy, ^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy
 Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, MRiRW i GUS.

W Europie Zachodniej, w głównych rejonach uprawy, z powodu niskich temperatur i deszczowej pogody, sadzenie ziemniaków w bieżącym roku jest znacznie opóźnione. W pierwszych tygodniach kwietnia jest spodziewany wzrost temperatury do 15-20 stopni Celsjusza. W tych warunkach, gdy gleba jest wychłodzona, rozpoczęcie wegetacji ziemniaków będzie przebiegać bardzo wolno.

Opóźnione sadzenie ziemniaków i niesprzyjająca aura pogodowa spowodowały, że w ostatnim okresie zaobserwowano wzrost cen ziemniaków, przy czym dotyczy to tylko części asortymentu i odmian.

We Francji ceny ziemniaków Bintje do przetwórstwa spożywczego od kilku miesięcy utrzymują się na poziomie zaledwie 20 EUR/t. W ostatnim okresie drożeje jedynie odmiana Fontaine (w ciągu miesiąca z 30 do 50 EUR/t). W analogicznym okresie ubiegłego roku ceny tych ziemniaków wynosiły 225-235 EUR/t. Ceny ziemniaków jadalnych z przeznaczeniem na eksport w ciągu ostatniego miesiąca wzrosły tylko nieznacznie (o ok. 5 EUR/t) i na przełomie marca, w zależności od wielkości opakowania, asortymentu i odmiany, wynosiły 55-175 EUR/t i były o 60-75% tańsze niż przed rokiem. Ceny ziemniaków przeznaczonych do bezpośredniej konsumpcji na rynku francuskim najbardziej popularnych, tańszych odmian, w zależności od wielkości bulw i opakowania wynosiły od 95 do 180 EUR/t i były co najmniej o 50-60% tańsze niż przed rokiem. Ziemniaki typu premium (odmiany Agata, Charlotta i Various) w opakowaniach 2,5 i 12,5 kg podobnie jak przed miesiącem kosztowały od 390 do 430 EUR/t, tj. o ok. 40-45% mniej niż w roku poprzednim.

Sytuacja cenowa na rynku ziemniaków w Belgii jest podobna jak we Francji. Ceny ziemniaków Bintje do przetwórstwa spożywczego wynoszą 20 EUR/t, wobec 200 EUR/t w analogicznym okresie 2017 r. i 125 EUR/t dwa lata wcześniej. Natomiast droższą bulwę odmiany Fontaine (w ciągu miesiąca z 25 do 50 EUR/t), ponieważ wzrósł w ostatnim okresie popyt ze strony producentów frytek. Ocenia się, że w końcu sezonu ziemniaki tej odmiany mogą kosztować ok. 100 EUR/t. Ceny ziemniaków w dostawach na podstawie wcześniej zawartych kontraktów obecnie wynoszą 140-145 EUR/t.

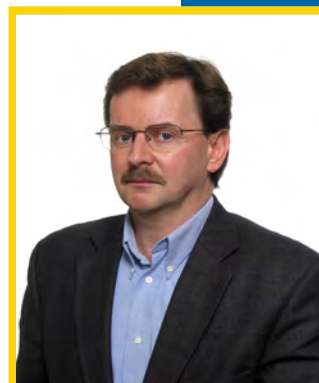
W Holandii ceny ziemniaków z przeznaczeniem do przetwórstwa na frytki wzrosły do 46-65 EUR/t. Ceny ziemniaków na susze wynosiły zaledwie 15-25 EUR/t, a odpadowe ziemniaki na spasanie kosztują 5-15 EUR/t.

Na rynku niemieckim, gdzie jest duża nadwyżka ziemniaków, ceny są stabilne. Ziemniaki do przetwórstwa z przeznaczeniem na frytki w Dolnej Saksonii w obrocie wolnorynkowym kosztowały 30-50 EUR/t, a na chipsy 50-80 EUR/t, wobec 200-230 EUR/t w końcu marca 2017 r. i zaledwie 20-25 EUR/t dwa lata wcześniej. Ceny

ziemniaków na susze były w przedziale 35-45 EUR/t, a na pasze 10-20 EUR/t. Część ziemniaków gorszej jakości, w których zawartość skrobi przekracza 10%, mogą być zagospodarowywane przez krochmalnie. Ale w tej sytuacji zakłady oferują jedynie zwrot kosztów transportu za dostarczone ziemniaki. Dla producentów mających nadwyżki i tak jest to korzystniejsze rozwiązanie niż ich utylizacja.

Ceny ziemniaków na polskim rynku nadal są bardzo niskie, ale w ostatnich tygodniach marca widać było pewne ożywienie w popycie ze strony sieci handlowych, które gromadziły zapasy na okres przedświąteczny. Za dobrej jakości ziemniaki, pakowane w worki 5 kg i 2 kg markety oferowały ceny na poziomie 0,65 zł/kg i wyżej. Taka skala zwiększenia popytu nie mogła wpłynąć na sytuację ogólną w dużym hurcie. Tu ceny pozostawały stabilne, a popyt niski, w dodatku wciąż pozostawał on pod presją relatywnie tanich ziemniaków importowanych. Ceny polskich ziemniaków w dużym hurcie utrzymują się na poziomie 3,0-5,0 zł za worek 15 kg, zależnie od odmiany, rejonu kraju i jakości. Średni poziom cen na rynkach hurtowych ziemniaków na przełomie marca i kwietnia wynosił 0,58 zł/kg i był zbliżony do analogicznego okresu poprzedniego roku. Krajowe ziemniaki w Broniszach były nieznacznie tańsze niż przed miesiącem i kosztowały 0,40-0,55 zł/kg, natomiast na pozostałych rynkach nastąpił nieznaczny ich wzrost do poziomu: w Poznaniu 0,47-0,80 zł/kg, w Lublinie 0,67 zł/kg, we Wrocławiu 0,50-0,60 zł/kg i w Łodzi 0,40-0,73 zł/kg.

Mroźny marzec spowodował opóźnienia w kalendarzu prac polowych związanych z nowym sezonem uprawy ziemniaków. Rolnicy nie mogli wysadzić do ziemi podkiewkowanych sadzeniaków na najwcześniejszy zbiór, a to oznacza, że start nowego sezonu handlowego też będzie znacząco opóźniony i pierwsze dostawy „młodych” krajowych ziemniaków będą przypuszczalnie dopiero w pierwszych dniach czerwca. W tej sytuacji stary sezon będzie trwać dłużej i przez dłuższy czas utrzyma się popyt na „stare” ziemniaki. Może to wpłynąć na wzrost ich cen w ostatnich miesiącach sezonu, ale to jest uzależnione od ilości ziemniaków, jakie pozostają w magazynach oraz wielkości importu.

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków				Produkcja skrobi ziemniaczanej			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
I	64 000	62 500	63 700	75 700	184	221	1 230	2 630
II	59 400	69 800	60 600	59 300	182	274	185	
III	75 600	69 500	76 600		270	248	267	
IV	74 800	71 800	62 100		257	143	198	
V	62 600	45 500	28 000		160	168	117	
VI	58 300	58 800	54 100		187	233	154	
VII	54 900	48 700	44 000		100	52	182	
VIII	86 100	138 800	130 100		2 673	10 030	13 946	
IX	289 000	349 800	332 800		36 562	48 727	48 502	
X	328 100	356 000	350 700		52 406	55 531	52 185	
XI	238 400	321 200	326 600		38 997	51 152	50 369	
XII	83 800	178 900	185 200		3 636	23 291	26 495	
RAZEM	1 475 000	1 771 300	1 714 500	135 000	135 614	190 070	193 830	2 630

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze			
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze	
2014	I-XII	1 247	3 806	36 259	57 730	10 921	41 368	9 555	167 158	30 775	16 736
2015	I-XII	1 201	1 666	13 656	82 505	14 331	42 007	9 990	159 341	37 518	20 829
2016	I-XII	2 804	1 065	22 815	104 854	18 857	53 935	10 449	168 016	38 838	20 093
2017	I-XII	4 100	3 179	28 605	140 173	37 446	74 377	12 101	191 585	52 071	18 346
2017	I	221	1	2 954	14 363	1 615	7 143	661	12 856	2 818	2 078
	II	228	67	2 810	13 330	2 428	6 340	889	13 865	3 371	1 802
	III	556	1 024	3 456	13 018	3 083	5 756	1 075	16 706	3 984	1 949
	IV	814	677	4 204	9 934	2 249	5 262	846	14 129	4 019	1 704
	V	341	297	4 278	11 130	2 333	6 535	1 009	18 136	4 782	2 020
	VI	359	21	1 518	8 098	2 995	4 314	945	18 795	5 019	1 792
	VII	61	-	1 284	7 104	3 054	4 676	1 199	18 726	4 684	1 162
	VIII	50	2	514	7 319	3 814	5 951	1 254	19 633	5 229	944
	IX	62	220	1 500	11 881	3 345	7 432	1 254	15 004	4 583	1 109
	X	127	-	1 907	15 960	3 708	8 004	1 280	14 535	5 445	1 448
	XI	37	624	2 344	14 744	3 040	7 623	903	14 438	5 107	1 205
	XII	30	247	1 847	13 130	5 781	5 422	898	14 755	2 885	1 095
2018	I	226	682	1 240	12 696	3 740	7 768	1 016	15 732	3 196	1 199

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2014 I-XII	55 262	21 373	119 731	10 161	135 560	210 964	76 301	66 083	8 905	3 088
2015 I-XII	28 911	14 272	103 270	14 882	155 473	182 899	78 359	56 782	7 302	11 271
2016 I-XII	39 746	21 440	90 084	13 714	151 354	201 447	79 793	74 705	8 390	16 237
2017 I-XII	44 197	14 813	58 019	15 861	140 317	197 696	87 721	91 014	14 151	20 491
2017 I	125	742	5 041	1 277	12 137	15 097	7 234	7 023	467	1 981
II	658	391	3 026	1 148	13 583	14 811	6 806	6 240	368	1 019
III	3 739	3 960	3 106	1 178	12 798	19 164	8 818	7 824	710	1 838
IV	6 321	7 348	6 459	1 078	11 092	17 473	6 481	9 122	1 301	1 241
V	21 178	1 252	12 284	1 125	10 989	18 803	7 481	10 125	1 309	1 961
VI	6 206	41	7 561	1 431	11 802	18 604	7 714	7 767	1 409	2 013
VII	332	0	5 392	1 639	11 947	18 500	7 242	6 061	1 246	2 304
VIII	11	0	682	1 597	12 364	17 482	7 198	9 501	1 070	1 980
IX	19	0	1 590	1 473	10 876	16 083	7 067	9 585	1 383	1 849
X	69	0	2 082	1 307	11 822	14 630	7 914	5 023	1 506	2 106
XI	45	346	6 589	951	11 487	14 124	7 044	6 039	1 616	1 906
XII	77	733	4 156	1 106	9 389	12 833	6 721	6 703	1 686	295
2018 I	236	595	5 604	1 410	11 802	13 824	7 081	7 132	722	366

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

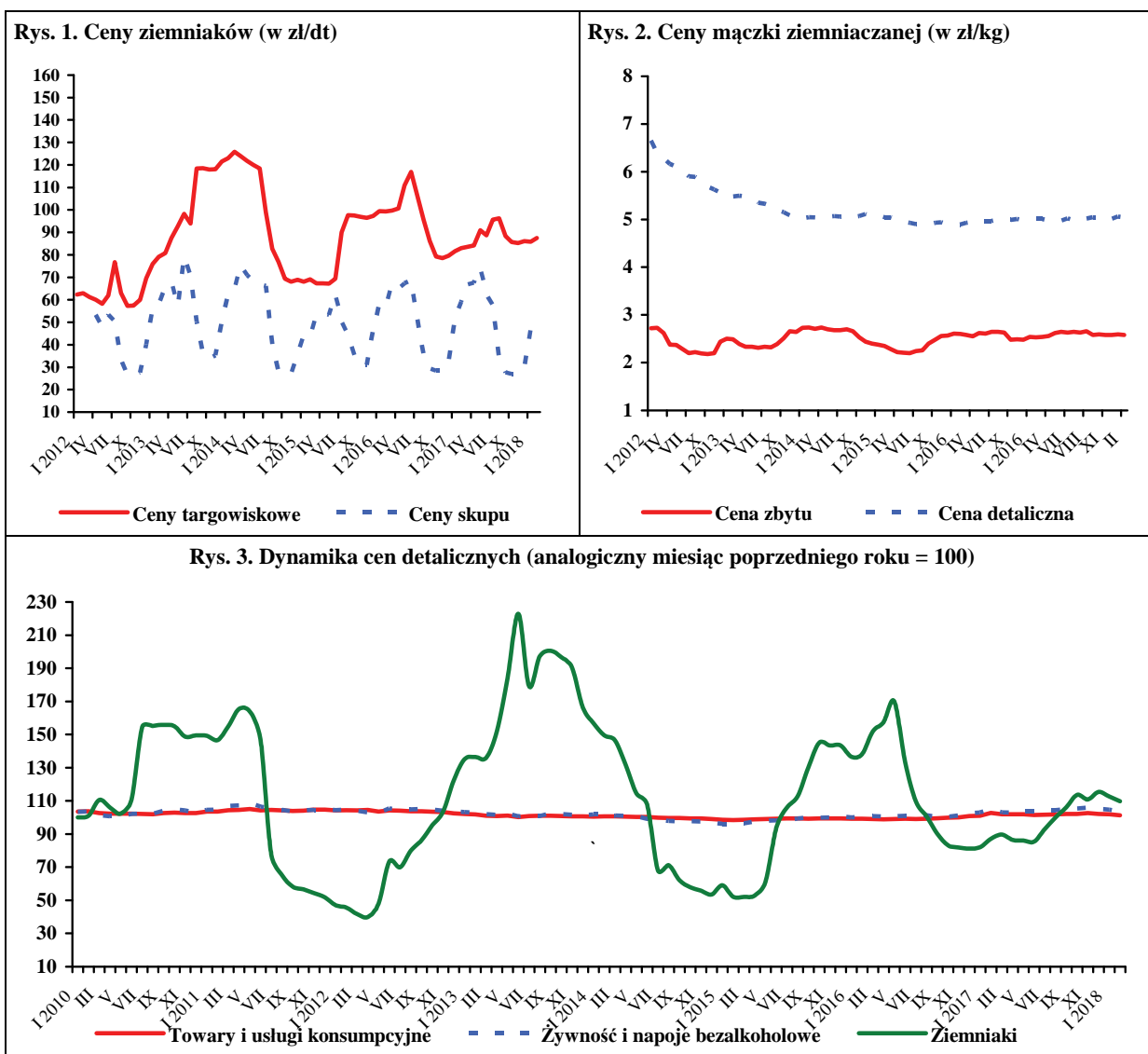
Wyszczególnienie	Rodzaj	II	XII	I	XII	Wskaźnik zmian cen	
	Ceny	2017	2017	2018	2018	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	59,1	30,1	46,8	52,9	89,5	113,0
	targowiskowa	83,0	86,1	85,8	87,5	105,4	102,0
	detaliczna (zł/kg)	0,98	1,13	1,13	1,15	117,3	101,8
	importowa	107,8	98,1	85,9	.	79,7	87,6
	eksportowa	64,2	65,8	87,7	.	136,6	133,3
Relacje cen	skup / targowisko	0,71	0,35	0,55	0,60	84,9	110,8
	targowisko / detal	0,85	0,77	0,76	0,76	89,8	100,2
	skup / detal	0,60	0,27	0,41	0,46	76,3	111,1
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	2,53	2,58	2,59	2,58	102,0	99,6
	detaliczna (zł/kg)	5,01	5,01	5,06	5,04	100,6	99,6
Frytki	detaliczna (zł/kg)	8,40	8,44	8,44	8,42	100,2	99,8
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	34,90	34,60	34,50	34,30	98,3	99,4
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	9,90	10,22	10,28	10,32	104,2	100,4

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2017		2018		wsk. zmian cen	
		luty	grudzień	styczeń	luty	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	101,7	98,1	98,2	100,8	99,1	102,7
2	Kujawsko-pomorskie	87,7	87,5	87,0	87,6	99,9	100,8
3	Lubelskie	72,8	78,9	80,6	85,6	117,5	106,2
4	Lubuskie	98,5	101,7	98,6	101,4	103,0	102,8
5	Łódzkie	77,7	73,1	75,7	75,7	97,5	100,0
6	Małopolskie	75,6	79,6	77,8	79,2	104,7	101,8
7	Mazowieckie	74,9	79,5	77,0	85,2	113,9	110,6
8	Opolskie	91,2	99,9	106,8	105,5	115,8	98,8
9	Podkarpackie	89,9	88,2	86,9	89,1	99,1	102,5
10	Podlaskie	75,6	77,6	81,7	85,1	113,6	104,2
11	Pomorskie	88,8	93,0	94,8	94,6	106,6	99,8
12	Śląskie	87,1	92,2	90,7	90,4	103,8	99,7
13	Świętokrzyskie	70,5	69,5	70,1	67,6	95,9	96,5
14	Warmińsko-mazurskie	93,5	99,5	94,4	89,6	105,5	104,5
15	Wielkopolskie	87,6	92,4	91,5	93,7	106,9	102,4
16	Zachodniopomorskie	96,0	106,9	106,8	104,0	108,4	97,5
maksimum		101,7	106,9	106,8	105,5	X	
minimum		70,5	69,5	70,1	67,6		
różnica w %		44,4	53,8	52,4	56,0		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

W marcu 2018 r., w porównaniu z lutym br., w skupie z przeznaczeniem do konsumpcji bezpośredniej wzrosły ceny skupu pietruszki (o 39%), marchwi (o 27%), buraków ćwikłowych (o 6%), kapusty białej i cebuli w spółdzielniach ogrodniczych (po 3%) oraz cebuli na targowiskach (o 1%), a obniżyły się ceny skupu pieczarek (o 4%). W porównaniu z lutym 2018 r. w zakładach przetwórczych wzrosły ceny skupu kapusty białej (o 6%) i cebuli obieranej (o 2%), a obniżyły się ceny marchwi na kostkę i buraków (po 4%). W firmach skupujących warzywa na eksport wzrosły ceny buraków ćwikłowych (o 9%), marchwi (o 7%), selerów (o 5%), cebuli (o 4%) i kapusty pekińskiej (o 2%). Obniżyły się natomiast ceny skupu kapusty białej (o 9%), a stabilne były ceny skupu kapusty czerwonej i ziemniaków. W porównaniu z lutym 2018 r. w handlu hurtowym wzrosły ceny marchwi (o 30%), buraków ćwikłowych (o 13%) i cebuli (o 8%), a stabilne były ceny kapusty białej.

W marcu 2018 r., w porównaniu z marcem 2017 r., w skupie do konsumpcji bezpośredniej wzrosły ceny skupu pietruszki (o 78%), buraków ćwikłowych (o 46%), marchwi (o 22%), cebuli w spółdzielniach ogrodniczych (o 20%) i cebuli na targowiskach (o 16%), a obniżyły się ceny skupu kapusty białej (o 16%) i pieczarek (o 4%). W zakładach przetwórczych, w porównaniu z analogicznym okresem ub.r., ceny cebuli obieranej, kapusty białej i marchwi na kostkę wzrosły odpowiednio o 58%, 30%, 42% i 4%. Nie zmieniły się ceny skupu buraków ćwikłowych. Na rynkach hurtowych wyższe były ceny buraków ćwikłowych (o 32%), marchwi (o 23%), cebuli (o 9%), a obniżyła się cena kapusty białej (o 6%).

W lutym 2018 r., w porównaniu ze styczniem 2018 r., wzrosły ceny detaliczne marchwi (o 3%) oraz kapusty białej, buraków ćwikłowych i selerów (po 1%). Obniżyły się ceny pomidorów (o 10%), porów (o 5%), kalafiorów i pieczarek (po 3%) oraz cebuli i papryki (po 1%). W relacji do cen detalicznych z lutego 2017 r. wzrosły ceny marchwi (o 26%), kapusty białej (o 14%), cebuli i buraków ćwikłowych (po 8%), selerów (o 5%), a obniżyły się ceny papryki (o 30%), pomidorów (o 20%), porów (o 19%), kalafiorów (o 16%) i pieczarek (o 1%).

W styczniu 2018 r., w porównaniu ze styczniem 2017 r., w średnich i dużych zakładach przetwórczych wzrosła produkcja konserw warzywnych (o 25%) i marynat (o 19%), a obniżyła się produkcja soku pomidorowego (o 23%) i warzyw mrożonych (o 6%).

Paweł Kraciński

Tomasz Smoleński

Ekspert warzyw świeżych w styczniu 2018 r. wyniósł 25,8 tys. t, a jego wartość 26,6 mln EUR. W porównaniu ze styczniem 2017 r. wolumen sprzedanych warzyw świeżych obniżył się o 30%, a jego wartość zmniejszyła się o 19%. Do spadku wolumenu eksportu przyczyniło się obniżenie sprzedaży kapusty (o 49%), pomidorów (o 47%), kalafiorów (o 34%), marchwi (o 31%), cebuli (o 21%) i ogórków (o 20%). W tym samym czasie wyeksportowano 57,8 tys. t przetworów warzywnych o wartości 43,9 mln EUR. W porównaniu ze styczniem 2017 r. wolumen eksportu przetworów warzywnych obniżył się o 6%, a jego wartość zwiększyła się o 3%. Obniżył się wolumen eksportu suszy (o 10%), mrożonek (o 6%) i marynat (o 4%).

W styczniu 2018 r. zaimportowano 63,6 tys. t warzyw świeżych tj. o 14% więcej niż w styczniu ub.r. Wartość importu wyniosła 78,6 mln EUR, tj. o 3% mniej niż w styczniu 2017 r. Wzrost wolumenu importu spowodowany był zwiększeniem przywozu kapusty (o 459%) i marchwi (o 34%). Wolumen importu przetworów warzywnych wyniósł 21,3 tys. t (o 1% więcej niż w styczniu ub.r.), a jego wartość 21,0 mln EUR (o 4% mniej niż w styczniu 2017 r.). Obniżył się wolumen importu suszy (o 33%) i mrożonek (o 26%), a wzrósł przywóz marynat (o 61%) i konserw (o 32%).

W styczniu 2018 r. ujemne saldo w handlu warzywami i ich przetworami wyniosło 43,2 mln EUR wobec ujemnego (44,3 mln EUR) w styczniu 2017 r.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania	Ogórki do kwaszenia	Pietruszka	Pomidory szklarniowe	Kalafory gruntowe (szt.)	Pieczarki
2017 III	0,53	1,32	0,41	0,62	0,52	-	-	1,62	-	-	5,04
IV	0,53	1,34	0,40	0,63	0,48	-	-	1,80	8,06	-	5,18
V	0,60	1,42	0,78	0,70	0,63	-	-	2,39	4,06	-	5,03
VI	0,66	1,67	1,07	0,74	0,81	-	-	3,01	2,81	1,99	4,90
VII	1,24	2,05	2,02 ^c	0,87	1,22	2,04	1,19	3,39	2,44	2,28	4,77
VIII	0,81	1,92	1,45 ^c	0,76	0,79	1,44	0,87	3,52	2,01	1,49	5,10
IX	0,68	1,78	0,42	0,67	0,64	-	1,52	2,44	2,79	2,13	5,08
X	0,62	1,63	0,34	0,66	0,58	-	-	2,03	3,80	2,58	5,02
XI	0,68	1,61	0,38	0,65	0,61	-	-	2,02	3,92	1,87	4,88
XII	0,67	1,66	0,36	0,64	0,59	-	-	1,99	4,98	-	5,03
2017 I-XII	0,67	1,60	0,48	0,68	0,65	1,74	1,19	2,23	3,87	2,06	5,05
2018 I	0,68	1,61	0,30	0,72	0,65	-	-	2,16	-	-	5,08
II	0,66	1,61	0,31	0,77	0,67	-	-	2,37	-	-	4,93
III	0,68	1,62	0,32	0,98	0,71	-	-	3,29	-	-	4,73
Wskaźnik zmian w %											
<u>III 2018</u> II 2018	103	101	103	127	106	x	x	139	x	x	96
<u>III 2018</u> III 2017	128	123	78	158	137	x	x	203	x	x	94

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c za główkę
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Groszek zielony	Fasola szparag ^a	Brokuly różyczk. ^a	Kalafory różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tłoczenia ^a
2017 III	0,60	0,26	0,25	0,26	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,60	0,25	0,26	0,27	-	-	-	-	-	-	-
V	0,60	0,26	0,26	0,27	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,63	0,30	0,28	0,30	1,18	-	1,85	1,40	1,80	-	-
VII	0,98	-	-	-	1,22	0,77	1,83	1,34	1,88	-	-
VIII	0,68	-	-	-	-	0,77	1,84	1,26	1,83	0,56	0,38
IX	0,67	0,20	0,26	0,25	-	0,78	1,82	1,25	-	0,59	0,40
X	0,63	0,20	0,25	0,25	-	-	1,68	1,22	-	0,61	-
XI	0,75	0,25	0,25	0,25	-	-	2,34	1,46	-	-	-
XII	0,79	0,29	0,25	0,27	-	-	-	-	-	-	-
2017 I-XII	0,68	0,25	0,26	0,26	1,20	0,77	1,89	1,32	1,84	0,59	0,39
2018 I	0,89	0,34	0,27	0,27	-	-	-	-	-	-	-
II	0,93	0,35	0,27	0,27	-	-	-	-	-	-	-
III	0,95	0,37	0,26	0,26	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>III 2018</u> II 2018	102	106	96	96	x	x	x	x	x	x	x
<u>III 2018</u> III 2017	158	142	104	100	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki ćwikłowe	Ziemniaki
2017 II	-	-	1,12	0,36	0,93	-	0,51	1,05	1,10	0,39	2,01	0,37	0,40
III	-	-	1,33	0,39	1,03	-	0,54	1,10	1,20	0,40	2,10	0,41	0,43
IV	-	-	1,85	0,44	1,13	-	0,55	1,10	1,28	0,45	2,10	0,41	0,43
V	3,03	-	1,97	-	-	-	0,55	-	1,30	0,51	-	0,40	0,40
VI	1,96	-	1,95	0,94	-	5,30	0,55	-	-	0,54	-	-	-
VII	2,22	1,28	2,20	0,91	-	5,40	0,63	-	-	0,54	-	-	-
VIII	2,25	1,10	1,88	1,01	0,60	3,84	0,80	-	-	0,55	-	-	-
IX	2,66	1,05	1,06	0,55	0,60	2,93	-	-	1,20	0,53	1,00	-	-
X	3,47	-	1,04	0,38	0,60	3,16	0,50	1,20	1,12	0,52	1,00	0,40	-
XI	3,85	-	0,97	0,32	0,60	-	0,53	1,20	1,00	0,52	-	0,45	0,40
XII	-	-	0,96	0,32	0,60	-	0,53	1,20	1,00	0,52	-	0,45	0,40
2017 I-XII	2,78	1,14	1,43	0,54	0,76	4,13	0,56	1,12	1,13	0,49	1,70	0,41	0,41
2018 I	-	-	0,99	0,34	0,60	-	0,53	1,20	1,00	0,52	-	0,45	0,40
II	-	-	1,01	0,33	0,60	-	0,55	1,30	1,10	0,52	-	0,46	0,40
III	-	-	1,03	0,30	0,60	-	0,59	-	1,15	0,54	-	0,50	0,40
Wskaźnik zmian w %													
<u>III 2018</u> II 2018	x	x	102	91	100	x	107	x	105	104	x	109	100
<u>III 2018</u> III 2017	x	x	77	77	58	x	109	x	96	135	x	122	93

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne ^a	Marynaty
2016 I-XII	32 626	647 208	224 477	60 494
2017 I	3 226	49 239	20 460	2 170
II	3 415	41 751	18 994	2 281
III	4 718	45 404	25 302	3 260
IV	3 478	34 910	20 555	2 521
V	3 039	31 046	20 424	2 332
VI	3 935	46 371	22 294	2 085
VII	2 967	69 836	21 576	8 650
VIII	3 664	79 445	21 562	12 031
IX	3 839	86 322	44 975	5 753
X	3 287	90 834	33 505	4 354
XI	3 232	71 042	32 336	3 605
XII	3 224	58 565	25 940	2 883
2017 I-XII	42 024	704 765	307 923	51 925
2018 I	2 495	46 480	25 539	2 584
Wskaźnik zmian w %				
<u>I 2018</u> I 2017	77	94	125	119

^a w tym: przecier pomidorowy i pasta oraz warzywa i mieszanki warzywne zamrożone, gotowane lub nie, zakonserwowane octem lub kwasem octowym

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2016		2017												2018		$\frac{I\ 2018}{I\ 2017}$ (%)
	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I		
Warzywa ogółem	458361	36986	38402	40804	37859	38604	44279	43155	51158	48537	39232	29177	25047	473240	25838	70	
Cebula	126188	10299	11397	13096	16739	14554	11002	7861	7704	9225	9016	10319	7429	128639	8144	79	
Kapusta	37283	6289	7433	6372	4795	2613	4832	1532	2043	3002	4172	3233	3216	49531	3190	51	
Marchew	23103	4085	3803	3819	3465	3291	2613	1478	1338	1734	1803	2563	3054	33048	2800	69	
Ogórki	14819	551	421	612	533	805	2292	3122	4120	1517	578	376	713	15638	440	80	
Pomidory	97681	1676	754	664	2927	9440	12061	14232	15993	12810	10221	2780	431	83987	887	53	
Kalafiory	27924	235	498	643	365	407	3383	5165	4871	3422	2919	1773	243	23923	155	66	
Przetwory ogółem	672095	61680	60472	70343	55935	52925	54066	51397	54489	60067	66480	59818	49371	697044	57769	94	
Susze	39546	3167	3351	3839	2562	2718	2483	2527	2620	2840	3028	3213	2387	34734	2851	90	
Miarynaty	50503	3465	3832	5160	3786	4000	3434	3334	3755	4774	5433	4758	4119	49850	3311	96	
Konserwy	53166	4223	4817	5874	6970	5643	4536	4095	4666	5702	5946	5156	4833	62462	4579	108	
-kapusta kwasz.	8407	806	744	910	2870	1888	565	546	501	637	789	986	988	12231	755	94	
Mrożonki	436850	43004	39583	44117	33626	32290	34121	32083	34720	38699	43717	40154	31215	447329	40506	94	
Pieczarki i ich przetwory	318431	28211	27627	30618	25207	27046	24294	23168	21487	24506	25849	29384	27232	314627	26597	94	
Warzywa ogółem	261502	15533	15248	17485	17277	22541	24631	26267	29060	30709	24110	14084	12341	249286	12510	81	
Cebula	50294	3428	3680	4705	4239	4340	3512	3073	2977	3397	3616	4035	2967	43969	3353	98	
Kapusta	10674	1327	1653	1600	1200	965	1378	583	565	700	901	666	709	12247	714	54	
Marchew	7107	895	938	972	843	733	673	442	406	423	416	662	941	8343	918	103	
Ogórki	11491	950	757	866	668	712	1558	1879	2270	978	626	431	910	12606	905	95	
Pomidory	70734	1593	547	583	3259	7458	8096	9703	9189	10907	9733	2622	497	64186	631	40	
Kalafiory	19018	235	384	339	374	266	2046	3334	2786	2470	2031	1181	303	15749	140	60	
Przetwory ogółem	494582	42689	42293	49397	39080	37624	40314	38883	42330	44855	49008	43885	37898	508257	43874	103	
Susze	64266	5928	5875	6553	4707	4900	4391	4703	5107	4996	5065	5553	4442	62220	6257	106	
Miarynaty	44602	3050	3314	4529	3355	3452	3045	2913	3316	4419	5304	4646	3987	45329	3373	111	
Konserwy	57690	4301	5102	6022	5545	4786	4975	4841	5004	6217	6651	5686	5234	64363	5261	122	
-kapusta kwasz.	6150	518	512	601	963	647	395	373	379	476	582	775	760	6981	556	107	
Mrożonki	234903	21634	19170	21333	16480	16037	18686	17487	20201	21014	23779	21077	16729	233627	21927	101	
Pieczarki i ich przetwory	441409	40324	38780	42523	36447	38602	34795	33273	31620	35608	36435	41330	38822	448560	37623	93	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2017												2018		I 2018 I 2017 (%)	
	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII		2018
Warzywa ogółem	544928	55769	59343	78970	67624	61333	43614	26297	15 229	13510	24448	43170	53099	542406	63588	114
Cebula	60154	2848	3998	5208	3078	6573	9623	6440	1 306	4342	2663	912	2087	49078	1899	67
Kapusta	17077	17	284	1911	7063	4657	128	48	8	9	5	9	17	14156	95	559
Marchew	42170	1265	1875	4425	6635	6722	9372	3094	239	137	202	692	926	35584	1689	134
Ogórki	54787	8416	7073	8327	3531	1987	1189	2364	1 996	1963	4203	8343	8979	58371	9814	117
Pomidory	146037	18771	18901	21720	12395	12895	9399	6178	5 587	2817	5366	10268	17890	142187	22987	122
Papryka	52639	6991	5461	6590	6982	7967	5370	4100	2 282	456	2036	6057	5997	60289	7077	101
Czosnek	9509	509	407	750	1150	863	746	723	760	636	375	597	216	7733	502	99
Przetwory ogółem	263860	21109	21842	28586	18971	23198	18127	17656	21 169	21320	23896	21699	19334	256907	21302	101
Mrożonki	55338	4699	5248	5131	3868	3791	3232	3335	4 604	4094	4252	3876	2617	48745	3465	74
Susze	20485	2008	1528	2078	2157	2294	1723	1339	1 307	1244	1414	1458	1103	19652	1344	67
Marynaty	15856	1049	1402	1855	1393	1610	1236	1013	1 341	1627	2027	1735	1702	17988	1686	161
Konserwy	47443	2445	3269	5582	2721	4190	3133	2696	4 112	3580	4911	4919	4115	45672	3219	132
<i>-kukurydza konserw.</i>	18342	502	1153	2382	988	1053	843	785	1 234	1624	2275	1953	1364	16156	855	170
Koncentrat pomid.	76808	6589	6214	8369	5407	6763	4518	5839	5 722	6313	6491	5498	5823	73545	6882	104
Warzywa ogółem	514570	80606	80931	87325	63458	55990	31940	20869	15 737	11234	26178	47175	64914	586358	78585	97
Cebula	16413	696	1274	1839	774	1285	1654	1150	420	708	798	485	615	11698	527	76
Kapusta	6790	6	153	815	3402	1751	31	13	6	5	5	8	14	6209	43	682
Marchew	14823	584	806	1486	1473	1722	2093	796	216	227	258	410	550	10622	586	100
Ogórki	47432	11778	10240	9236	2815	1260	612	1189	1 051	1034	2948	7395	9759	59316	12303	104
Pomidory	162145	29093	27821	29086	19448	16015	8759	5578	5 556	3620	8104	13937	25158	192176	31676	109
Papryka	86274	12213	11661	13088	11818	12510	9028	6442	3 556	534	2598	7173	8769	99390	11420	94
Czosnek	18891	1411	1096	1562	1753	1796	1226	1146	1 063	980	621	1159	418	14231	1176	83
Przetwory ogółem	271815	21865	21909	29301	19911	23845	19357	18440	20 832	20888	22838	21788	19564	260538	20968	96
Mrożonki	40601	3776	4077	4276	2843	2797	2497	2680	3 010	3055	3037	2928	2197	37173	2599	69
Susze	48234	4720	3874	4587	5105	4337	3826	3318	3 115	2842	3400	3335	2493	44952	3264	69
Marynaty	17893	1166	1530	2153	1564	2001	1494	1529	1 594	1900	1907	1837	1849	20525	1890	162
Konserwy	61240	3473	4072	6817	3293	5718	4334	3681	5 084	4560	6054	5897	5331	58312	4277	123
<i>-kukurydza konserw.</i>	17899	512	1058	2267	968	1173	913	816	1 243	1587	2160	1980	1290	15968	924	181
Koncentrat pomid.	62110	5030	5040	6569	4070	5010	3404	4228	4 465	4808	4727	4122	4337	55809	5242	104

Źródło:

Opracowanie

IERiGŻ-PIB

na

podstawie

danych

MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafioiry	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2016 XII	0,40	0,29	0,33	0,96	0,84	0,77	1,39	0,80	0,73	0,41
2016 I-XII	0,53	0,36	0,36	0,85	0,74	0,81	1,39	0,80	0,73	0,51
2017 I	0,33	0,21	0,22	1,72	0,95	1,00	1,43	0,84	0,64	0,42
II	0,32	0,22	0,25	1,80	0,73	0,77	1,40	0,81	0,69	0,38
III	0,36	0,25	0,25	1,42	0,88	0,53	1,39	0,83	0,66	0,38
IV	0,25	0,25	0,24	1,25	1,11	1,03	1,45	0,81	0,34	0,42
V	0,30	0,37	0,22	0,89	0,79	0,65	1,43	0,79	0,34	0,40
VI	0,32	0,29	0,26	0,68	0,67	0,60	1,43	0,80	0,70	0,47
VII	0,39	0,38	0,30	0,60	0,68	0,65	1,44	0,77	0,68	0,47
VIII	0,39	0,28	0,30	0,55	0,57	0,57	1,47	0,81	0,76	0,51
IX	0,37	0,23	0,24	0,64	0,85	0,72	1,45	0,81	0,75	0,49
X	0,40	0,22	0,23	1,08	0,95	0,70	1,41	0,87	0,74	0,47
XI	0,39	0,21	0,26	1,15	0,94	0,67	1,41	0,80	0,79	0,47
XII	0,40	0,22	0,31	1,28	1,15	1,25	1,43	0,85	0,77	0,48
2017 I-XII	0,35	0,26	0,26	1,09	0,86	0,76	1,43	0,82	0,66	0,45
2018 I	0,41	0,22	0,33	2,06	0,71	0,91	1,41	0,91	0,74	0,52
Wskaźnik zmian w %										
I 2018 XII 2017	103	102	106	161	62	73	99	108	96	109
I 2018 I 2017	124	106	150	119	75	90	99	109	115	123

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafioiry gruntowe ^a
2016 X	0,67	0,41	0,75	0,71	-	-	5,17	3,34	-
XI	0,67	0,41	0,74	0,74	-	-	6,56	4,37	-
XII	0,72	0,45	0,75	0,73	-	-	10,15	6,25	-
2016 I-XII	1,10	0,91	1,15	0,91	1,54	1,43	5,58	4,84	2,73
2017 I	0,69	0,42	0,80	0,72	-	-	12,83	-	-
II	0,83	0,52	0,88	0,78	-	-	-	-	-
III	0,71	0,49	0,86	0,76	-	-	-	-	-
IV	0,71	0,51	0,86	0,75	-	-	4,56	9,13	-
V	0,83	0,94	0,93	0,85	-	-	4,35	4,14	-
VI	0,91	1,18	1,00	1,13	3,14	-	2,73	3,07	2,93
VII	1,23	1,05	1,12	1,14	2,14	-	2,14	2,78	3,00
VIII	1,24	0,89	0,92	0,93	1,96	1,39	1,60	1,69	2,46
IX	0,96	0,69	0,85	0,85	-	1,35	2,63	2,73	3,06
X	0,94	0,54	0,86	0,85	-	1,92	4,60	3,46	2,97
XI	0,97	0,49	0,87	0,87	-	-	7,25	4,72	2,86
XII	0,96	0,47	0,92	0,90	-	-	7,38	6,62	-
2017 I-XII	0,92	0,68	0,91	0,88	2,41	1,55	5,01	4,26	2,88
2018 I	0,97	0,45	1,09	0,94	-	-	-	-	-
II	0,90	0,49	1,08	0,95	-	-	-	-	-
III	0,97	0,49	1,40	1,02	-	-	6,02	-	-
Wskaźnik zmian w %									
III 2018 II 2018	108	100	130	113	x	x	x	x	x
III 2018 III 2017	137	100	163	134	x	x	x	x	x

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiorzy mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2017 I	3,44	9,47	3,31	3,20	3,52	4,75	1,91
II	3,43	9,39	3,30	3,19	3,53	4,72	2,00
III	3,41	9,44	3,33	3,15	3,46	4,72	1,98
IV	3,42	9,51	3,29	3,15	3,40	4,75	1,98
V	3,41	9,40	3,33	3,19	3,46	4,77	1,93
VI	3,44	9,40	3,32	3,18	3,42	4,76	1,93
VII	3,43	9,13	3,18	3,15	3,31	4,71	1,93
VIII	3,40	9,10	3,21	3,18	3,30	4,69	1,86
IX	3,43	9,24	3,35	3,30	3,31	4,76	1,86
X	3,39	9,05	3,21	3,09	3,37	4,94	1,81
XI	3,36	9,08	3,07	3,04	3,38	4,92	1,81
XII	3,39	9,03	3,06	3,12	3,37	4,89	1,91
2017 I-XII	3,41	9,27	3,25	3,16	3,40	4,78	1,91
2018 I	3,40	9,07	3,05	3,17	3,40	4,92	2,11
Wskaźnik zmian w %							
<u>I 2018</u> XII 2017	99	100	100	102	101	101	110
<u>I 2018</u> I 2017	99	96	92	99	97	104	110

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafior ^a	Pieczarki
2016 XI	1,76	1,36	1,64	1,61	3,78	5,10	7,32	5,80	-	4,56	7,51
XII	1,76	1,27	1,59	1,60	3,80	5,33	9,95	7,62	-	6,95	7,80
2016 I-XII	2,29	1,77	2,20	1,91	4,93	5,73	10,31	6,04	4,08	5,45	7,51
2017 I	1,78	1,23	1,64	1,62	3,80	6,35	11,11	9,19	-	7,68	7,78
II	1,85	1,26	1,70	1,66	3,84	8,04	14,40	10,14	-	7,75	7,58
III	1,82	1,25	1,69	1,67	3,74	7,65	14,01	8,84	-	6,38	7,61
IV	1,80	1,22	1,65	1,66	3,81	6,61	12,90	10,11	6,99	6,30	7,65
V	1,82	1,48	1,75	1,74	4,40	6,63	12,26	7,07	7,03	7,17	7,57
VI	2,08	1,72	2,07	2,20	4,83	6,73	10,71	4,78	4,96	4,30	7,61
VII	2,62	2,23	2,40	2,62	5,33	6,55	11,41	4,24	3,73	4,24	7,58
VIII	2,36	1,92	2,10	2,05	4,77	6,46	6,68	3,62	3,07	3,52	7,62
IX	2,11	1,66	1,99	1,87	4,35	6,15	5,71	4,09	3,84	3,92	7,56
X	1,99	1,53	1,94	1,77	4,11	5,67	6,41	5,65	-	4,36	7,54
XI	2,04	1,43	1,96	1,79	4,05	5,55	7,92	6,40	-	4,22	7,61
XII	2,01	1,47	1,94	1,75	4,00	5,51	9,01	8,14	-	5,80	7,75
2017 I-XII	2,02	1,53	1,90	1,87	4,25	6,49	10,21	6,86	4,94	5,47	7,62
2018 I	2,02	1,42	2,07	1,78	3,98	5,97	10,26	9,05	-	6,71	7,75
II	2,00	1,44	2,14	1,79	4,02	5,70	10,14	8,15	-	6,48	7,54
Wskaźnik zmian w %											
<u>II 2018</u> I 2018	99	101	103	101	101	95	99	90	x	97	97
<u>II 2018</u> II 2017	108	114	126	108	105	71	70	80	x	84	99

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

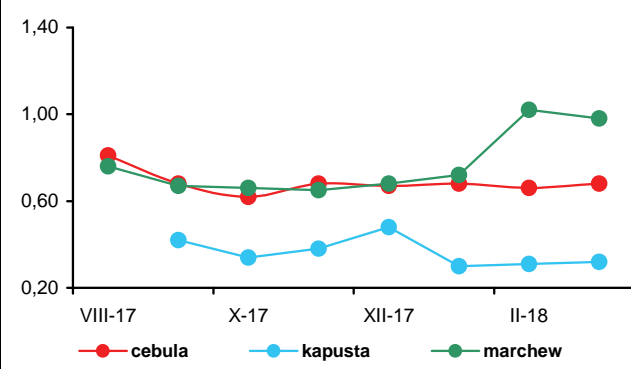
Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2016 XI	6,04	15,30	8,36	9,66	8,54	10,75	3,71	6,38	9,06	3,95
XII	5,88	15,10	8,42	9,66	8,48	10,65	3,69	6,20	8,80	3,94
2016 I-XII	5,98	15,03	8,41	9,63	8,55	10,73	3,74	6,31	8,99	4,05
2017 I	5,99	15,25	8,38	9,68	8,44	10,70	3,73	6,35	8,94	3,91
II	5,97	15,25	8,38	9,70	8,54	10,65	3,71	6,28	8,86	3,94
III	6,06	15,30	8,38	9,60	8,52	10,65	3,70	6,33	8,89	4,04
IV	5,88	15,35	8,26	9,62	8,44	10,60	3,70	6,10	8,63	4,04
V	6,07	15,40	8,42	9,64	8,52	10,50	3,72	6,25	8,89	4,08
VI	6,09	15,50	8,42	9,64	8,50	10,55	3,73	6,23	8,86	4,08
VII	6,18	15,60	8,46	9,64	8,50	10,60	3,75	6,28	8,91	4,07
VIII	6,19	15,45	8,38	9,72	8,48	10,55	3,74	6,28	8,94	4,05
IX	6,13	15,45	8,44	9,76	8,58	10,60	3,67	6,25	8,89	3,93
X	6,19	15,50	8,42	9,68	8,60	10,60	3,72	6,23	8,91	4,00
XI	6,21	15,45	8,46	9,68	8,66	10,98	3,67	6,25	8,80	3,96
XII	6,13	15,25	8,54	9,80	8,62	10,60	3,67	6,13	8,46	4,06
2017 I-XII	6,09	15,40	8,41	9,68	8,53	10,63	3,71	6,25	8,83	4,01
2018 I	6,29	15,45	8,52	9,90	8,78	10,60	3,73	6,30	8,71	4,05
II	6,19	15,50	8,56	9,82	8,78	10,70	3,73	6,30	8,69	4,12
Wskaźnik zmian w %										
<u>II 2018</u> I 2018	98	100	100	99	100	101	100	100	100	102
<u>II 2018</u> II 2017	104	102	102	101	103	100	101	100	98	105

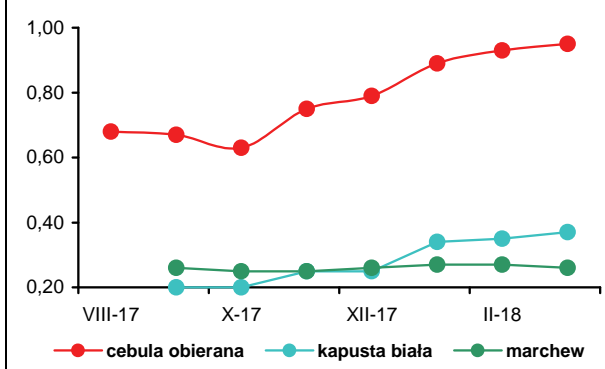
^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

Źródło: Dane GUS.

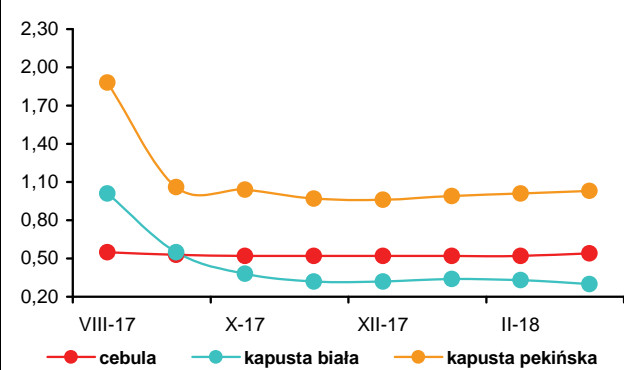
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

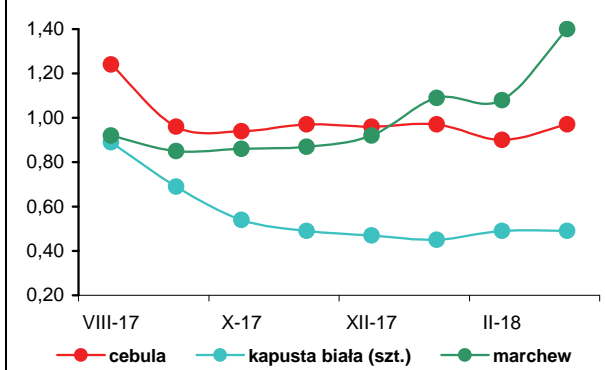
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

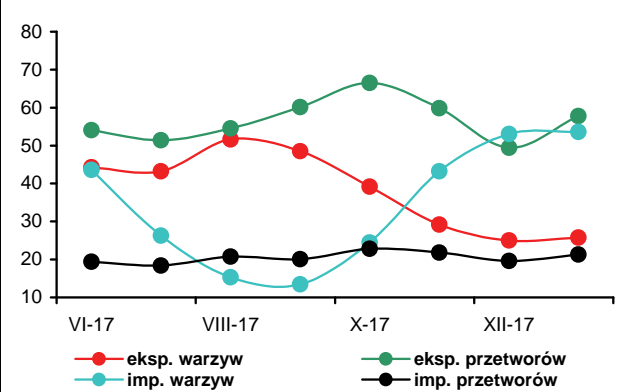
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

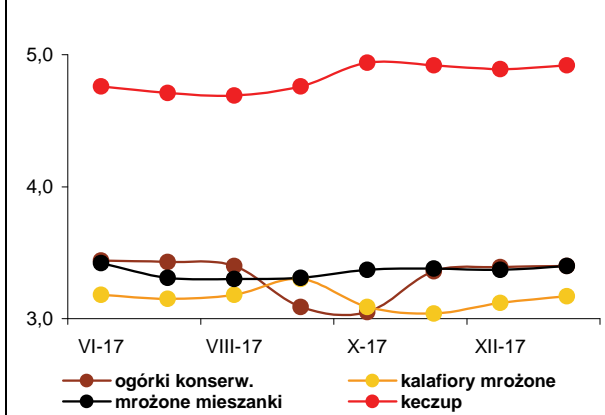
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

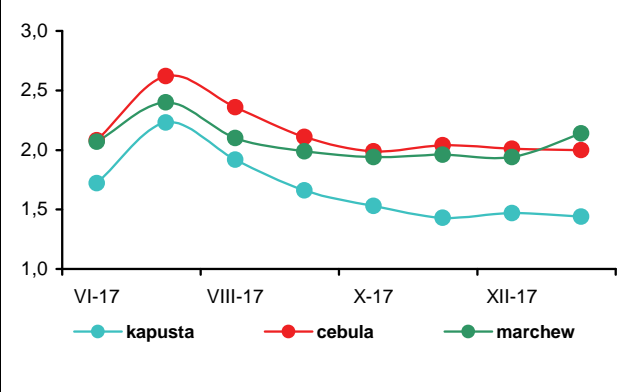
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

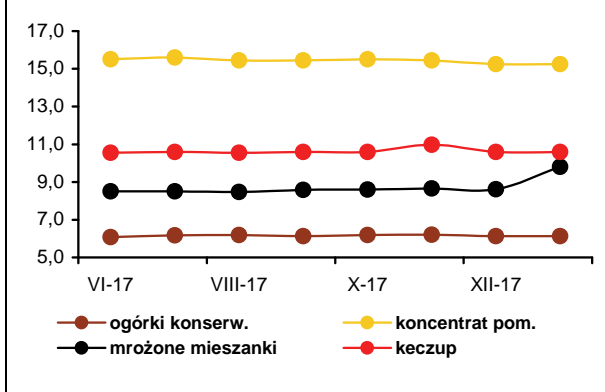
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Irena Strojewska

Średnie ceny oferowane za jabłko w marcu 2018 r., w porównaniu z marcem 2017 r., w spółdzielniach ogrodniczych wzrosły o 102%, na rynkach hurtowych o 93%, a w firmach eksportujących o 72%. Do tak dużego wzrostu cen przyczyniły się małe zapasy jabłek w Polsce, które wg WAPA¹ na dzień 1 lutego 2018 r. wynosiły 660 tys. t i były mniejsze o 35,9% niż w lutym poprzedniego roku. W krajach UE wolumen magazynowanych jabłek, w dniu 1 lutego

2018 r. wynosił 2,4 mln t wobec 3,5 mln t w analogicznym miesiącu 2017 r.

Gruszki na rynkach hurtowych podrożały o 45%, w skupie w spółdzielniach ogrodniczych o 24%. W hurcie wzrosły ceny bananów (o 23%), mandarynek (o 18%), cytryn (o 15%) oraz winogron (o 5%). Obniżyły się jedynie ceny importowanych pomarańczy (o 7%). Zakłady przetwórcze, z powodu małej podaży surowca, za jabłka do tłoczenia płaćły 0,77 zł/kg (drożej o 133% niż w marcu poprzedniego roku). W marcu 2018 r., w porównaniu z lutym br., przeciętne ceny jabłek na rynkach hurtowych zwiększyły się o 8%, oferowane przez firmy eksportujące o 6%, a przez spółdzielnie ogrodnicze o 4%. W zakładach przetwórczych cena skupu jabłek wzrosła o 3%. W hurcie potaniały jedynie winogrona (o 3%). Podrożały natomiast mandarynki (o 12%), gruszki (o 8%), pomarańcze (o 6%), cytryny (o 5%) oraz banany (o 4%).

Średnie ceny detaliczne owoców i ich przetworów w lutym 2018 r., w relacji do lutego 2017 r., zwiększyły się o 12,7%, przy wzroście cen żywności i napojów bezalkoholowych o 3,4%. Najbardziej wzrosły ceny jabłek (o 58,6%), a ponadto owoców pestkowych (o 30,6%), bananów (o 19,5%) i owoców cytrusowych (o 5,5%). Spośród owoców świeżych obniżyły się jedynie ceny owoców jagodowych. Nie zmieniły się ceny przetworów owocowych, a wzrosły owoce suszone i orzechy (o 0,9%) oraz owoce mrożone (o 6,1%).

W średnich i dużych firmach produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w styczniu 2018 r.,

w relacji do stycznia 2017 r., była o 6% mniejsza. Zmniejszyła się produkcja soków pitnych wytwarzanych z jabłek (o 29%), a także pozostałych soków pitnych warzywnych i owocowo-warzywnych (o 4%), a zwiększyła się produkcja soków pitnych wyciskanych z owoców cytrusowych (o 21%). Większa była produkcja dżemów (o 105%), a także kompotów i owoców pasteryzowanych (o 16%). Produkcja soków zagęszczonych była mniejsza o 35%, a mrożonek o 22%. Średnie ceny zbytu pitnych soków pomarańczowych w lutym 2018 r., wobec lutego w 2017 r., w wyniku wzrostu cen importowych surowca, zwiększyły się o 8%, a soków jabłkowych zmniejszyły się o 1%. Dżemy produkowane z czarnych porzeczek były droższe o 7%, a z truskawek o 10%.

Wolumen eksportu owoców świeżych w styczniu 2018 r. wobec stycznia 2017 r. był mniejszy o 34%, a przetworów owocowych o 8%. Eksport owoców świeżych obniżył się z powodu mniejszej zagranicznej sprzedaży większości owoców, głównie jabłek (o 51%), a w przypadku przetworów, ograniczenia wywozu mrożonek (o 17%) i zagęszczonego soku jabłkowego (o 38%). Wartość eksportu owoców świeżych, w wyniku wzrostu cen, obniżyła się jedynie o 18% (do 45,6 mln EUR), natomiast wyższe ceny mrożonek, a także zagęszczonych soków zahamowały spadek wartości eksportu przetworów owocowych, która ostatecznie zwiększyła się o 13% (do 95,5 mln EUR). Import owoców świeżych zmniejszył się o 16% do 124,4 tys. t, przy mniejszych zakupach głównie owoców cytrusowych i bananów (o 15%). Przywóz przetworów wzrósł o 27% (do 39,9 tys. t) w wyniku większego importu soków zagęszczonych (o 41%) i przetworów puszkowanych (o 15%). W styczniu 2018 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 42,5 mln EUR, wobec ujemnego 23,4 mln EUR w styczniu poprzedniego roku.

1. The World Apple and Pear Association.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2017 I	0,95	2,66	-	-	-	-	-
II	1,01	2,79	-	-	-	-	-
III	1,08	3,59	-	-	-	-	-
IV	1,15	4,02	-	-	-	-	-
V	1,58	4,29	10,00	-	-	-	-
VI	1,91	4,50	5,87	-	-	-	-
VII	1,79	3,83	7,79	5,36	4,54	5,00	-
VIII	1,98	-	10,00	-	3,08	3,68	3,85
IX	1,88	2,99	12,00	-	3,08	3,21	3,42
X	1,74	2,86	12,00	-	-	-	4,14
XI	1,74	2,91	-	-	-	-	-
XII	1,70	2,85	-	-	-	-	-
2017 I-XII	1,54	3,39	9,61	5,36	3,57	3,45	3,80
2018 I	1,73	3,15	-	-	-	-	-
II	1,84	3,18	-	-	-	-	-
III	1,92	3,29	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>III 2018</u> II 2018	104	103	x	x	x	x	x
<u>III 2018</u> III 2017	202	124	x	x	x	x	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2017 I	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,37	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,38	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,47	5,09	3,67	2,90	1,00	4,10	-	-	-	-
VII	0,48	5,71	3,80	4,08	1,00	4,32	-	5,06	2,20	-
VIII	0,76	-	-	-	-	4,47	0,72	6,13	2,50	2,50
IX	0,79	-	-	-	-	4,70	0,75	-	-	2,30
X	0,96	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XI	0,99	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,80	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2017 I-XII	0,58	5,40	3,74	3,49	1,00	4,40	0,74	5,60	2,35	2,40
2018 I	0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,77	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>III 2018</u> II 2018	103	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>III 2018</u> III 2017	233	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Łukasówka	Truskawki	Czereśnie	Śliwki
2017 I	0,89	1,32	1,28	0,74	0,81	0,84	0,86	2,20	2,20	-	-	-
II ^a	0,96	1,52	1,36	0,93	0,93	0,96	0,99	-	-	-	-	-
III ^a	1,04	1,53	1,35	0,97	0,96	0,98	1,02	-	-	-	-	-
VI ^a	1,07	1,53	1,37	1,00	0,98	1,02	1,05	-	-	-	-	-
V ^a	1,57	1,89	1,85	1,60	1,58	1,62	1,63	-	-	-	-	-
VI ^a	1,64	2,00	1,86	1,66	1,64	1,71	1,76	-	-	5,04	-	-
VII ^a	1,46	2,00	1,89	1,45	1,45	1,59	1,59	-	-	5,25	-	-
VIII	1,50	-	-	1,61	-	1,51	-	-	-	-	-	4,00
IX	1,70	1,89	1,90	-	1,60	1,65	1,73	2,70	-	-	-	3,38
X	1,61	1,79	1,90	1,59	1,58	1,59	1,59	2,70	2,70	-	-	3,00
XI	1,55	1,76	1,90	1,42	1,47	1,50	1,51	2,68	2,70	-	-	-
XII	1,53	1,77	1,90	1,37	1,45	1,48	1,48	2,60	-	-	-	-
2017 I-XII	1,39	1,73	1,69	1,30	1,31	1,37	1,38	2,58	2,53	5,15	x	3,46
2018 I	1,57	1,83	1,86	1,37	1,62	1,64	1,67	2,60	-	-	-	-
II	1,69	2,07	1,97	1,63	1,75	1,79	1,87	-	-	-	-	-
III ^a	1,79	2,07	1,98	1,70	1,80	1,82	1,96	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>III 2018</u> II 2018	106	100	101	104	103	102	105	x	x	x	x	x
<u>III 2018</u> III 2017	172	135	147	175	188	186	192	x	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (t)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2016 I-XII	229 527	141 303	382 866	302 790	403 096	34 192	59 643
2017 I	13 288	10 753	25 618	4 698	16 786	2 459	3 944
II	15 778	10 095	27 945	4 197	17 472	3 225	4 404
III	20 982	13 984	36 106	3 475	20 978	3 669	4 985
IV	18 580	12 542	25 037	4 012	13 696	4 572	4 560
V	15 563	10 992	29 480	5 136	13 001	3 942	4 700
VI	11 209	11 614	35 032	5 676	78 184	4 611	4 428
VII	10 464	9 952	39 193	4 405	81 818	3 464	3 916
VIII	16 515	12 382	33 981	9 686	31 869	3 781	4 121
IX	25 342	9 967	37 271	23 166	26 105	4 282	4 303
X	26 806	12 254	33 747	52 726	15 714	4 882	4 319
XI	34 790	12 836	32 428	12 822	15 305	5 383	4 520
XII	27 518	16 439	29 661	3 446	11 106	3 855	3 692
2017 I-XII	236 835	143 810	385 499	133 445	342 034	53 054	51 893
2018 I	9 437	13 011	24 479	3 033	13 156	5 041	4 583
Wskaźniki zmian (%)							
<u>I 2018</u> XII 2017	34	79	83	88	118	131	124
<u>I 2018</u> I 2017	71	121	96	65	78	205	116

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego)

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2016		2017 ^a												2018 ^a		I 2018 I 2017 (%)
	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	
Owoce świeże	137 508	1 366 272	158 564	163 629	163 655	150 673	136 134	113 085	55 381	38 128	32 426	63 182	78 554	84 803	1 238 216	88 015	56
Jabłka	103 600	1 092 142	133 296	142 282	143 915	136 134	123 288	91 439	33 926	14 864	15 066	47 167	55 641	53 859	990 880	65 775	49
Gruszki	8 705	49 620	6 241	6 999	5 907	3 359	1 681	1 047	96	657	1 368	3 729	4 479	6 206	41 770	6 209	99
Truskawki	138	15 254	86	171	1 246	759	270	4 543	531	752	164	107	73	74	8 776	6	7
Śliwki	178	9 204	52	29	36	23	13	62	252	1 134	1 134	289	19	5	3 185	24	46
Małyny	144	18 900	7	376	281	221	289	292	1 952	2 457	2 287	1 090	199	236	9 685	244	3336
Wiśnie	28	9 207	25	92	16	53	149	231	662	268	110	192	20	27	1 845	41	163
Przetwory owocowe	69 592	1 001 187	75 236	77 522	89 757	75 957	87 344	82 892	86 565	85 342	78 333	80 931	83 389	61 527	964 793	69 151	92
Zagęszczony sok jabłkowy	17 015	292 010	18 504	19 712	21 763	19 108	22 843	19 983	17 273	18 015	16 150	17 887	16 136	12 283	219 656	11 414	62
Truskawki w puszkach	541	10 007	585	779	866	1 007	822	903	1 135	1 170	933	836	877	627	10 539	592	101
Wiśnie w puszkach	293	5 427	404	247	705	550	592	455	466	468	421	467	342	187	5 304	207	51
Dzemy	3 383	33 935	2 719	2 775	3 310	2 834	3 133	3 609	3 480	3 773	2 830	3 243	2 947	2 322	36 977	2 095	77
Mrożonki	24 767	374 121	29 241	31 450	34 061	27 807	32 247	31 061	34 275	32 797	29 830	26 510	25 238	19 719	354 236	24 222	83
Owoce świeże	52 740	592 254	55 632	57 239	60 566	53 668	56 913	54 619	44 992	53 263	41 633	35 783	42 196	45 686	602 191	45 576	82
Jabłka	30 036	316 823	37 853	41 094	44 461	41 316	43 846	33 786	13 870	6 776	7 307	19 062	24 166	23 246	336 784	29 714	78
Gruszki	4 094	23 252	3 038	3 532	2 467	1 243	717	305	86	560	788	1 918	1 936	1 865	18 456	1 961	65
Truskawki	233	16 442	143	167	421	254	279	6 499	1 023	1 338	529	390	190	153	11 386	15	10
Śliwki	40	4 736	45	33	55	41	33	53	209	1 128	1 084	366	26	23	3 094	34	76
Małyny	486	32 363	23	953	675	612	675	809	2 680	3 429	4 104	2 384	531	319	17 194	631	2707
Wiśnie	29	6 804	23	84	15	63	126	203	950	465	191	335	16	35	2 505	84	361
Przetwory owocowe	80 289	1 235 576	84 229	88 370	103 787	85 515	98 475	104 270	119 587	121 189	107 623	112 545	110 001	82 859	1 218 451	95 544	113
Zagęszczony sok jabłkowy	16 878	314 495	17 500	18 982	20 183	17 774	21 735	19 425	17 334	19 353	18 621	22 764	22 914	18 737	235 323	19 382	111
Truskawki w puszkach	774	14 146	831	1 187	1 273	1 580	1 222	1 341	2 467	1 940	1 381	1 297	1 359	946	16 825	963	116
Wiśnie w puszkach	373	6 526	474	324	845	676	686	607	585	637	628	635	539	348	6 985	418	88
Dzemy	4 755	52 865	3 705	4 214	4 893	3 970	4 356	5 412	4 900	5 564	4 466	5 508	5 212	3 938	56 137	3 938	106
Mrożonki	30 102	455 737	34 912	36 263	41 337	33 908	38 090	38 457	45 681	48 848	42 301	39 236	39 499	29 463	467 995	36 711	105

^a dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych (MF) Ministerstwo Finansów.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2016												2017 ^a												2018 ^a		I 2018 I 2017	
	2016												2017 ^a												2018 ^a		I 2018 I 2017	
	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	I	(%)										
Owoce świeże	163 763	1 521 397	147 685	118 277	125 789	104 900	135 541	132 116	169 090	182 980	145 898	134 629	143 918	161 401	1 702 224	124 408	84											
Banany	34 058	402 822	41 970	38 218	46 132	41 877	46 833	34 355	35 014	33 580	45 411	43 806	40 472	37 294	484 961	35 809	85											
Owoce cytrusowe	97 395	498 942	78 469	55 900	45 782	30 740	26 329	16 561	14 785	16 126	19 131	31 822	58 261	90 633	484 537	63 778	81											
Brzoskwinie i nekt.	1 185	107 333	67	100	283	177	7 898	22 522	37 546	41 494	20 941	1 816	38	118	133 000	47	70											
Winogrona	4 572	97 649	3 056	3 137	5 856	6 906	5 856	2 548	9 192	19 118	19 181	15 948	10 345	4 475	105 619	3 084	101											
Arbuzy	780	134 148	967	707	1 002	2 069	15 774	30 605	41 685	41 332	5 099	1 303	913	452	141 909	816	84											
Jablka	417	11 912	806	598	660	690	1 451	879	1 277	678	4 047	6 850	2 667	783	21 386	1 055	131											
Przetwory razem	31 300	371 779	31 515	28 813	37 445	30 888	31 131	29 825	32 998	37 924	43 471	47 434	49 574	39 200	440 218	39 941	127											
Soki zagęszczone	13 223	163 068	15 075	9 464	14 511	10 968	12 913	11 492	11 352	13 014	16 126	21 274	23 946	19 700	179 835	21 202	141											
-sok pomarańczowy	3 600	31 089	2 243	1 553	2 545	2 002	2 840	2 522	1 677	2 627	2 198	1 970	3 141	2 898	28 215	2 256	101											
Mrożonki	5 295	66 918	4 860	5 657	6 725	6 294	6 332	7 280	9 490	11 687	12 961	9 070	7 283	5 312	92 952	5 611	115											
Susze	1 232	15 171	1 401	1 391	1 319	1 071	817	815	1 276	1 432	1 537	2 448	2 381	2 138	18 024	1 647	118											
Dżemy	1 060	12 287	831	1 468	1 554	1 022	1 190	1 235	1 013	883	1 286	1 341	1 016	1 189	14 028	767	92											
Przetwory puszkow.	10 234	112 439	8 994	10 632	13 212	11 437	9 806	8 840	9 732	10 818	11 391	13 016	14 718	10 646	133 242	10 354	115											
-ananasy	1 376	15 837	1 804	1 529	2 112	3 206	1 577	1 540	1 426	1 772	1 318	1 371	1 700	1 829	21 183	1 785	99											
-brzoskwinie	2 136	20 784	1 336	1 964	2 793	1 821	2 008	1 413	1 285	1 330	2 113	2 355	4 174	2 676	25 269	1 589	119											
Owoce świeże	127 783	1 312 996	118 612	104 908	123 077	105 261	143 361	125 718	128 712	141 669	125 340	124 091	134 979	144 448	1 520 177	123 342	104											
Banany	18 513	253 194	22 192	21 290	29 723	29 511	33 818	22 678	18 665	16 948	20 907	22 408	22 111	23 422	283 674	24 738	111											
Owoce cytrusowe	60 453	377 839	50 617	40 103	34 053	23 947	26 012	20 865	17 856	17 430	18 251	27 575	43 117	62 257	382 083	49 098	97											
Brzoskwinie i nekt.	997	83 774	130	250	501	198	8 059	20 092	26 186	30 592	14 053	1 383	69	202	101 716	137	106											
Winogrona	7 855	114 566	6 604	6 126	9 194	8 646	8 408	4 239	11 195	19 238	19 047	19 079	15 249	8 864	135 889	7 313	111											
Arbuzy	473	39 079	690	655	1 073	1 809	7 153	11 557	9 584	10 691	1 276	598	727	369	46 180	640	93											
Jablka	429	9 081	777	530	643	631	1 278	806	1 027	815	1 591	2 164	1 447	800	12 508	862	111											
Przetwory razem	51 775	582 733	44 628	43 078	55 848	44 395	47 866	46 515	54 257	60 243	61 707	73 195	80 487	64 278	676 498	60 234	135											
Soki zagęszczone	17 254	192 506	15 873	11 981	17 404	13 825	16 622	15 407	18 230	17 600	17 842	28 572	35 888	28 175	237 419	27 921	176											
-sok pomarańczowy	6 727	53 685	4 031	2 828	4 966	4 154	5 541	4 609	3 072	4 653	3 992	3 606	5 952	5 573	52 976	4 577	114											
Mrożonki	8 310	109 273	7 479	8 422	10 576	9 853	9 619	10 698	15 542	20 201	18 450	14 621	12 409	8 409	146 279	9 457	126											
Susze	4 269	48 102	4 287	4 228	4 615	3 307	3 133	2 757	3 402	3 603	4 291	6 274	6 907	5 883	52 687	4 740	111											
Dżemy	2 186	22 248	1 675	2 421	2 418	1 678	2 383	2 537	2 130	1 838	2 583	2 788	2 025	2 718	27 194	1 627	97											
Przetwory puszkow	19 196	206 041	14 601	15 651	20 525	15 495	15 913	14 754	14 734	16 707	18 192	20 394	22 830	18 696	208 491	15 674	107											
-ananasy	1 721	18 642	2 181	1 894	2 596	3 836	1 836	1 772	1 597	2 009	1 586	1 436	1 915	1 839	24 499	1 794	82											
-brzoskwinie	1 865	17 064	1 068	1 545	2 266	1 373	1 611	1 175	1 002	1 092	1 649	1 857	3 364	2 075	20 078	1 244	116											

^a dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2016 I-XII	0,29	0,47	1,08	0,44	1,71	0,74	1,18	0,68	1,08	1,41	1,20
2017 I	0,28	0,49	1,66	0,37	3,19	0,92	1,26	0,68	0,95	1,42	1,17
II	0,29	0,50	0,98	0,62	2,53	0,91	1,26	0,62	0,96	1,52	1,31
III	0,31	0,42	0,34	0,54	2,40	0,94	1,34	0,66	0,93	1,47	1,20
IV	0,30	0,37	0,33	0,51	2,77	-	1,31	0,66	0,93	1,57	1,23
V	0,36	0,43	1,03	0,65	2,33	-	1,38	0,69	0,95	1,49	1,16
VI	0,37	0,29	1,43	0,73	2,77	0,88	1,31	0,85	0,97	1,49	1,33
VII	0,41	0,89	1,93	0,58	1,37	1,43	1,65	0,89	1,00	2,17	1,25
VIII	0,46	0,85	1,78	0,65	1,40	1,74	1,77	1,37	1,07	1,66	1,36
IX	0,49	0,58	3,22	0,81	1,79	1,73	1,78	1,39	1,15	1,48	1,49
X	0,40	0,51	3,65	0,52	2,19	1,75	1,75	1,52	1,27	1,55	1,36
XI	0,43	0,43	2,60	0,81	2,67	0,79	1,83	1,75	1,42	1,55	1,58
XII	0,43	0,30	2,07	0,47	1,36	1,30	1,82	1,58	1,53	1,51	1,86
2017 I-XII	0,34	0,44	1,30	0,60	1,78	1,36	1,54	0,94	1,07	1,60	1,32
2018 I	0,45	0,32	2,31	0,39	2,59	2,05	1,80	1,52	1,70	1,63	2,02
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>I 2018</u> <u>XII 2017</u>	105	107	112	83	190	158	99	96	111	108	109
<u>I 2018</u> <u>I 2017</u>	161	65	139	105	81	223	143	224	179	115	173

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czereśnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarancze	Winogrona
2017 I	1,23	1,20	1,25	1,24	1,23	2,80	-	-	-	-	3,98	4,95	4,58	4,59	14,16
II	1,43	1,35	1,43	1,48	1,45	3,03	-	-	-	-	4,23	5,22	4,99	4,53	13,96
III	1,54	1,45	1,55	1,55	1,52	3,57	-	-	-	-	4,60	4,95	5,37	4,67	12,74
IV	1,60	1,43	1,60	1,59	1,57	3,59	-	-	-	-	-	5,07	5,76	4,74	11,31
V	2,01	1,85	1,98	1,97	1,96	4,34	16,80	-	-	-	5,17	7,09	6,45	4,75	10,36
VI	2,07	-	2,05	2,09	2,08	4,49	6,38	-	9,40	-	4,77	7,51	6,16	4,83	11,06
VII	2,18	-	-	2,18	-	4,67	8,92	7,05	14,14	5,17	3,78	7,10	7,12	5,06	8,66
VIII	2,15	-	-	-	-	4,93	10,94	9,77	-	4,34	3,14	6,56	6,99	5,19	6,18
IX	2,32	-	2,35	2,35	2,32	4,27	9,90	-	-	4,39	3,23	6,23	6,95	5,05	5,78
X	2,32	-	2,36	2,35	2,33	3,87	15,17	-	-	6,37	3,67	5,81	6,15	5,23	6,62
XI	2,33	-	2,36	2,36	2,32	4,00	13,63	-	-	6,50	3,86	5,90	4,97	4,92	9,80
XII	2,27	-	2,29	2,28	2,27	3,67	-	-	-	-	4,19	5,76	4,60	4,44	11,74
2017 I-XII	1,95	1,46	1,92	1,95	1,91	3,94	11,68	8,41	11,77	5,35	4,14	6,01	5,84	4,83	10,20
2018 I	2,60	-	2,60	2,63	2,60	3,98	-	-	-	-	4,48	5,43	5,34	4,32	14,66
II	2,75	-	2,77	2,78	2,75	3,78	-	-	-	-	5,42	5,43	5,67	4,09	13,88
III	2,97	-	2,98	2,99	2,97	4,08	-	-	-	-	5,66	5,68	6,34	4,35	13,40
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>III 2018</u> <u>II 2018</u>	108	x	108	104	108	108	x	x	x	x	104	105	112	106	97
<u>III 2018</u> <u>III 2017</u>	193	x	192	193	195	114	x	x	x	x	123	115	118	93	105

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem truskawkowy	Sok jablkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2016 I-XII	8,01	9,44	2,28	2,60
2017 I	7,40	7,70	2,24	2,65
II	7,30	7,77	2,24	2,72
III	7,30	7,77	2,28	2,73
IV	7,20	7,73	2,24	2,78
V	7,20	7,67	2,25	2,85
VI	7,23	7,60	2,23	2,86
VII	7,27	7,83	2,23	2,92
VIII	7,43	7,93	2,23	2,89
IX	7,73	8,17	2,21	2,82
X	7,60	8,10	2,31	2,87
XI	7,63	8,30	2,48	2,82
XII	7,67	8,33	2,59	2,79
2017 I-XII	7,41	7,91	2,29	2,81
2018 I	7,97	8,40	2,42	2,71
II	7,73	8,56	2,43	2,69
Wskaźniki zmian cen (%)				
<u>II 2018</u> <u>I 2018</u>	97	31	100	99
<u>II 2018</u> <u>II 2017</u>	106	33	108	99

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czeresnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2016 I-XII	2,57	5,25	4,38	13,16	11,48	25,29	11,25	5,03	5,31	9,70	6,71
2017 I	2,37	5,11	-	-	-	-	15,77	4,60	5,16	6,56	5,13
II	2,36	5,47	-	-	-	-	16,33	4,75	5,09	6,47	5,91
III	2,43	5,76	-	-	-	-	15,20	5,07	5,17	6,42	6,44
IV	2,49	6,05	-	-	-	-	12,41	5,30	5,19	6,51	6,95
V	2,78	6,33	-	-	16,89	-	12,15	5,51	5,49	8,12	8,03
VI	3,23	6,74	-	18,82	8,77	47,20	12,75	5,40	5,70	8,95	8,56
VII	3,47	6,98	7,87	16,58	11,65	25,80	11,71	4,86	6,27	9,07	9,04
VIII	3,55	6,56	6,43	-	15,13	23,98	8,15	4,32	6,69	8,77	8,53
IX	3,56	6,06	6,30	-	-	24,04	7,30	4,25	6,69	8,33	8,48
X	3,53	5,92	7,55	-	-	-	8,26	4,41	6,67	7,70	7,93
XI	3,58	5,92	-	-	-	-	10,43	4,59	6,14	7,71	6,25
XII	3,59	5,91	-	-	-	-	12,80	4,69	5,39	7,52	5,26
2017 I-XII	3,08	6,07	7,04	17,70	13,11	30,26	11,94	4,81	5,80	7,68	7,21
2018 I	3,61	6,00	-	-	-	-	16,56	4,93	5,43	7,33	5,70
II	3,71	6,00	-	-	-	-	16,21	5,64	5,41	7,32	6,25
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>II 2018</u> <u>I 2018</u>	103	100	x	x	x	x	98	114	100	100	110
<u>II 2018</u> <u>II 2017</u>	157	110	x	x	x	x	99	119	106	113	106

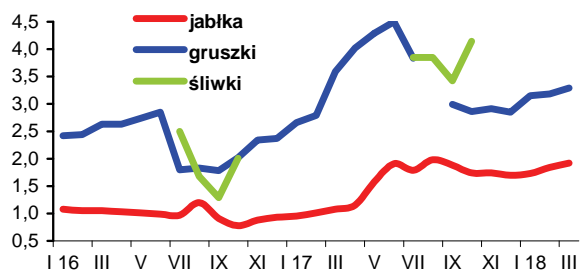
Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

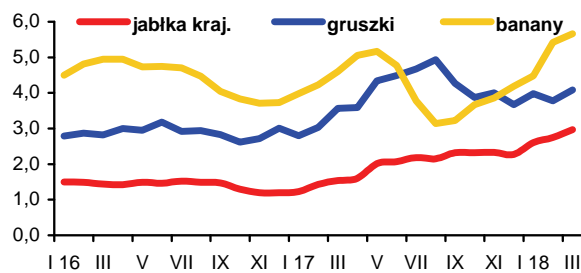
Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2016 I-XII	13,16	3,65	4,29	15,66	8,55	6,25
2017 I	13,28	3,58	4,24	15,40	8,94	6,46
II	13,36	3,60	4,21	15,20	9,06	6,46
III	13,19	3,59	4,23	15,42	9,04	6,47
IV	13,25	3,51	4,21	15,18	8,98	6,44
V	13,53	3,61	4,21	15,28	9,12	6,49
VI	13,47	3,64	4,30	15,40	9,12	6,51
VII	13,67	3,65	4,27	15,62	9,18	6,54
VIII	13,78	3,60	4,28	15,64	9,16	6,56
IX	13,64	3,58	4,26	15,64	9,22	6,58
X	13,81	3,62	4,26	16,22	9,12	6,56
XI	13,61	3,62	4,24	16,22	9,06	6,48
XII	13,64	3,60	4,15	16,46	8,88	6,25
2017 I-XII	13,52	3,60	4,25	15,64	9,07	6,48
2018 I	13,61	3,67	4,25	16,80	8,96	6,36
II	13,78	3,73	4,36	16,58	9,02	6,35
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>II 2018</u> I 2018	101	102	103	99	101	100
<u>II 2018</u> II 2017	103	104	104	109	100	98

Źródło: Dane GUS.

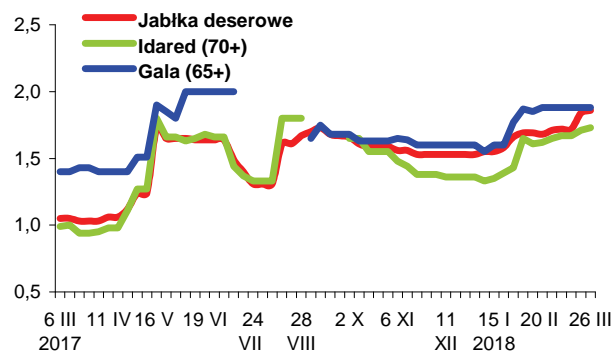
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2016-2018 (zł/kg)

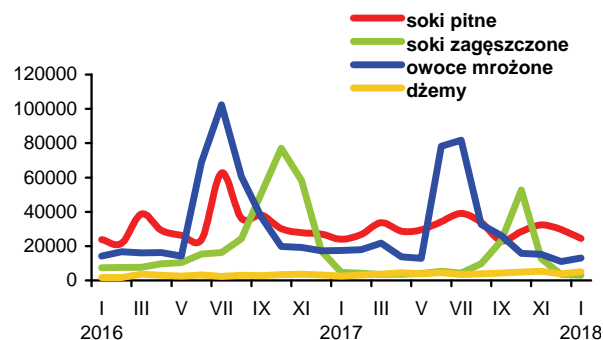
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2016-2018 (zł/kg)

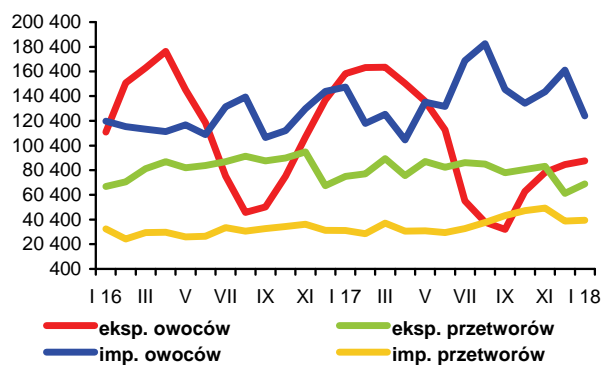
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od III. 2017 r. do III. 2018 r. (zł/kg)

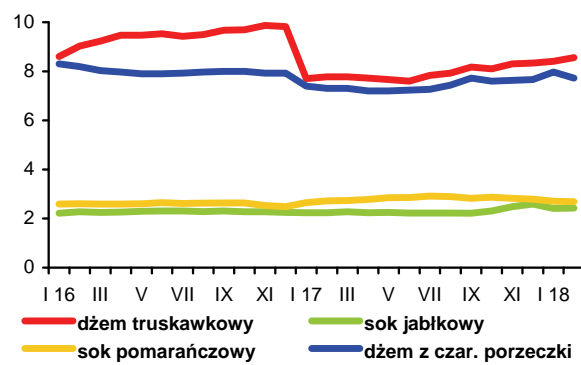
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2016-2018 (t)

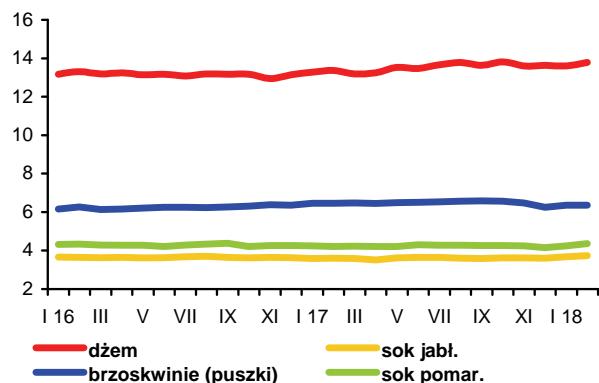
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w latach 2016-2018 (t)

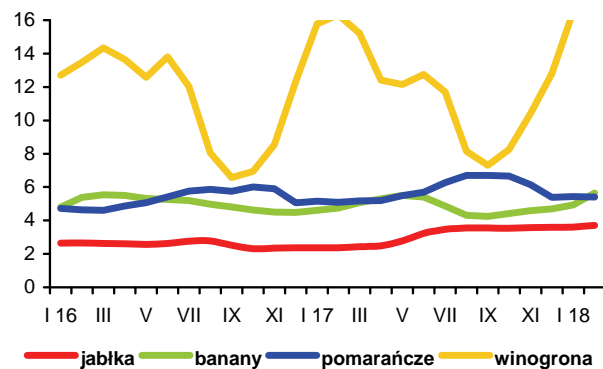
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w latach 2016-2018 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w latach 2016-2018 (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w latach 2016-2018 (zł/kg)

W pierwszym kwartale 2018 r. dominowały wyżkowe notowania cen artykułów mlecznych na międzynarodowych giełdach towarowych. Ceny masła, pełnego mleka w proszku i sera Cheddar, po czterech miesiącach obniżek, w lutym i marcu ponownie rosły. Na giełdach Europy Zachodniej przede wszystkim drożało masło. W marcu jego ceny wzrosły do 4887 EUR/t, tj. o 15,9% w porównaniu z miesiącem poprzednim. Ceny pełnego mleka w proszku wzrosły o 3,0% do 2617 EUR/t, przy dalszym spadku cen odtuszczonego mleka w proszku o 3,5% do rekordowo niskiego poziomu 1320 EUR/t, z powodu dużych zapasów tego półproduktu w krajach UE. Ceny zbytu sera Cheddar w UE-28 wzrosły średnio o 1,5% do 3236 EUR/t. Znaczący wzrost cen masła prawdopodobnie jest związany ze spadkiem eksportu z Nowej Zelandii, która jest największym dostawcą tego tłuszczu mlecznego na światowe rynki. W okresie styczeń-luty br. eksport masła z tego kraju zmniejszył się o ok. 14% w porównaniu z analogicznym okresem ub.r. Drugim ważnym czynnikiem stymulującym wzrost cen jest rosnący popyt w Chinach, które są największym importerem masła na świecie. W ciągu dwóch miesięcy br. Chiny sprowadziły o ok. 23% więcej masła niż w takim samym okresie 2017 r. Wzrostowi cen sprzyja również utrzymujący się wysoki popyt na ten produkt w UE i USA¹.

Na rynku krajowym w pierwszych miesiącach 2018 r. nastąpił spadek cen skupu mleka, po wyżkach trwających prawie nieprzerwanie od lipca 2016 r. do końca 2017 r. W lutym ceny mleka surowego spadły o 4,8% w porównaniu z miesiącem poprzednim do 135,24 zł/hl, mimo zmniejszenia skupu o 8,0% do 883,0 mln litrów. Od grudnia 2017 r. do lutego br. ceny skupu obniżyły się o 11,3%. W okresie styczeń-luty br. rolnicy dostarczyli do mleczarni ponad 1,8 mld litrów mleka, tj. o 3,8% więcej niż w takim samym okresie ub.r., a przeciętny poziom cen skupu mleka wzrósł o 4,9% do 138,80 zł/hl.

Rynek przetworów mlecznych, przede wszystkim trwałych, które są głównym przedmiotem eksportu, w styczniu i lutym br. znajdował się pod wpływem zmiennych uwarunkowań międzynarodowych. W styczniu, pod wpływem obniżek cen na światowych rynkach, ceny zbytu wszystkich trwałych przetworów mlecznych po raz kolejny spadły. Natomiast w lutym zmiany cen tych produktów były różnokierunkowe. Z uwagi na ponowne wyżki cen na świecie, masło w blokach podrożało o 1,9% w porównaniu ze styczniem. Nieznacznie wzrosły również ceny sera Gouda, przy spadku cen serów typu Edam i Morski odpowiednio o 3,4 i 4,6%, masła konfekcjonowanego i masła z dodatkiem oleju o 1,6 i 4,6% oraz chudego i pełnego mleka w proszku o 2,0 i 3,3%. Zmiany cen przetworów świeżych wynosiły od -1,9% (jogurt owocowy) do +3,1% (mleko skondensowane). W okresie dwóch miesięcy br. przeciętny poziom cen większości przetworów mlecznych był wyższy niż w analogicznym okresie ub.r. Podrożała głównie śmietana (o 12-14%), masło w kostkach (o 8-12%) i jogurty (o 6-9%). Potaniało natomiast

chude mleko w proszku (o 27,2%) i sery dojrzewające (o 9-10%).

W handlu detalicznym ceny przetworów mlecznych (bez masła) w styczniu wzrosły średnio o 0,4%, natomiast w lutym spadły o 0,4% w skali miesiąca. O spadku średniego poziomu cen w lutym zdecydowały obniżki cen tłustego mleka pitnego, śmietany, serów dojrzewających i topionych (o 0,7-0,9%), a także twarogów i chudego mleka pitnego (o 0,3-0,4%). Podrożały natomiast jogurty, mleko zagęszczone i w proszku (po 0,6%) oraz inne produkty mleczne (o 0,2%). Ceny masła spadły zarówno w styczniu (o 2,5%), jak i w lutym (o 3,0%). W okresie dwóch miesięcy br. przeciętny poziom cen przetworów mlecznych i masła był odpowiednio o 4,8 i 24,1% wyższy niż w takim samym okresie ub.r.

W styczniu 2018 r. produkcja prawie wszystkich przetworów mlecznych była większa niż w analogicznym miesiącu 2017 r., dzięki większym o 4,2% dostawom mleka surowego do przemysłu mleczarskiego. Najbardziej wzrosła produkcja suszonej serwatki (o 19,3%), masła i tłuszczów mlecznych (o 16,7%), serów pleśniowych i proszkowanych (o 11,9%), śmietany (o 9,9%) oraz fermentowanych napojów mlecznych innych niż jogurty (o 8,6%), a najmniej mleka płynnego (o 1,2%) i twarogów (o 2,9%). Zmniejszono jedynie produkcję pełnego mleka w proszku (o 30,2%), ze względu na zwiększone zużycie tłuszczu mlecznego w produkcji masła i serów.

W wyniku wzrostu produkcji eksport przetworów mlecznych w styczniu br. zwiększył się o 17,0% w porównaniu ze styczniem ub.r. do 357,6 mln litrów w przeliczeniu na mleko surowe. Zwiększył się wywóz wszystkich przetworów, z wyjątkiem lodów i kazeiny. Wartość eksportu wzrosła o 12,0% do 166,2 mln EUR. Na mniejszej dynamice wzrostu wartości niż wolumenu wywozu zaważył spadek cen transakcyjnych mleka w proszku (o 43,1%) i suszonej serwatki (o 10,5%). Ceny uzyskiwane w eksporcie pozostałych przetworów mlecznych wzrosły o 1-14%.

W tym czasie import zmniejszył się o 24,1% do 118,7 mln litrów w ekwiwalencie mleka surowego, ale w wyniku wyższych cen jego wartość spadła w znacznie mniejszym stopniu, bo o 9,7% do 71,2 mln EUR. W efekcie ilościowa nadwyżka eksportu nad importem przetworów mlecznych zwiększyła się o 60,0% do 238,9 mln litrów w przeliczeniu na mleko surowe, a wartość dodatniego salda wymiany poprawiła się o 36,7% do 95,0 mln EUR.

1. Dairy Economic Consulting, CLAL, www.clal.it (odczyt: 05.04.2018).

Teresa Zdziarska

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2016 I-XII	10 809,6	110,76	.
2017 I-XII	11 309,0	138,26	.
2016 XII	891,2	135,97	136,07
2017 I	921,6	132,03	132,02
II	854,1	132,56	131,70
III	967,8	131,49	131,03
IV	954,4	130,93	129,95
V	1012,8	131,62	130,10
VI	982,9	133,01	131,53
VII	998,8	134,96	133,83
VIII	972,1	139,70	138,97
IX	915,9	144,95	143,80
X	913,6	148,42	146,97
XI	872,0	151,24	151,40
XII	931,5	152,49	151,58
2018 I	960,1	142,12	141,67
II	883,0	135,24	137,26
Wskaźnik zmian w %			
<u>II 2018</u> I 2018	92,0	95,2	96,9
<u>II 2018</u> II 2017	103,4	102,0	104,2

Źródło: Dane GUS i ZSRIR (I-XII 2017 r. dane wstępne).

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich^a (tys. t i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2016 I-XII	3 143,2	153,9	35,3	378,2	343,8	202,5	441,0	321,2
2017 I-XII	3 239,2	145,2	34,4	359,7	367,1	209,9	451,0	330,8
2016 XII	285,9	10,6	3,0	25,5	28,5	17,5	36,5	32,4
2017 I	271,5	13,2	4,5	28,6	27,7	18,1	36,9	26,6
II	251,4	11,1	3,7	28,5	27,3	15,9	35,1	24,9
III	280,8	13,1	2,4	34,2	32,5	17,8	43,3	28,0
IV	270,6	14,5	2,8	30,3	32,2	17,3	37,1	26,0
V	288,6	13,8	3,7	34,7	33,9	18,4	39,5	29,6
VI	263,5	14,7	3,2	33,8	33,1	16,6	35,9	26,7
VII	271,2	13,0	2,3	30,2	32,3	18,5	35,9	27,7
VIII	273,3	10,7	2,6	32,0	31,6	17,3	37,9	30,0
IX	266,5	10,2	2,4	27,4	29,8	16,4	36,2	27,6
X	268,7	8,1	2,2	29,4	30,6	17,6	38,4	27,5
XI	250,8	8,9	1,9	27,5	27,6	17,3	39,1	27,9
XII	282,2	13,9	2,6	23,0	28,6	18,8	35,7	28,3
2018 I	274,7	14,1	3,1	29,9	30,4	21,2	38,0	28,1
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)								
<u>I 2018</u> XII 2017	97,3	101,7	119,9	129,7	106,4	112,4	106,4	99,4
<u>I 2018</u> I 2017	101,2	107,2	69,8	104,5	109,9	116,7	102,9	105,7

^a dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników
Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2016 XII	1,89	2,01	8,97	12,23	19,72	20,22	0,93	5,79	10,02	15,43
2017 I	1,91	2,03	9,03	13,72	19,45	20,06	0,96	5,81	10,10	15,16
II	1,89	2,01	8,87	13,45	17,90	19,12	0,98	5,76	10,12	14,76
III	1,86	2,01	8,53	13,37	18,14	19,27	0,97	5,78	10,11	14,15
IV	1,86	2,00	8,27	13,05	18,56	19,59	0,99	5,75	10,07	14,04
V	1,86	2,00	8,21	13,11	19,55	20,01	0,99	5,80	10,12	14,34
VI	1,87	2,03	8,33	13,37	21,31	21,37	1,00	5,92	10,13	15,09
VII	1,88	2,05	8,20	13,71	23,23	23,64	1,01	5,97	10,15	15,20
VIII	1,93	2,06	8,12	13,97	25,03	25,89	1,01	6,16	10,19	15,36
IX	1,94	2,09	8,02	14,19	26,80	27,60	1,01	6,43	10,20	15,47
X	1,96	2,11	7,69	14,27	25,55	27,23	1,03	6,60	10,31	15,36
XI	1,96	2,11	7,47	13,84	23,88	25,87	1,05	6,59	10,31	14,96
XII	1,95	2,10	7,05	13,26	22,11	24,52	1,03	6,56	10,23	14,41
2018 I	1,94	2,09	6,58	12,99	18,73	21,32	1,04	6,52	10,22	13,48
II	1,94	2,07	6,45	12,56	19,09	20,98	1,02	6,45	10,27	13,55
III ^a	1,91	1,95	5,47	10,66	18,25	20,63	.	6,05	8,41	12,16
Wskaźnik zmian w %										
<u>II 2018</u> I 2018	100,0	99,0	98,0	96,7	101,9	98,4	98,1	98,9	100,5	100,5
<u>II 2018</u> II 2017	102,6	103,0	72,7	93,4	106,6	109,7	104,1	112,0	101,5	91,8

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR MRiRW notowane 25 III 2018 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku „Bebiko 2” (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcyj. (200 g)	Kefir (400 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	paster.	UHT								
2016 XII	2,53	2,78	16,38	3,35	4,90	1,97	1,17	1,65	13,88	20,55
2017 I	2,56	2,79	16,49	3,39	5,02	1,97	1,21	1,67	14,00	20,99
II	2,54	2,78	16,40	3,43	5,03	1,97	1,24	1,67	13,93	20,89
III	2,55	2,73	16,46	3,44	4,99	2,00	1,26	1,68	13,96	20,61
IV	2,57	2,73	16,37	3,44	4,98	2,00	1,26	1,68	13,93	20,55
V	2,54	2,77	16,51	3,49	5,03	2,00	1,26	1,67	13,98	20,51
VI	2,54	2,75	16,54	3,48	5,12	2,00	1,26	1,68	14,06	20,62
VII	2,55	2,76	16,46	3,49	5,78	2,00	1,27	1,68	13,90	20,93
VIII	2,57	2,76	16,21	3,50	6,37	2,03	1,28	1,71	14,07	21,32
IX	2,59	2,80	16,30	3,51	6,80	2,03	1,29	1,77	14,09	21,36
X	2,60	2,80	16,36	3,45	7,08	2,05	1,28	1,81	14,04	21,38
XI	2,63	2,77	16,14	3,52	7,00	2,08	1,31	1,83	14,17	21,49
XII	2,64	2,78	16,22	3,52	6,75	2,08	1,33	1,83	14,08	21,52
2018 I	2,65	2,78	16,22	3,52	6,35	1,98	1,33	1,82	14,20	21,21
II	2,62	2,77	16,31	3,54	5,95	1,97	1,35	1,81	14,01	20,75
Wskaźnik zmian w %										
<u>II 2018</u> I 2018	98,9	99,6	100,6	100,6	93,7	99,5	101,5	99,5	98,7	97,8
<u>II 2018</u> II 2017	103,1	99,6	99,5	103,2	118,3	100,0	108,9	108,4	100,6	99,3

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. t)

Miesiące	Eksport						Import					
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka
2016 I-XII	107,9	234,8	45,2	607,1	92,6	222,3	116,6	88,4	16,7	254,0	63,3	61,1
2017 I-XII	120,6	243,4	56,9	598,2	96,8	214,9	96,4	92,7	19,5	202,3	72,1	91,6
2016 XII	7,1	18,8	2,6	44,2	7,0	18,9	9,5	8,8	1,7	19,4	6,4	3,2
2017 I	7,1	18,0	3,9	45,0	8,0	20,0	11,4	6,9	1,8	18,4	6,3	4,1
II	12,6	19,7	5,3	45,0	8,0	17,0	8,2	7,3	1,4	13,7	6,0	6,3
III	13,8	21,7	5,5	50,6	9,1	21,5	9,7	8,5	1,4	16,2	6,7	8,7
IV	12,4	20,6	3,9	55,3	8,3	18,2	7,6	7,8	1,5	14,9	5,1	6,3
V	13,1	21,2	5,2	57,9	9,5	19,4	8,2	8,2	1,7	19,6	6,9	12,0
VI	12,9	20,6	5,4	56,5	8,8	18,7	6,5	6,8	1,8	18,9	5,3	14,8
VII	11,7	22,5	5,6	55,2	8,5	17,8	5,9	7,3	1,3	18,5	5,1	12,0
VIII	6,4	22,3	6,2	49,9	8,5	16,9	8,1	6,8	1,7	18,6	6,4	9,7
IX	7,1	20,2	4,5	45,8	7,6	16,0	6,0	7,5	1,9	17,8	6,5	5,3
X	7,9	19,4	4,8	47,4	7,3	17,6	6,3	8,9	1,5	14,9	6,1	4,4
XI	8,7	19,7	3,7	45,3	7,3	17,1	8,2	9,0	2,0	18,6	6,8	3,5
XII	6,8	17,5	2,9	44,2	5,8	14,8	10,2	7,7	1,6	12,2	4,9	4,3
2018 I	10,5	20,7	5,4	55,6	8,2	20,6	6,2	8,1	1,3	11,5	6,4	7,5
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)												
<u>I 2018</u> <u>XII 2017</u>	153,5	118,0	183,9	125,8	140,0	139,3	60,7	105,3	80,4	93,8	132,6	175,9
<u>I 2018</u> <u>I 2017</u>	148,2	114,6	138,8	123,6	102,9	103,2	54,3	117,3	67,8	62,3	101,8	181,3

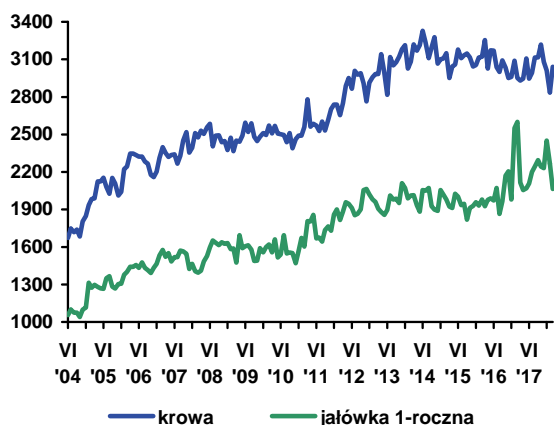
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/t)

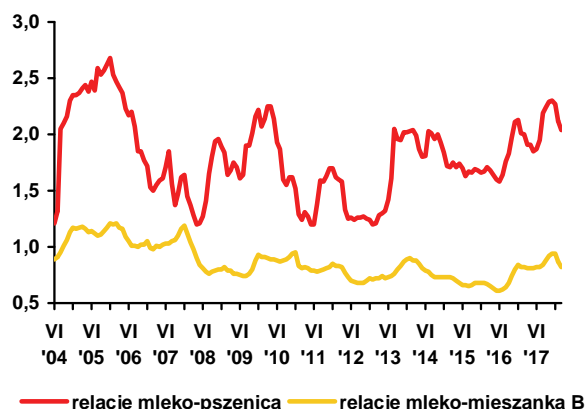
Miesiące	Eksport						Import					
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka
2016 I-XII	1 755	2 663	2 901	461	1 110	675	1 992	3 252	3 698	504	1 148	491
2017 I-XII	2 029	3 038	4 664	644	1 216	995	1 669	3 504	5 356	772	1 144	534
2016 XII	2 215	2 891	4 120	585	1 157	812	1 900	3 458	4 399	680	1 143	626
2017 I	2 427	2 978	3 965	576	1 169	914	1 712	3 599	4 525	607	1 130	779
II	2 236	2 904	3 758	617	1 184	1 044	1 596	3 266	4 522	637	1 143	580
III	2 280	2 933	3 896	650	1 212	911	1 366	3 405	4 380	651	1 063	549
IV	2 220	2 886	3 902	578	1 197	1 092	1 559	3 153	4 657	641	1 104	662
V	2 265	2 937	4 232	567	1 224	1 177	1 414	3 513	4 871	718	1 146	464
VI	1 823	2 999	4 637	674	1 197	1 130	1 623	3 804	5 156	765	1 140	351
VII	1 832	3 105	5 181	649	1 191	1 078	2 010	3 484	5 624	897	1 261	447
VIII	1 928	3 205	5 364	697	1 202	1 100	1 852	3 843	6 026	927	1 122	503
IX	1 814	3 198	5 722	756	1 260	1 032	1 886	3 728	6 381	906	1 109	568
X	1 931	3 179	5 549	698	1 261	875	1 975	3 471	6 379	946	1 166	718
XI	1 497	3 115	4 917	660	1 263	838	1 840	3 498	5 779	816	1 175	899
XII	1 773	3 000	4 606	623	1 253	710	1 488	3 380	5 637	687	1 201	617
2018 I	1 381	3 013	4 072	583	1 259	818	1 452	3 528	5 623	794	1 127	462
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)												
<u>I 2018</u> <u>XII 2017</u>	77,9	100,4	88,4	93,6	100,5	115,2	97,6	104,4	99,8	115,6	93,8	74,9
<u>I 2018</u> <u>I 2017</u>	56,9	101,2	102,7	101,2	107,7	89,5	84,8	98,0	124,3	130,8	99,7	59,3

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF.

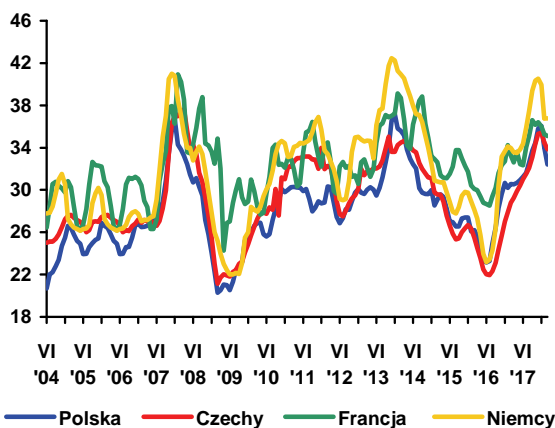
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

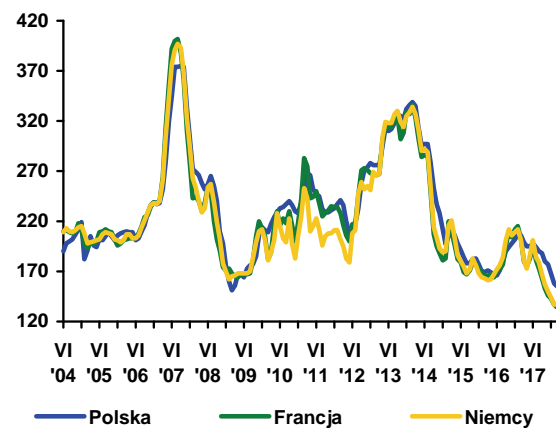
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

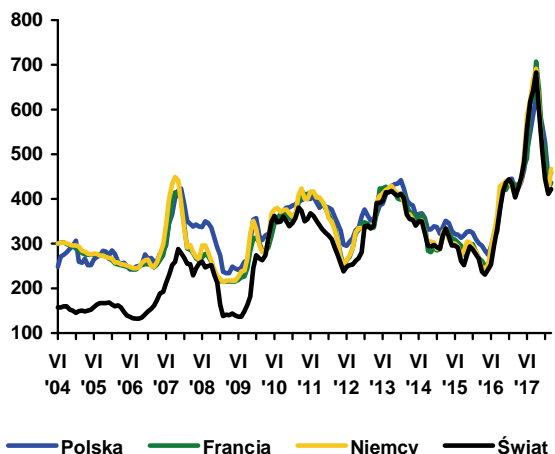
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

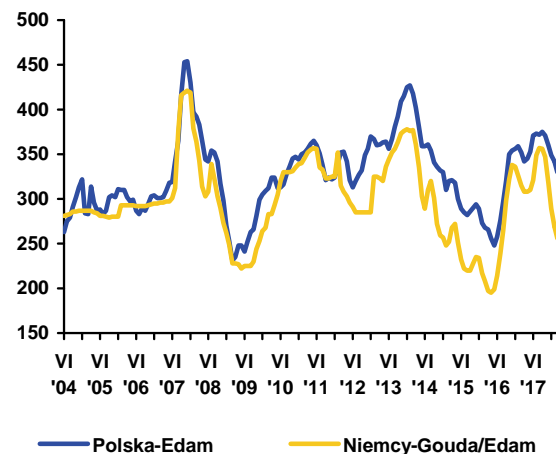
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Komisji Europejskiej, Dairy Markets i Dairy Economic Consulting CLAL.

**Dorota
Pasińska**

Według danych Komisji Europejskiej produkcja wołowiny w br. zmniejszy się o ok. 1%, a eksport żywych zwierząt do krajów niebędących członkami UE wzrośnie o 2%, wołowiny o 2%, import wołowiny zwiększy się o 10%, a import żywych zwierząt nadal utrzyma się na relatywnie niskim poziomie. W grudniu 2017 r. pogłowie bydła w UE spadło o 0,8% w porównaniu z grudniem roku poprzedniego, a zmniejszenie pogłowia dotyczyło wszystkich rodzajów bydła: bydła poniżej 1 roku o 1,6%, bydła w wieku 1-2 lata o 0,7%, bydła powyżej 2 lat o 0,4%, krów mlecznych o 1% i pozostałych krów o 0,5%. Zmniejszenie unijnej produkcji wołowiny będzie rezultatem najprawdopodobniej spadku podaży krów. Zwiększenia produkcji można oczekiwać w krajach Europy Wschodniej i Hiszpanii, wzrost ten jednakże nie zrekompensuje spadków u pozostałych unijnych dostawców tego gatunku mięsa.

W okresie styczeń-luty 2018 r. skupiono 68,8 tys. t bydła (wagi żywej), tj. o 6,7% więcej niż w roku poprzednim, a przedsiębiorstwa przemysłu mięsnego zatrudniające 50 i więcej pracowników wytworzyły 30,7 tys. t wołowiny (stabilizacja). Średnia cena skupu bydła wyniosła w tym okresie 6,52 zł/kg i była o 4,3% wyższa niż przed rokiem, a w lutym 2017 r. – 6,47 zł/kg (spadek o 1,7% w porównaniu ze styczniem 2018. r.). Cena skupu młodego bydła wyniosła w lutym 2018 r. 6,62 zł/kg i była o 2,6% niższa niż przed miesiącem, a o 3,8% wyższa niż w lutym 2017 r. Relacja cen żywiec: mieszanka B2 dla opasów była korzystniejsza niż przed rokiem.

Utrzymuje się regionalne zróżnicowanie cen skupu bydła oraz cen sprzedaży ćwierci z byków do lat dwóch i krów. W trzecim tygodniu marca 2018 r., tak jak dotychczas, najniższe ceny skupu notowano w regionie północnym (6,25 zł/kg), a najwyższe w regionie południowym (6,99 zł/kg). Ćwierci z krów były najtańsze w regionie północnym (10 963 zł/t), a byków w regionie centralnym (13 507 zł/t), natomiast ceny ćwierci z byków do dwóch lat były najwyższe w regionie południowym (13 764 zł/t), a krów w regionie centralnym (11 806 zł/t).

Przeciętne ceny tusz w Polsce są niższe niż ich średnia cena w UE. W okresie 12.03-18.03.2018 r. przeciętna cena tusz kategorii A/C/Z¹ klasy R3² była w Polsce o ok. 12% niższa niż średnio w UE (386,13 EUR/dt) i wyniosła 337,97 EUR/dt, a tusz młodego męskiego bydła w wieku 12-24 miesiące (kategorii A klasy U+R+O) o 13% niższa (338,02 EUR/dt). Tusze kategorii A/C/Z klasy R3 były droższe niż w Polsce również u naszych głównych odbiorców tj. we Włoszech (o 20%), Niemczech (o 15%), Hiszpanii (o 15%), Francji (o 3%) i Wielkiej Brytanii (o 18%). Ceny tych tusz były najniższe w następujących krajach UE: na Łotwie (265,47 EUR/dt), Rumunii (284,36 EUR/dt), Słowacji (333,18 EUR/dt), a najwyższe w Szwecji (441,06 EUR/dt), Grecji (429,83 EUR/dt), we Włoszech (420,70 EUR/dt) i Wielkiej Brytanii (414,17 EUR/dt).

Na poziomie detalu w okresie styczeń-luty 2018 r., w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, mięso wołowe zdrożało średnio o 3,9%, a cielęce o 2,9%. Ceny detaliczne różnych rodzajów mięsa wołowego zmieniły się nieznacznie. W lutym 2018 r., w porównaniu z grudniem 2017 r., spośród asortymentów monitorowanych przez GUS zdrożały: szponder (mięso wołowe z kością) z 19,49 do 19,79 zł/kg, rostbef i antrykot z 27,98 do 28,21 zł/kg, mięso wołowe bez kości z udźca z 33,63 do 33,72 zł/kg, mięso cielęce z kością z 29,31 do 29,42 zł/kg i mięso cielęce bez kości z 48,29 do 48,79 zł/kg.

1. A – tusze niekastrowanego młodego bydła w wieku 12 do poniżej 24 miesięcy, C – tusze wykastrowanego bydła męskiego w wieku powyżej 12 miesięcy, Z – tusze młodego bydła w wieku od 8 do poniżej 12 miesięcy.

2. U, R, O – klasy uformowania tuszy, U- tusza bardzo dobra o profilach zasadniczo wypukłych i bardzo dobrze rozwiniętych mięśniach, R - tusza dobra o kształtach prostych na całej długości i dobrze rozwiniętych mięśniach, O - tusza dostateczna o profilu na ogół prostym do wklęsłych i przeciętnie wykształconych mięśniach, 3 - ilość tłuszczu na tuszy oraz w jamie piersiowej, klasa ta charakteryzuje się średnim otłuszczeniem, poza udźcem i łopatką prawie wszędzie mięśnie pokryte tłuszczem, niewielkie złogi tłuszczu w jamie klatki piersiowej.

Tab. 1. Skup, eksport i import produktów wołowych (w tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego w wadze żywej ^a	Eksport produktów wołowych w tys. ton			Import produktów wołowych w tys. ton		
			ogółem	żywiec	mięso świeże, schłodzone i mrożone	ogółem	żywiec	mięso świeże, schłodzone i mrożone
2017	I-XII	661,8	438,0	13,1	401,2	63,3	37,9	23,8
2016	XII	31,2	35,2	1,1	31,9	5,7	3,1	2,5
2017	I	32,5	29,9	0,9	27,1	5,5	3,3	2,0
	II	32,0	32,9	1,1	29,8	5,4	3,2	2,1
	III	39,0	37,9	1,3	34,7	6,5	3,9	2,4
	IV	30,9	32,8	1,0	29,7	5,0	2,9	1,9
	V	35,7	37,3	1,1	34,5	4,6	2,6	1,9
	VI	37,2	38,4	1,4	34,9	3,6	2,0	1,5
	VII	38,2	40,3	1,0	37,2	4,8	3,3	1,3
	VIII	37,8	38,8	0,9	35,7	4,4	2,7	1,6
	IX	39,4	41,4	1,0	38,6	5,4	3,4	1,8
	X	38,1	40,7	1,1	37,6	6,0	3,7	2,2
	XI	36,6	35,6	1,2	32,6	6,2	3,5	2,6
	XII	31,8	31,9	1,1	28,8	5,8	3,4	2,3
2018	I	33,0	30,7	0,8	27,9	5,6	3,6	1,8
	II	35,8	x	x	x	x	x	x
w % skupu	sprzed roku	111,9	x	x	x	x	x	x
	sprzed m-ca	108,5	x	x	x	x	x	x

^a dane za okresy miesięczne dotyczące skupu produktów rolnych dotyczą danych meldunkowych o ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej

Źródło: Na podstawie danych MF, skup na podstawie Biuletynu Statystycznego GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef w zł/kg	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością ^a w zł/kg	Relacje ceny zbytu wołowiny z kością do ceny żywca wołowego	Relacje ceny detalicznej wołowiny z kością do ceny żywca wołowego
2016	XI	5,94	9,08	25,21	26,33	4,24	4,43
	XII	6,22	9,60	25,25	26,60	4,06	4,28
2017	I	6,31	8,82	25,05	26,81	3,97	4,25
	II	6,19	9,32	25,03	27,00	4,04	4,36
	III	6,19	8,79	25,09	26,95	4,05	4,35
	IV	6,24	8,87	25,18	27,04	4,04	4,33
	V	6,28	9,13	25,19	27,05	4,01	4,31
	VI	6,23	9,21	25,18	27,12	4,04	4,35
	VII	6,19	9,23	25,34	27,16	4,09	4,39
	VIII	6,36	8,55	25,34	27,27	3,98	4,29
	IX	6,31	8,81	25,33	27,42	4,01	4,35
	X	6,44	6,74	25,55	27,59	3,97	4,28
	XI	6,52	9,66	25,59	27,71	3,92	4,25
	XII	6,68	10,60	25,70	27,98	3,85	4,19
2018	I	6,58	10,04	25,57	28,15	3,89	4,28
	II	6,47	9,60	25,59	28,21	3,96	4,36
w % ceny	sprzed roku	104,5	103,0	x	x	x	x
	sprzed m-ca	98,3	95,6	x	x	x	x

^a obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Ceny zakupu bydła rzeźnego w ubojniach, ceny targowiskowe cieląt i ceny zbytu wołowiny

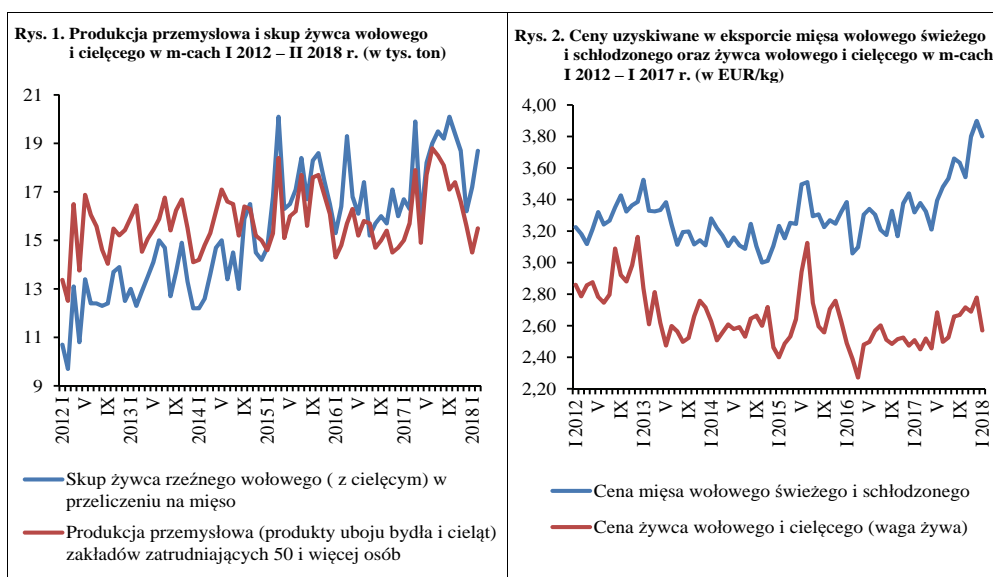
Wyszczególnienie	VI 2017	VII 2017	VIII 2017	IX 2017	X 2017	XI 2017	XII 2017	I 2018	II 2018	III 2018
	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach (zł/kg wagi żywej):										
Bydło ogółem	6,34	6,19	6,38	6,50	6,57	6,71	6,72	6,69	6,88	6,86
Byki (12-24 miesiące)	7,08	6,98	7,26	7,36	7,53	7,67	7,61	7,54	7,56	7,50
Krowy	5,09	4,98	5,03	5,20	5,29	5,39	5,40	5,34	5,39	5,47
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg (zł/kg wagi żywej)	13,33	13,10	12,72	12,83	13,08	13,00	12,92	13,33	12,93	12,80
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych (zł/tonę):										
ćwierci z byków do 2 lat	12643	12622	13101	13203	13497	13892	14022	13680	13722	13671
ćwierci z krów rzeźnych	10860	10353	10642	11160	11145	11215	11300	11230	11252	11556
Średnia cena rynkowa (EUR/100 kg) tuszy od młodego bydła:										
UE	372,73	371,90	377,78	381,01	382,87	387,43	391,84	389,40	384,84	386,13
Polska	322,32	315,89	324,14	329,18	338,68	345,97	344,49	344,93	344,53	337,97

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Rynków Rolnych MRiRW, danych KE.

Tab. 4. Ceny tusz kategorii A/C/Z klasy R3 w wybranych krajach UE (w EUR/100 kg)

Wyszczególnienie		Niemcy	Irlandia	Hiszpania	Francja	Włochy	Polska	Wielka Brytania	EU
2016	XII	395,31	379,65	394,70	344,58	410,48	325,25	444,63	385,38
2017	I	379,24	374,94	384,39	334,87	401,37	319,61	421,80	374,40
	II	378,17	375,38	383,60	336,31	408,70	319,66	421,56	375,29
	III	371,60	380,66	380,94	337,74	405,26	315,52	412,79	372,07
	IV	361,96	395,37	379,44	337,55	398,41	317,63	421,87	371,66
	V	360,54	406,45	381,50	337,77	391,78	321,72	427,29	372,80
	VI	361,84	408,60	381,67	338,97	387,51	319,48	425,47	372,64
	VII	364,10	400,48	384,04	340,01	394,89	317,40	428,81	374,10
	VIII	379,90	385,05	385,26	345,24	403,70	326,37	423,02	377,40
	IX	384,79	374,49	390,74	348,24	411,50	330,31	429,18	381,40
	X	394,43	369,25	391,68	352,85	419,65	336,90	422,08	383,63
	XI	405,12	373,78	394,29	356,35	423,43	346,04	423,49	387,44
	XII	410,69	391,30	398,03	356,56	427,48	346,56	425,05	390,64
2018	I	403,41	395,01	397,39	352,52	426,89	347,11	420,12	389,26
	II	396,22	388,17	397,63	347,47	422,62	345,79	414,09	385,78

Źródło: Dane KE.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS, MF.

W I kwartale 2018 r. przeciętna cena skupu trzody w Polsce wyniosła ok. 4,45 zł/kg i była o 9% niższa niż rok wcześniej. Spadek cen trzody wyrażonych w złotych był większy niż cen wyrażonych w euro, ze względu na roczną aprecjację złotego względem euro. W I kwartale 2018 r. przeciętna cena trzody klasy E wyniosła w UE-28 ok. 141 EUR/100 kg, a w Polsce ok. 140 EUR/100 kg. Ceny te były niższe niż w I kwartale 2017 r. odpowiednio o 8% i 7%.

Spadek cen trzody jest wynikiem wzrostu pogłowia i produkcji trzody w całej Unii Europejskiej. Z danych Eurostatu wynika, że w grudniu 2017 r. pogłowie trzody w UE-28 wyniosło 150,2 mln sztuk i było o 2% większe niż rok wcześniej. Największy wzrost pogłowia miał miejsce w Polsce, Estonii i w Irlandii. Dwa ostatnie z wymienionych krajów mają jednak niewielkie znaczenie ze względu na małą liczebność pogłowia. W grudniu 2017 r. polskie pogłowie trzody wyniosło 11 897,7 tys. sztuk i było o 791 tys. sztuk, tj. o 7,1% większe niż rok wcześniej. Pogłowie prosiąt zmniejszyło się o 3,1%. Pogłowie warchlaków wzrosło o 10,7%, a trzody na chów o wadze 50 kg i więcej o 5,7%, w tym loch prośnych o 6,2%. Pogłowie trzody na ubój o wadze 50 kg i więcej zwiększyło się o 11,4%. To ostatnie pogłowie miało też największy udział (40%) w strukturze stada, co niewątpliwie wpłynie na przyszłe uboje i ceny trzody.

W Niemczech, wzrost pogłowia był relatywnie mały. W grudniu 2017 r. liczyło ono 27 553 tys. sztuk i było większe niż rok wcześniej o 0,7%. Pogłowie prosiąt zwiększyło się o 0,5%, a pogłowie macior prośnych zmalało o 1,3%. W Danii, w czwartym kwartale pogłowie trzody wyniosło 12 832 tys. sztuk i było o 4,5% większe niż rok wcześniej. Pogłowie prosiąt wzrosło o 5,6%, a pogłowie macior prośnych o 2,7%. W Hiszpanii, wzrost pogłowia wyniósł 3,1% w skali roku. Pogłowie prosiąt wzrosło o 4,1%, ale macior prośnych zmalało o 2%.

Z krótkookresowej prognozy Komisji Europejskiej z marca 2018 r.¹ wynika, że w 2018 r. produkcja trzody zwiększy się o 201 tys. t, a eksport o 64 tys. t. Eksport zaabsorbuje więc jedynie jedną trzecią przyrostu produkcji. W rezultacie podaż rynkowa wieprzowiny w 2018 r. będzie większa niż w 2017 r. o ok. 137 tys. t. W 2017 r. na skutek spadku produkcji i eksportu, podaż rynkowa zwiększyła się o 57 tys. t, a więc jej wzrost w stosunku do poprzedniego roku był o 60% mniejszy niż przewidywany w br. Jeśli przewidywania na 2018 r. okazałyby się słuszne, to spadek cen mógłby być znaczący, gdyż prawdopodobnie nadwyżka podaży będzie narastała z każdym kolejnym miesiącem. W marcu 2018 r. Komisja Europejska przewidywała też, że uboje trzody w I kwartale 2018 r. były o 1% większe niż rok wcześniej, a w następnych kwartałach br. mogą być większe w stosunku do analogicznych kwartałów 2017 r. odpowiednio o 4%, 3% i 4%.

Biorąc powyższe pod uwagę ocenia się, że w czerwcu cena trzody w Polsce może zawierać się w przedziale 4,60-4,80 zł/kg, tj. o 14-18% mniej niż w czerwcu 2017 r. We wrześniu 2018 r. cena ta mogłaby zawierać się w przedziale 4,50-4,80 zł/kg (o 9-15% niższa). Spadkowa tendencja cen trzody prawdopodobnie potrwa co najmniej do końca pierwszego półrocza 2019 r.

1. Short-term outlook for EU agricultural markets in 2018 and 2019, European Commission, 15. 03.2018.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton	
	tys. ton	wskazniki zmian ^b	tys. ton	wskazniki zmian ^b	tys. ton	wskazniki zmian ^b		
2016	VI	119,2	100,8	71,1	114,7	52,7	91,5	18,4
	VII	111,3	95,0	57,4	88,4	54,6	89,7	-1,3
	VIII	125,0	115,2	65,7	106,1	61,6	104,8	4,1
	IX	123,5	105,3	70,4	104,1	58,0	91,6	12,4
	X	129,7	105,1	68,2	98,1	66,4	107,6	1,8
	XI	131,6	102,1	66,4	100,9	60,5	105,2	5,9
	XII	134,8	99,9	61,7	105,5	57,9	95,1	3,8
2017	I	122,9	97,1	63,2	107,3	54,4	103,0	8,8
	II	119,0	94,0	67,8	102,9	52,0	96,5	15,8
	III	137,8	104,7	78,1	123,6	65,3	96,8	12,2
	IV	120,8	100,6	64,2	95,8	55,8	99,3	8,4
	V	125,0	102,1	70,7	106,3	62,1	108,8	8,5
	VI	115,9	97,2	68,3	96,1	59,4	112,7	9,1
	VII	129,0	115,9	66,1	115,2	58,0	106,2	8,1
	VIII	139,4	111,5	71,5	108,8	62,9	102,1	9,5
	IX	133,1	107,8	74,0	105,1	43,3	74,7	10,8
	X	146,7	113,1	78,1	114,5	65,6	98,8	13,8
	XI	147,5	112,1	75,9	114,3	67,7	111,9	7,7
	XII	135,1	100,2	70,6	114,4	64,2	110,9	6,4
2018	I	144,9	117,9	72,1	114,1	63,0	115,8	9,1
	II	123,7	104,0	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów.

Źródło: Dane GUS, MF i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanek T-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanek T-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanek T-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.	
		żyta	jęczmienia						
2016	VI	4,90	8,2	7,0	137,30	3,6	253,06	1,9	151
	VII	5,30	8,8	7,6	137,31	3,9	253,46	2,1	155
	VIII	5,31	9,3	8,0	137,36	3,9	253,98	2,1	155
	IX	5,29	8,8	7,8	136,31	3,9	254,17	2,1	164
	X	5,02	8,6	7,5	137,21	3,7	252,89	2,0	167
	XI	4,91	8,3	7,2	135,82	3,6	252,25	1,9	171
	XII	5,03	8,6	7,3	138,87	3,6	251,54	2,0	165
2017	I	4,91	8,3	7,1	138,85	3,5	251,64	2,0	167
	II	4,83	8,0	6,9	139,65	3,5	252,69	1,9	172
	III	4,99	8,2	6,9	139,83	3,6	252,84	2,0	175
	IV	5,39	8,8	7,5	137,85	3,9	252,69	2,1	182
	V	5,53	8,7	7,5	137,04	4,0	252,29	2,2	188
	VI	5,61	8,7	7,5	137,43	4,1	252,23	2,2	188
	VII	5,28	8,0	7,0	137,78	3,8	252,37	2,1	193
	VIII	5,29	8,2	7,2	137,94	3,8	252,48	2,1	197
	IX	5,28	8,2	7,3	139,14	3,8	251,45	2,1	189
	X	4,84	7,5	6,7	137,02	3,5	251,04	1,9	188
	XI	4,65	7,2	6,3	138,37	3,4	250,80	1,9	187
	XII	4,56	7,0	6,1	138,80	3,3	250,24	1,8	183
2018	I	4,26	7,3	6,3	139,02	3,1	251,53	1,7	194
	II	4,43	7,7	6,6	139,47	3,2	251,48	1,8	186

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej
2016 VI	6,41	12,84	19,82	12,34	13,89	24,43	15,31	108,2	123,3	124,1
VII	6,94	13,10	20,07	12,53	14,25	24,65	15,10	108,8	122,8	120,5
VIII	6,95	13,18	20,21	12,38	14,46	24,92	15,53	109,7	123,3	125,4
IX	6,93	13,27	20,26	12,64	14,50	24,86	15,59	109,3	122,7	122,7
X	6,58	13,17	20,34	12,71	14,57	25,04	14,57	110,6	123,1	123,1
XI	6,43	13,10	20,30	12,71	14,41	25,08	15,93	110,0	123,5	125,3
XII	6,59	13,24	20,34	12,71	14,53	24,93	15,83	109,7	122,6	124,5
2017 I	6,43	13,13	20,32	12,62	x	25,01	x	x	123,0	x
II	6,33	12,99	20,34	12,67	x	25,16	x	x	123,7	x
III	6,40	13,05	20,39	12,72	x	24,97	x	x	122,5	x
IV	7,05	13,44	20,47	12,90	x	25,12	x	x	122,7	x
V	7,23	13,68	20,65	13,11	x	25,25	x	x	122,3	x
VI	7,33	13,74	20,79	13,29	x	25,41	x	x	122,2	x
VII	6,90	13,70	20,79	13,39	x	25,60	x	x	123,1	x
VIII	6,91	13,66	20,81	13,44	x	25,75	x	x	123,7	x
IX	6,90	13,60	20,90	13,50	x	25,93	x	x	124,1	x
X	6,32	13,44	20,91	13,47	x	26,15	x	x	125,1	x
XI	6,07	13,30	20,84	13,46	x	26,15	x	x	125,5	x
XII	5,95	13,34	20,88	13,56	x	26,26	x	x	125,8	x
2018 I	5,55	13,02	20,71	13,47	x	26,35	x	x	127,2	x
II	5,78	12,94	20,60	13,42	x	26,41	x	x	128,0	x

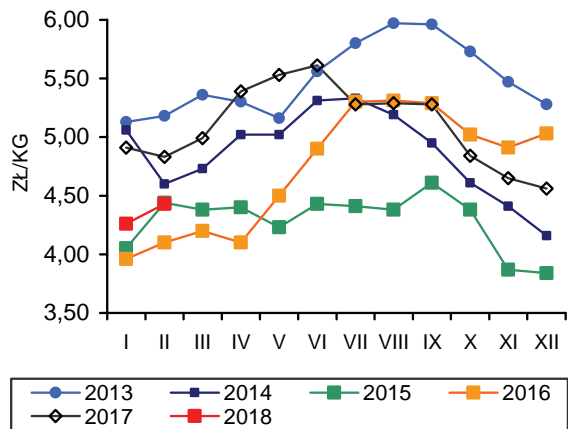
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

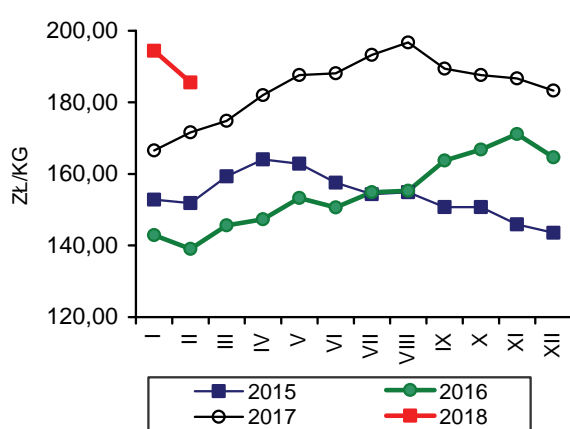
Lata i miesiące	UE-28	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-28	Niemczech	Danii
2016 IV	127,57	127,53	131,85	123,73	100,0	96,7	103,1
V	136,85	136,86	143,89	128,84	100,0	95,1	106,2
VI	151,40	150,30	157,84	140,85	99,3	95,2	106,7
VII	161,54	161,22	168,60	149,63	99,8	95,6	107,7
VIII	163,46	163,28	169,78	147,14	99,9	96,2	111,0
IX	165,64	164,76	172,77	150,90	99,5	95,4	109,2
X	158,01	155,69	161,21	147,49	98,5	96,6	105,6
XI	151,55	149,12	157,48	142,51	98,4	94,7	104,6
XII	153,09	151,47	159,67	146,20	98,9	94,9	103,6
2017 I	151,69	149,99	157,40	141,79	98,9	95,3	105,8
II	152,31	148,98	156,61	141,49	97,8	95,1	105,3
III	156,53	153,49	161,92	143,98	98,1	94,8	106,6
IV	168,85	169,22	176,82	153,96	100,2	95,7	109,9
V	174,01	176,02	182,65	161,56	101,2	96,4	109,0
VI	176,72	178,89	185,64	163,49	101,2	96,4	109,4
VII	172,72	172,26	177,51	158,54	99,7	97,0	108,7
VIII	170,17	169,62	174,74	154,58	99,7	97,1	109,7
IX	165,32	165,27	168,26	151,26	100,0	98,2	109,3
X	151,38	149,70	154,01	142,05	98,9	97,2	105,4
XI	145,65	144,87	149,32	137,20	99,5	97,0	105,6
XII	142,79	142,46	145,52	134,29	99,8	97,9	106,1
2018 I	136,32	134,69	137,11	126,85	98,8	98,2	106,2
II	140,80	140,83	146,43	124,96	100,0	96,2	112,7

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

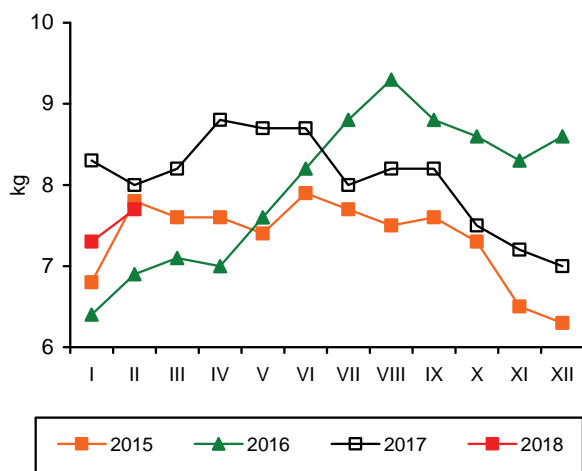
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

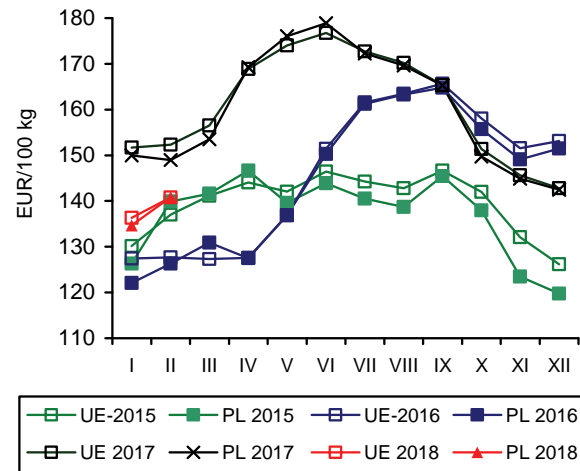
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

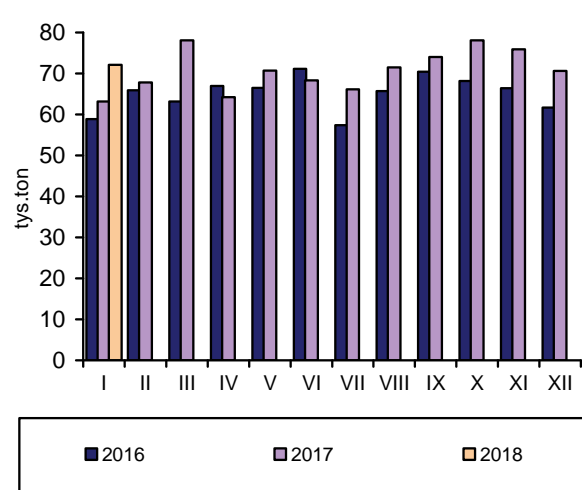
Rys. 3. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

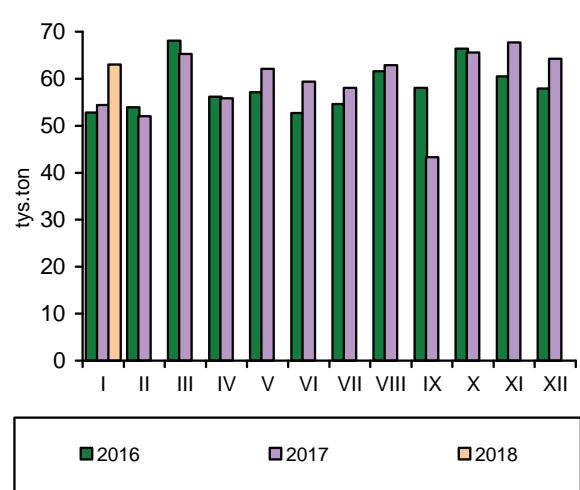
Rys. 4. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 5. Polski eksport produktów wieprzowych

Rys. 6. Polski import produktów wieprzowych

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Zakłady przemysłu drobiarskiego zatrudniające 50 i więcej stałych pracowników, wyprodukowały w lutym 2018 r. ok. 194 tys. t mięsa drobiowego, tj. o 10% mniej niż przed miesiącem i o 1% mniej niż przed rokiem. Jednakże, biorąc pod uwagę różnicę w liczbie dni w lutym i w styczniu spadek produkcji w relacji miesiąc do miesiąca wyniósł tylko 1,5%. Łącznie w dwóch pierwszych miesiącach br. przemysłowa produkcja mięsa drobiowego wyniosła ok. 410 tys. t i była o 7% większa niż w analogicznym okresie przed rokiem.

Eksport zwiększył się w styczniu 2018 r. w relacji rok do roku o 11,2%, tzn. o prawie 98 tys. t. Tempo wzrostu było więc wysokie, choć nie wszystkie rynki zamknięte po wykryciu w Polsce wirusa grypy ptaków w 2017 r. zostały ponownie udostępnione dla polskich produktów. W styczniu br. sprzedaż zagraniczna stanowiła ok. 49% przemysłowej produkcji mięsa drobiowego wytwarzanej w dużych zakładach. Obrazuje to znaczenie rynków zagranicznych dla rozwoju branży drobiarskiej w Polsce. Import mięsa drobiowego zwiększył się w styczniu 2018 r. o 10,8%, tj. o ponad 10 tys. t w relacji do stycznia 2017 r. Nadal jednak stanowiło to niewielki odsetek krajowej konsumpcji.

W dwóch pierwszych miesiącach br. nie zmieniły się przeciętne miesięczne koszty paszowe w chowie kurcząt rzeźnych. Pełnoporcjowe mieszanki pasz dla brojlerów podrożały zaledwie o 0,1% w relacji rok do roku. Pasaże dla indyków były o 1,3% tańsze. Ceny skupu kurcząt wzrosły w marcu 2018 r. o 2,1% w relacji miesiąc do miesiąca i były o 0,6% wyższe niż w marcu poprzedniego roku. Ceny skupu indyków rzeźnych wykazywały spadek i w marcu były o 4,1% niższe niż przed miesiącem i o 7% niższe niż przed rokiem. Przeciętna miesięczna cena skupu kurcząt w pierwszym kwartale br. była o 2,7% wyższa od poziomu ubiegłorocznego, a indyków o 2,6% niższa. Średnia relacja cen żywiec/pasza na rynku kurcząt wyniosła 2,60 wobec 2,53 przed rokiem, a na rynku indyków 3,65 wobec 3,69. Przeciętna opłacalność produkcji kurcząt poprawiła się więc w pierwszych miesiącach br., a indyków uległa dalszemu pogorszeniu, zbliżając się już do progu rentowności chowu.

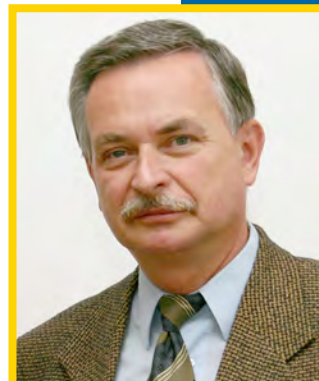
Ceny zbytu kurcząt patroszonych uzyskiwane przez zakłady przemysłu drobiarskiego były w marcu 2018 r. o 3,2% niższe niż przed miesiącem, ale o 3,9% wyższe niż przed rokiem. Średnia cena zbytu indyków obniżyła się w relacji miesiąc do miesiąca o 4,1%, i była o 7%

niższa niż w marcu poprzedniego roku. Udział producenta kurcząt rzeźnych w cenie zbytu tuszki w marcu 2018 r. wynosił 53,5%, a producenta indyków rzeźnych 55,2%. W pierwszym kwartale br. proporcje te wynosiły odpowiednio: 52 i 59,5%.

Przeciętna miesięczna cena detaliczna kurczęcia patroszonego w pierwszych dwóch miesiącach 2018 r. wyniosła 7,14 zł/kg i była o 7,7% wyższa niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Dynamika wzrostu cen detalicznych drobiu była więc wysoka, biorąc pod uwagę relatywnie dużą podaż mięsa drobiowego na rynku. Wynikało to przede wszystkim z polityki prowadzonej przez handel detaliczny, który stara się wykorzystać wzrost dochodów konsumentów.

Relacje cen polskiego i unijnego drobiu na jednolitym rynku europejskim pogorszyły się, choć nadal pozostały korzystne. W lutym 2018 r. średnia cena sprzedaży mięsa kurcząt w UE o 39% przewyższała polską cenę wyrażoną w euro. Przed rokiem była wyższa o 49%. Przeciętna cena sprzedaży tuszek kurcząt w UE wzrosła w tym czasie o 2,7%, podczas gdy w Polsce o 10%. Spośród obserwowanych państw członkowskich UE ceny kurcząt patroszonych obniżyły się jedynie w Hiszpanii. We Francji nie zmieniły się, a w Holandii, Czechach, Niemczech i na Węgrzech wzrosły.

Według danych GUS, miesięczna konsumpcja mięsa drobiowego w gospodarstwach domowych w trzecim kwartale 2017 r. wyniosła średnio 1,54 kg/osobę, a wędlin drobiowych 0,19 kg/osobę. W okresie trzech kwartałów 2017 r. bezpośrednio miesięczne spożycie mięsa drobiowego w gospodarstwie domowym wyniosło ok. 1,55 kg/osobę, a wędlin 0,18 kg. W relacji do analogicznego okresu przed rokiem konsumpcja mięsa drobiowego zwiększyła się o 0,6%, a wędlin drobiowych pozostała na takim samym poziomie. Potwierdza to niską elastyczność dochodową popytu na drób.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. t)

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018
I	162,0	174,0	195,0	212,0	216,0
II	142,0	159,0	188,0	196,0	194,0
III	157,0	174,0	198,0	230,0	
IV	169,0	171,0	218,0	209,0	
V	163,0	182,0	196,0	232,0	
VI	145,0	173,0	206,0	228,0	
VII	169,0	174,0	201,0	227,0	
VIII	154,0	165,0	206,0	228,0	
IX	171,0	172,0	211,0	225,0	
X	179,0	201,0	217,0	236,0	
XI	163,0	189,0	220,0	239,0	
XII	156,0	190,0	207,0	217,0	
RAZEM	1930,0	2124,0	2463,0	2679,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (t)

Wyszczególnienie	Import			Eksport		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
I	2958	4265	4726	72222	86295	95951
II	2743	4710		76211	83677	
III	2612	5212		81296	90495	
IV	3143	3673		86933	84695	
V	4120	4273		85630	94870	
VI	2965	3998		86315	96539	
VII	4402	3875		83359	90103	
VIII	4009	4156		81933	93086	
IX	4748	4534		90229	100657	
X	5014	7201		97592	106751	
XI	4614	5731		97405	105119	
XII	5222	4949		84670	89299	
RAZEM	46550	56577		1023795	1121586	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finisz (zł/t)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
I	1281	1286	3,12	3,28	6,76	6,35	6,60	7,12
II	1302	1300	3,28	3,36	6,26	6,62	6,66	7,16
III	1300		3,41	3,43	6,17	6,41	6,94	
IV	1304		3,28		6,02		6,89	
V	1315		3,20		5,82		6,88	
VI	1307		3,35		6,10		6,94	
VII	1320		3,43		6,06		7,25	
VIII	1303		3,48		6,58		7,26	
IX	1279		3,48		5,93		7,27	
X	1274		3,45		5,94		7,15	
XI	1254		3,41		5,98		7,20	
XII	1277		3,37		5,88		7,01	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KR-D-IG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a			Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
I	1350	1343	1302	5,91	4,94	5,04	8,83	7,90	8,22
II	1331	1369	1374	5,73	5,05	4,90	8,73	8,20	7,86
III	1347	1351		5,65	5,05	4,70	9,78	8,44	8,51
IV	1325	1358		5,48	5,14		8,50	8,75	
V	1328	1366		5,38	5,21		8,85	8,71	
VI	1332	1382		5,36	5,47		8,67	8,52	
VII	1355	1395		5,17	5,31		8,10	8,46	
VIII	1336	1384		5,09	5,17		8,19	8,30	
IX	1317	1345		5,03	5,11		8,06	8,25	
X	1300	1380		4,97	5,17		7,91	9,02	
XI	1290	1316		5,01	5,11		8,68	8,64	
XII	1311	1302		5,00	5,03		9,01	9,72	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

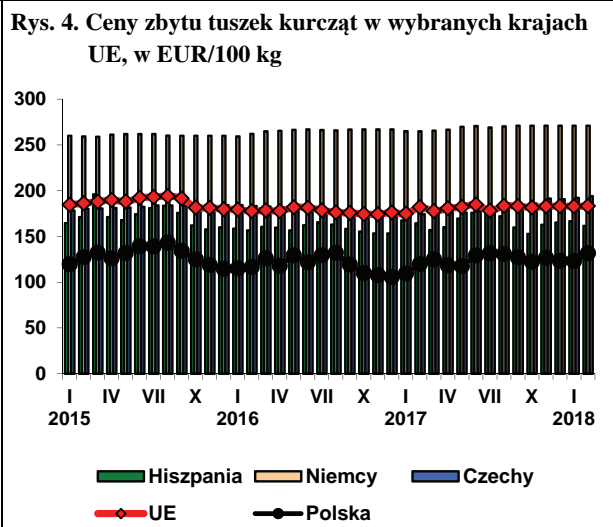
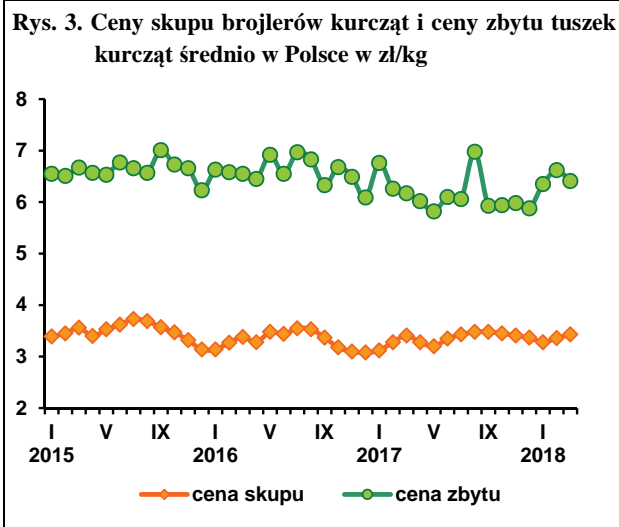
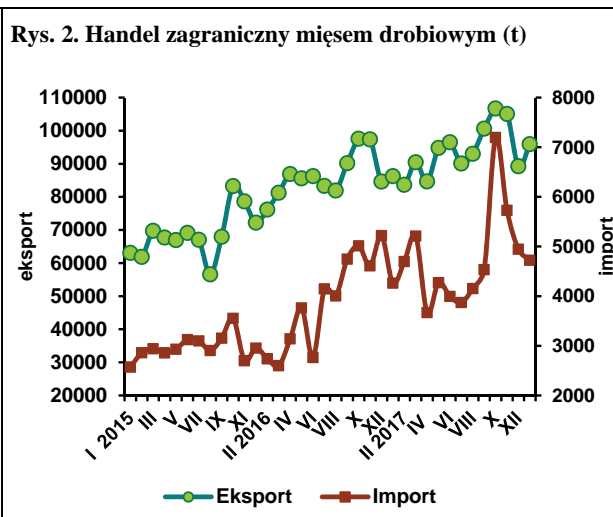
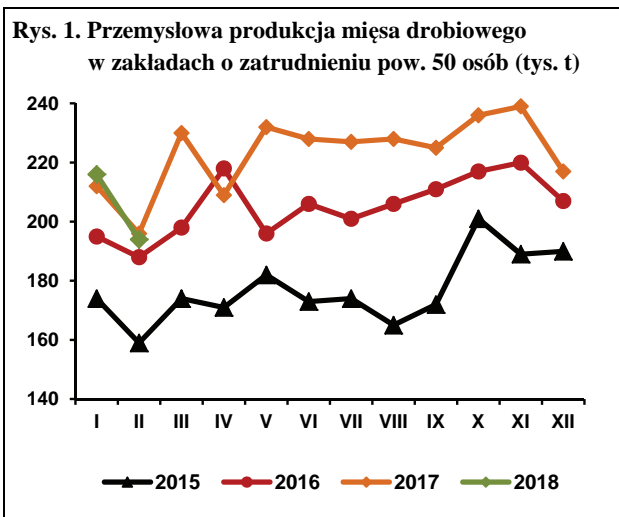
Wyszczególnienie		Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2016	I	115,10	259,32	184,38	149,17	225,00	186,00	158,60	179,56
	II	116,51	262,10	183,28	148,55	225,00	186,00	156,73	177,61
	III	126,21	265,00	182,71	148,59	225,00	186,00	160,46	179,01
	IV	117,85	265,43	181,69	146,45	225,00	186,00	159,55	177,68
	V	129,49	266,52	180,98	142,14	225,00	186,00	156,69	181,83
	VI	121,68	267,00	178,18	142,80	225,00	186,00	162,25	181,41
	VII	129,36	266,32	177,54	140,45	225,00	186,00	165,52	178,59
	VIII	132,09	266,00	176,03	141,14	225,00	182,13	163,04	176,24
	IX	119,34	266,87	175,33	139,76	225,00	181,20	158,18	175,79
	X	109,95	267,00	175,50	142,96	225,06	179,71	155,47	174,55
	XI	107,57	267,00	176,10	143,48	229,30	174,33	153,32	174,20
	XII	105,62	267,00	174,84	140,08	230,00	171,00	158,25	174,46
2017	I	109,51	265,06	174,73	140,00	230,00	171,00	167,56	176,00
	II	119,81	265,00	174,58	142,23	230,00	171,00	164,31	178,47
	III	125,04	265,61	174,35	140,86	230,00	171,00	156,94	177,62
	IV	118,21	266,70	176,34	143,56	230,00	171,00	160,21	180,74
	V	117,48	269,77	176,08	143,51	230,00	171,00	169,53	182,20
	VI	129,28	270,63	177,89	145,74	230,00	171,00	175,83	184,92
	VII	131,51	269,13	181,45	144,31	230,00	171,00	178,04	178,24
	VIII	130,90	270,42	182,71	149,22	230,00	171,00	172,09	183,48
	IX	127,09	271,00	182,69	147,37	230,00	171,00	159,74	183,70
	X	122,28	271,00	186,03	147,20	230,00	171,00	152,88	181,63
	XI	126,73	271,00	191,50	147,12	230,00	171,67	162,84	182,83
	XII	123,30	271,00	190,83	147,06	230,00	176,00	165,30	183,05
2018	I	123,71	271,00	192,54	149,90	230,00	176,00	166,64	183,15
	II	131,80	271,00	194,12	146,41	230,00	-	161,63	183,32

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/osobę miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
I	1,54	1,55	1,55	0,18	0,18	0,18
II	1,51	1,51	1,56	0,17	0,18	0,18
III	1,47	1,55	1,54	0,18	0,18	0,19
IV	1,61	1,67	-	0,17	0,19	-

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS, MRiRW i MF.

W drugiej połowie 2017 r. wystąpiła bardzo silna wzrostowa tendencja cen na uniijnym rynku jaj. Przyczyną było wykrycie niedozwolonych substancji i wycofanie dużych partii jaj z handlu detalicznego w wielu krajach UE. Spowodowało to powstanie w krótkim czasie luki podażowej na rynku. W Polsce, w okresie od sierpnia do listopada, nastąpił duży wzrost cen, również cen eksportowych, co zachęcało do zwiększania korzystnej sprzedaży zagranicznej kosztem podaży w kraju. Przeciętne ceny jaj klasy L i M wyrażone w euro kształtowały się w drugim półroczu 2017 r. na poziomie 145,2 EUR/100 sztuk, podczas gdy w Niemczech 176,7, a średnio w UE 155 EUR/100 sztuk.

Od początku 2018 r. sytuacja na rynku jaj konsumpcyjnych zaczęła się stabilizować, a ceny stopniowo obniżały się. W styczniu średnia miesięczna cena jaj wszystkich klas wagowych wyniosła 42,90 zł/100 sztuk, tzn. była o 17,4% niższa niż w grudniu. Jednak nadal o 32,6% przewyższała poziom ze stycznia 2017 r. W lutym i w marcu miały miejsce dalszy spadek cen jaj. W marcu przeciętna cena jaj wszystkich klas wagowych wyniosła 38,43 zł/100 sztuk i była o ok. 5% niższa niż przed miesiącem, ale nadal o ok. 14% wyższa niż przed rokiem. W relacji miesiąc do miesiąca najsilniej potaniały jaja duże, klasy L o 9,8% oraz średnie, klasy M o 8%. Jaja klasy XL sprzedawane były po cenach o 5,3% niższych niż przed miesiącem. Jedynie jaja małe, klasy S podrożały o 6,9%. W relacji rok do roku jaja małe, klasy S były tańsze o 2%. Jaja duże, klasy L były droższe o 21,2%, jaja średnie, klasy M o 15,2%, a jaja bardzo duże, klasy XL o 16,5%.

Przeciętne miesięczne ceny przemysłowych mieszanek pasz pełnoporcjowych dla kur niosek były w lutym br. o 7% wyższe od notowanych rok wcześniej, natomiast ceny płacone producentom jaj wzrosły o 22,6%. Optymalność produkcji jaj uległa znaczącej poprawie.

Warto jednak zauważyć, że dynamika przeciętnych cen uzyskiwanych przez producentów jaj była na początku 2018 r. niższa niż tempo wzrostu cen sprzedaży jaj przez zakłady pakujące (+32,6%) oraz przez handel detaliczny (+36,5%).

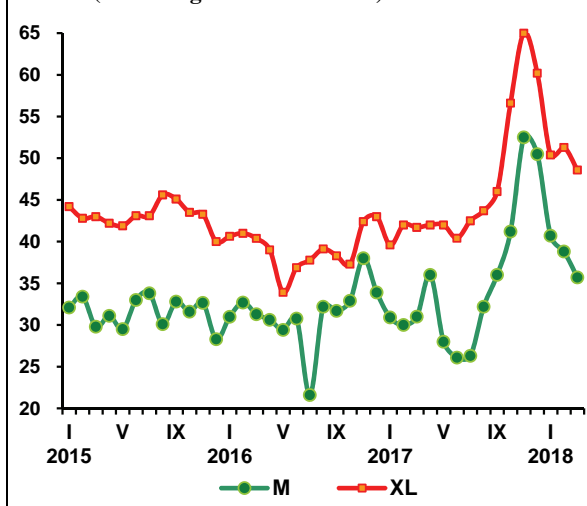
Ceny skupu jaj przeznaczonych do przetwórstwa przemysłowego wzrosły w marcu 2018 r. do 3549 zł/t, tj. o 15% w relacji rok do roku. W pierwszym kwartale br. przeciętna miesięczna cena skupu jaj przemysłowych była o 13,8% wyższa niż przed rokiem.

Przeciętna miesięczna cena detaliczna jaj konsumpcyjnych w 2017 r. była o ok. 10% wyższa niż w 2016 r. W pierwszych dwóch miesiącach br. cena detaliczna jaj wyniosła 0,72 zł/sztukę i była o 38,5% wyższa niż w analogicznym okresie 2017 r., choć o 4% niższa niż w grudniu. Jaja stały się relatywnie drogim źródłem białka zwierzęcego. Może to skutkować obniżeniem popytu.

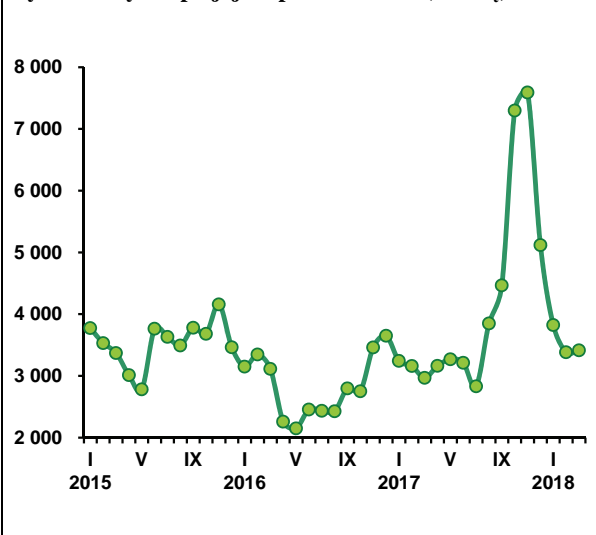
W styczniu 2018 r. sprzedano za granicą o 142,2% więcej jaj w skorupkach niż przed rokiem. Eksport przetworów z jaj zwiększył się o 15,6%. Import jaj w skorupkach był o 32,3% mniejszy niż w styczniu 2017 r., a przetworów z jaj o 55,3% większy. Jeśli wzrost sprzedaży zagranicznej utrzyma się w kolejnych miesiącach może stać się to przyczyną spowolnienia spadku cen na rynku krajowym.

W trzecim kwartale 2017 r. konsumpcja jaj w gospodarstwach domowych wyniosła 10,74 szt/osobę i była o 6,5% mniejsza niż w analogicznym okresie 2016 r. W okresie trzech kwartałów zwiększyła się do 11,8 szt/osobę, tzn. o 1,3% w relacji rok do roku. Okres ten nie obejmuje jednak najsilniejszego wzrostu cen detalicznych jaj, który rozpoczął się dopiero w czwartym kwartale.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL –/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	import		eksport		import		eksport	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
I	2268	1535	19160	46412	589	915	3626	4194
II	1851		16558		876		3690	
III	1985		16003		745		3432	
IV	1385		15025		331		2648	
V	1514		18480		537		3264	
VI	1346		15731		387		4068	
VII	1206		15354		365		3674	
VIII	1399		50199		776		3519	
IX	718		34397		502		3572	
X	1091		22942		589		4537	
XI	820		23124		710		3658	
XII	878		19121		390		2430	
RAZEM	16461		251194		6797		42118	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
I	39,60	50,40	34,90	47,30	30,90	40,70	24,00	33,20
II	42,00	51,30	34,00	44,30	30,00	38,80	25,00	27,50
III	41,70	48,60	33,00	40,00	31,00	35,70	30,00	29,40
IV	42,00		40,50		36,00		26,00	
V	42,00		32,00		28,00		23,00	
VI	40,40		31,90		26,10		23,90	
VII	42,50		31,80		26,30		21,30	
VIII	43,70		36,70		32,20		22,80	
IX	46,00		39,00		36,00		27,90	
X	56,60		48,90		41,20		38,00	
XI	65,00		58,70		52,50		44,90	
XII	60,20		57,10		50,50		39,90	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

Według danych Eurostat, w grudniu 2017 r. pogłowie owiec w UE-28 wyniosło 87,5 mln sztuk i było o 0,7% większe niż rok wcześniej. W Irlandii wzrosło ono o 13,5%, w Austrii o 6,1%, na Łotwie o 3,7%, na Litwie o 3,6%, w Wlk. Brytanii o 3,1%, a w Chorwacji o 2%. Spadek pogłowia nastąpił między innymi w Grecji o 2%, we Francji o 4%, w Portugalii, Rumunii i na Słowacji po ok. 1%. W Polsce, w grudniu 2017 r., ogólne pogłowie owiec liczyło 267,9 tys. sztuk, w tym pogłowie maciorek owczych 166,2 tys. sztuk. W odniesieniu do grudnia 2016 r. pogłowie owiec wzrosło o 9,7%, a maciorek owczych o 17,6%. Znacznie większy wzrost pogłowia maciorek owczych niż ogólnego pogłowia owiec wpłynął na zwiększenie ich udziału w ogólnym pogłowie owiec z 58% w 2016 r. do 62%.

Największe pogłowie owiec znajdowało się w woj. małopolskim. Na skutek nieco mniejszego, niż średni w Polsce, rocznego wzrostu pogłowia w tym województwie (o 9%), udział tego województwa w krajowym pogłowie nieznacznie się zmniejszył (z 33,3% w grudniu 2016 r. do 31,9%). Wzrost natomiast udział takich województw, jak dolnośląskie, lubelskie, podlaskie i wielkopolskie. Na uwagę zasługują dwa z nich (podlaskie i lubelskie), na obszarach których występuje choroba ASF. Znacznie większy wzrost pogłowia w tych województwach niż średni w kraju (w woj. lubelskim roczny wzrost pogłowia owiec wyniósł 23,5%, a w woj. podlaskim 30,2%) sugeruje, że może to mieć związek ze zmianą profilu niektórych gospodarstw polegającej na wycofaniu się z produkcji trzody na rzecz produkcji owczarskiej.

W styczniu 2018 r. przeciętna cena jagniąt w UE-28 wyniosła 542,6 EUR/100 kg wagi poubojowej, a w lutym 516,2 EUR. W stosunku do cen z analogicznych miesięcy

2017 r. ceny te były niższe odpowiednio o 6,2% i 6,8%. Cena owiec ciężkich wynosząca w styczniu 494,5 EUR/100 kg wagi poubojowej była o 5,1% wyższa niż w rok wcześniej, a w lutym o 14,5% (521,5 EUR wobec 455,3 EUR). W styczniu 2018 r. cena owiec ciężkich w Polsce wyniosła 363,9 EUR/100 kg i była o 3% wyższa niż przed rokiem. W lutym wyniosła ona 366,75 EUR/100 kg i była o 0,3% niższa niż przed rokiem.

Zgodnie z prognozą Komisji Europejskiej z marca 2018 r., w 2018 r. produkcja mięsa owczego może wynieść 886 tys.

t, co oznacza jej wzrost w stosunku do ubiegłego roku o ok. 1% (o ok. 9 tys. t). Komisja Europejska zakłada również, że import mięsa owczego z krajów trzecich do UE-28 może wynieść 187 tys. t, a więc byłby większy niż rok wcześniej o 5% (o ok. 5 tys. t). W rezultacie podaż rynkowa tego mięsa zwiększyłaby się o ok. 14 tys. t. Zdaniem Komisji przełoży się to na wzrost spożycia z 1,7 kg w wadze detalicznej na 1 mieszkańca do 1,8 kg.

Przewidywany w 2018 r. wzrost importu i produkcji mogą być powodem spadku cen owiec i jagniąt. W styczniu 2018 r. import mięsa owczego z krajów trzecich do UE-28 był o 21% większy niż rok wcześniej, w tym z Nowej Zelandii o 28%.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	zmiana w % 2016/2015
I półrocze	928	609	735	121
II półrocze	876	478	531	111
Rok	1 804	1 087	1 266	116

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2017	74,1	88,2	116,8	208,7	132,7	43,0	90,3	46,4	53,2	68,2	67,1	107,2	1096
2018	66,5	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
miesiąc roku poprzedniego = 100	89,7	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Import 2017	107,1	86,3	149,8	122,4	98,4	40,3	74,8	87,3	70,6	110,9	98,0	116,1	1063
2018	75,3	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	1162
miesiąc roku poprzedniego = 100	70,3	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	109,3

Źródło: Dane MF.

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2016	6,48	5,97	8,59	5,86	6,89	7,10	7,96	6,45	7,29	6,75	6,52	7,56
2017	6,20	6,26	7,39	7,45	6,09	6,28	5,79	6,00	5,86	6,41	6,21	7,56
miesiąc roku poprzedniego = 100	95,7	104,9	86,0	127,1	88,4	88,5	72,7	93,0	80,4	95,0	95,2	100,0

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
I 2017	7,8	16,6	1,81	3,85
II	7,7	16,3	1,78	3,79
III	7,8	16,6	1,84	3,92
IV	8,1	17,6	1,67	4,13
V	7,9	17,1	1,87	4,07
VI	7,7	16,8	1,82	3,98
VII	7,4	16,0	1,74	3,76
VIII	7,6	16,5	1,78	3,86
IX	7,5	16,2	1,76	3,83
X	7,7	16,4	1,80	3,84
XI	7,6	16,2	1,80	3,84
XII	7,9	16,8	1,87	3,99
I...2018	7,6	16,2	1,83	3,89
II	7,9	16,7	1,88	4,01

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
2016/2017	54,90	55,73	55,46	55,35	55,14	55,43	54,38	54,95	55,17	54,94	55,04	54,35
2017/2018	53,10	53,55	54,38	55,02	55,36	55,01	54,12	55,84	55,55	54,52	55,16	54,91
miesiąc roku poprzedniego = 100	96,7	96,1	98,1	99,4	100,4	99,2	99,5	101,6	100,7	99,2	100,2	101,0

Źródło: Dane GUS.

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-28 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
UE-28												
2016/2017	578,8	562,1	544,9	543,9	555,6	585,2	598,9	620,5	635,5	619,1	578,1	554,0
2017/2018	512,7	541,7	555,7	562,7	541,4	561,9	618,3	614,3	603,7	597,1	542,6	516,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	88,6	96,4	102,0	103,5	97,4	96,0	103,2	99,0	95,0	96,4	93,9	93,2
Włochy												
2016/2017	594,0	530,1	517,7	539,9	572,1	578,2	601,7	633,6	663,9	588,8	527,2	492,3
2017/2018	513,7	627,5	578,4	625,3	607,6	617,5	555,3	662,2	681,0	681,5	554,2	499,8
miesiąc roku poprzedniego = 100	86,5	118,4	111,7	120,8	106,2	106,8	92,3	104,5	102,6	115,7	105,1	101,5

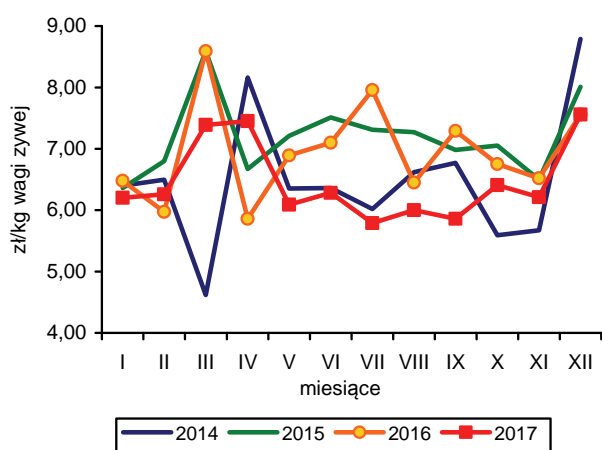
Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

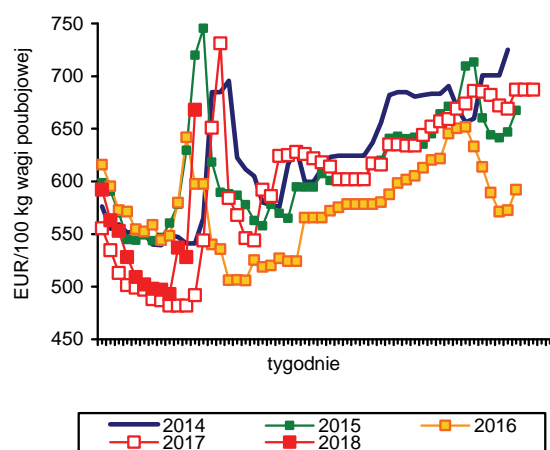
Lata	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
UE-28												
2016/2017	531,7	526,2	522,1	504,3	491,8	493,6	489,4	469,0	468,8	478,7	470,3	455,3
2017/2018	470,6	491,5	523,4	541,9	528,9	504,8	482,3	480,2	487,7	495,5	494,9	521,5
miesiąc roku poprzedniego = 100	88,5	93,4	100,2	107,5	107,5	102,3	98,5	102,4	104,0	103,5	105,1	114,5
Wielka Brytania												
2016/2017	546,6	529,6	549,9	525,6	496,3	483,2	471,9	430,6	438,4	454,8	440,7	448,3
2017/2018	466,5	484,5	535,0	559,6	510,1	469,9	429,0	430,1	442,9	450,9	465,5	517,8
miesiąc roku poprzedniego = 100	85,3	91,5	97,3	106,5	102,8	97,3	90,9	99,9	101,0	99,1	105,6	115,5

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

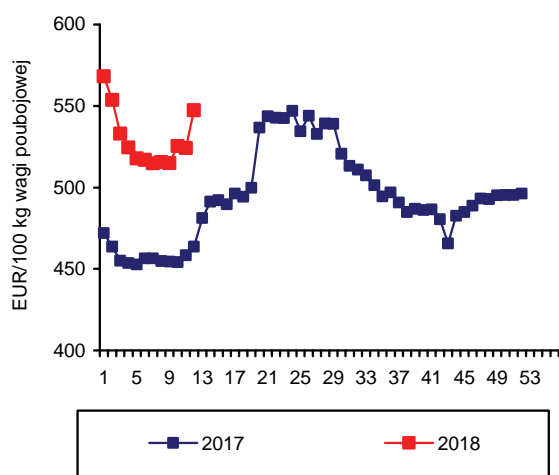
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

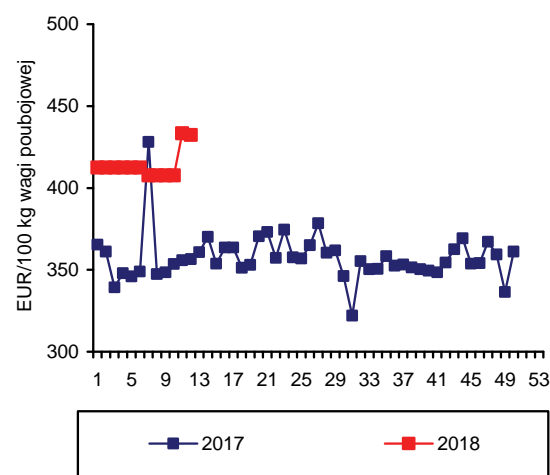
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

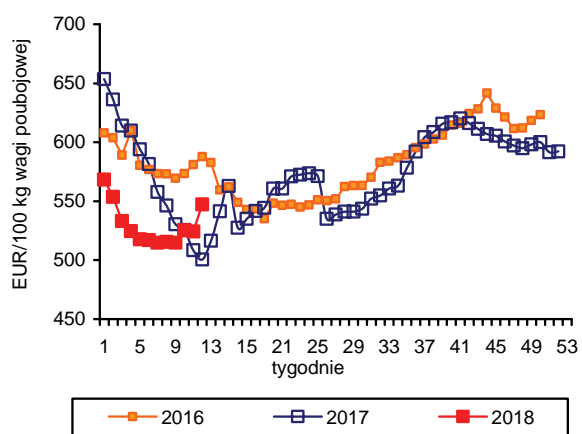
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-28

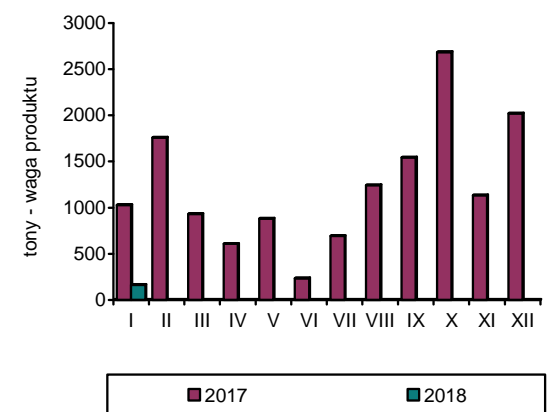
Rys. 4. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w Polsce

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-28

Rys. 6. Import baraniny i jagnięciny z Australii przez kraje UE-28

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

W okresie styczeń-luty 2018 r. połowy ryb na Bałtyku wyniosły 39,6 tys. t i były o 42,6% większe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Zwiększono wyładunki wszystkich podstawowych gatunków ryb, z wyjątkiem dorszy (spadek o 30,0% do 700 t). Największy wzrost wystąpił w połowach śledzi (2,2-krotny do 9,8 tys. t). Połowy szprotów były większe niż przed rokiem o 30,9% (23,6 tys. t), a storni o 20,1% (5,0 tys. t).

W styczniu 2018 r. produkcja ryb, przetworów rybnych i owoców morza w dużych zakładach przemysłu rybnego (zatrudnienie powyżej 49 osób) wyniosła 38,32 tys. t i była o 13,6% większa niż w roku poprzednim. Mniejsza niż w styczniu roku poprzedniego była tylko produkcja ryb wędzonych (o 5,7% do 5,51 tys. t), mrożonych filetów z ryb morskich (o 6,4% do 3,00 tys. t) oraz prezerw rybnych (o 14,4% do 1,39 tys. t). Najbardziej zwiększono natomiast produkcję całych morskich ryb mrożonych (o 74,1% do 2,25 tys. t) oraz marynat (o 35,1% do 7,67 tys. t).

W 2017 r. przychody z całokształtu prowadzonej działalności w średnich i dużych zakładach przetwórstwa rybnego zatrudniających ponad 9 osób (101 jednostek, które złożyły sprawozdania) wyniosły 12,07 mld zł i były o 7,8% wyższe niż rok wcześniej. Przychody ze sprzedaży produktów zwiększyły się o 11,2% do 10,44 mld zł, w tym uzyskiwane z eksportu o 12,1% do 6,70 mld zł, a realizowane w kraju o 9,6% do 3,75 mld zł. Zysk netto przetwórstwa rybnego zmniejszył się w 2017 r. o 50% i wyniósł 159,43 mln zł, a dodatni wynik finansowy wykazało 78 firm. Wartość kosztów materiałowych zwiększyła się o 5,3% do 8,11 mld zł. Nakłady inwestycyjne w branży rybnej wyniosły w 2017 r. 260,4 mln zł i były o prawie 50% wyższe niż rok wcześniej. Wyraźnie zwiększono zatrudnienie, które w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło 17,05 tys. osób (wzrost o 4,3%). Nieznacznie większy niż przed rokiem był poziom zadłużenia w analizowanych przedsiębiorstwach (o 2,5% do 3,94 mld zł), ale w relacji do aktywów ogółem uległ on zmniejszeniu (z 64,9 do 63,6%). Spadek zyskowności spowodował wyraźne obniżenie wskaźników rentowności: brutto z 3,51 do 1,42, netto z 2,80 do 1,32, a kapitału własnego z 15,23 do 7,06%.

W styczniu 2017 r., spośród podstawowych grup produktów, wyraźnie zwiększono eksport przetworów i konserw z ryb (o 12,7% do 12,07 tys. t). Nieznacznie wyższy niż w analogicznym miesiącu roku poprzedniego był także wywóz filetów i mięsa z ryb (o 3,9% do 7,16 tys. t), a sprzedaż ryb wędzonych ograniczono o 8,5% do 4,09 tys. t. Wartość eksportu tych trzech grup produktów wyniosła 604 mln zł i była o 7,3% wyższa niż przed rokiem. Przetwory ze śledzi eksportowano średnio po 12,02 zł/kg (spadek o 3,0%), wędzone łososi po 59,24 zł/kg (spadek o 7,3%), a mrożone filety z dorszy po 23,70 zł/kg (wzrost o 9,1%). Import sektora rybnego wyniósł w styczniu 2018 r. 57,29 tys. t o wartości 800 mln zł i był odpowiednio o 27,0 i 11,6% większy niż przed rokiem. W największym stopniu zwiększono przywóz filetów i mięsa z ryb (o 45,3% do 22,33 tys. t), ryb świeżych i chłodzonych (o 19,3% do 15,92 tys. t) oraz ryb mrożonych (o 20,7% do 11,89 tys. t). Import śledzi wzrósł 2-krotnie do 13,65 tys. t, mintajów o 29,7% do 4,60 tys. t, łososi o 26,1% do 14,40 tys. t, a makreli o 16,4% do 5,53 tys. t. Zwiększony import determinowały głównie niższe ceny zakupu tych gatunków ryb na rynkach światowych.

W okresie styczeń-luty 2018 r. ceny detaliczne ryb, owoców morza oraz ich przetworów były o 1,0% wyższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, natomiast w relacji luty br. do lutego u.br. tempo wzrostu wyniosło 0,8%. Droższe były przede wszystkim ryby mrożone (wzrost o 1,8% w okresie styczeń-luty br.).

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowną	łoś bałtycki
2014 I-XII	58 575	28 137	11 895	12 640	7 072	118 313	30 921	3 108
2015 I-XII	64 173	39 714	13 611	9 440	7 581	134 515	31 783	3 745
2016 I-XII	60 046	44 047	10 359	15 080	9 162	138 694	42 398	3 623
2017^{a,b} I-XII	69 862	43 531	7 324	11 022	5 112	136 851	41 674	6 099
2017 ^{a,b} I	7 268	2 600	638	2 034	97	12 637	4 404	380
II	10 763	1 770	370	2 157	105	15 165	6 037	404
III	23 104	5 128	756	2 259	306	31 553	9 801	615
IV	11 547	2 369	575	679	645	15 815	9 406	1 017
V	6 411	2 848	859	782	1 412	12 312	5 191	1 558
VI	1 327	2 126	553	461	646	5 113	133	12
VII	466	2 877	200	502	378	4 423	1 375	38
VIII	222	3 947	146	505	483	5 303	1 104	21
IX	1 430	4 229	502	323	387	6 871	1 282	28
X	1 644	4 442	638	333	322	7 379	411	60
XI	2 516	6 206	1 228	600	197	10 747	1 956	650
XII	3 162	4 990	859	386	135	9 532	574	1 316
2018 ^{a,b,c} I	10 375	4 710	423	1 892	332	17 732	3 163	209
II	13 234	5 100	282	3 141	158	21 915	7 938	711
Wskaźnik zmian (%)								
<u>I-II 2018</u> <u>I-II 2017</u>	123,0	288,1	76,2	145,6	150,5	144,5	131,5	176,0
<u>II 2018</u> <u>II 2017</u>	130,9	224,5	69,9	120,1	242,6	142,6	106,3	117,3

^a dane nieostateczne, ^b stan bazy na dzień 07.04.2018 r., ^c

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MGMiŻŚ.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2014 I-XII	9 012	76 394	89 459	199 756	97 134	11 997	10 403	374 621
2015 I-XII	20 042	60 499	94 385	212 490	101 076	14 158	11 750	387 483
2016 I-XII	59 309	64 214	100 322	224 047	108 641	13 861	14 362	447 892
2017 I-XII	62 617	64 248	87 703	228 514	108 162	14 105	15 482	443 082
2017 I	4 424	5 237	6 406	17 680	7 774	1 247	1 432	33 747
II	4 119	5 099	6 881	20 070	10 051	1 305	1 470	36 169
III	4 759	9 106	7 888	22 583	10 824	1 331	1 584	44 336
IV	5 094	6 461	7 027	17 205	7 418	1 121	1 446	35 787
V	4 608	4 072	6 014	17 029	7 033	1 107	1 237	31 723
VI	4 713	4 427	5 458	17 475	6 978	1 312	1 252	32 073
VII	4 366	3 645	5 958	13 656	6 833	624	869	27 625
VIII	5 846	4 748	6 303	18 677	8 877	923	1 221	35 574
IX	5 838	5 324	7 456	19 442	9 382	1 226	1 222	38 060
X	6 704	5 377	7 854	21 561	10 452	1 277	1 349	41 496
XI	5 802	5 250	9 415	22 729	11 717	1 411	1 403	43 196
XII	6 344	5 502	11 043	20 407	10 823	1 221	997	43 296
2018 I	5 011	6 155	6 208	20 950	9 841	1 450	1 537	38 324
Wskaźnik zmian (%)								
<u>I 2018</u> <u>I 2017</u>	113,3	117,5	96,9	118,5	126,6	116,3	107,3	113,6
<u>I-XII 2017</u> <u>I-XII 2016</u>	105,6	100,1	87,4	102,0	99,6	101,8	107,8	98,9

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^b					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2014 I-XII	380,8	119,1	68,9	53,5	71,8	532,5	187,1	96,2	47,2	161,2
2015 I-XII	440,7	126,2	73,2	55,4	83,4	533,3	182,9	87,7	48,5	176,1
2016 I-XII	469,6	135,6	78,3	59,1	85,2	569,1	199,9	104,0	45,4	178,2
2017^c I-XII	472,8	139,2	87,0	53,3	81,0	575,0	194,3	109,2	45,6	178,2
2017 ^c I	40,1	10,7	6,9	4,5	9,3	45,1	15,4	9,8	3,3	13,3
II	41,5	12,3	7,4	4,5	7,6	50,0	17,3	11,7	3,9	13,3
III	57,8	13,1	9,3	5,5	8,4	54,1	18,6	10,7	4,6	16,0
IV	46,0	10,0	7,6	4,4	5,9	39,7	10,8	8,3	3,4	13,7
V	44,7	11,3	7,3	4,1	8,6	42,7	12,1	9,8	3,6	13,6
VI	31,7	11,0	6,4	3,6	6,2	38,9	10,8	8,8	3,1	12,4
VII	28,6	9,1	5,2	3,7	6,3	35,5	10,3	6,4	3,1	12,4
VIII	31,1	10,9	6,6	4,0	4,7	48,0	14,7	7,9	3,4	18,0
IX	32,4	11,5	6,8	3,7	4,0	51,5	19,2	8,2	3,5	15,8
X	38,6	12,6	8,4	4,6	6,2	55,9	18,7	10,5	4,4	18,0
XI	42,5	13,9	8,7	5,2	6,8	63,1	27,0	9,8	4,9	16,3
XII	38,0	12,8	6,5	5,5	7,0	50,4	19,4	7,3	4,4	15,3
2018 ^{c,d} I	35,1	12,1	7,2	4,1	2,7	57,3	22,3	11,8	4,2	15,9
Wskaźnik zmian (%)										
<u>I 2018</u> <u>I 2017</u>	87,5	112,7	103,9	91,5	28,4	127,0	145,3	120,7	127,1	119,3
<u>I-XII 2017</u> <u>I-XII 2016</u>	100,7	102,7	111,1	90,1	95,2	101,0	97,2	105,0	100,4	101,1

^a wskaźniki zmian obliczone na danych o większej dokładności; ^b z eksportem burtowym, ^c dane wstępne, ^d bez eksportu burtowego

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF (Ministerstwo Finansów).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03035410 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021400 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
						mintaj 03047500 ^b	panga 03046200 ^b	morszczuk 03047415 ^b		
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Owce	Norwegia	Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Filipiny
2014 I-XII	5,61	5,90	5,01	5,29	5,14	6,70	5,89	11,51	21,12	12,05
2015 I-XII	6,27	6,17	4,42	5,35	4,75	7,96	6,90	13,88	20,26	14,77
2016 I-XII	7,98	7,62	4,82	5,57	5,00	7,77	6,12	13,94	27,54	13,82
2017^a I-XII	6,48	5,39	5,10	5,36	5,11	7,26	5,97	12,87	27,14	15,93
2017 ^a I	8,34	8,22	5,46	5,02	5,57	7,99	6,45	14,74	33,48	17,68
II	8,53	7,83	5,27	5,62	5,39	8,28	5,83	14,30	30,19	17,03
III	7,84	7,21	5,26	5,29	5,29	7,81	6,05	13,70	28,23	15,06
IV	7,98	7,27	4,95	5,18	5,17	7,39	6,43	13,56	28,38	16,14
V	7,22	7,04	5,20	5,26	5,47	8,72	5,89	13,32	28,87	-
VI	6,90	6,22	5,40	4,95	2,71	7,25	6,98	12,03	28,98	15,65
VII	5,93	5,61	5,18	5,08	5,15	7,46	5,76	12,70	28,29	15,17
VIII	6,12	4,98	4,96	4,86	4,99	7,76	6,06	12,31	26,01	15,59
IX	5,93	5,06	4,86	5,40	5,36	6,72	5,61	12,20	24,80	14,83
X	5,87	4,70	5,02	5,47	5,50	6,43	6,38	11,92	25,27	16,18
XI	5,50	4,35	4,84	5,52	5,34	6,36	5,44	12,17	23,68	16,96
XII	5,68	4,31	4,89	5,62	5,11	6,30	6,30	12,25	23,24	17,12
2018 I	4,97	4,56	5,11	6,14	5,31	6,70	6,68	12,10	28,04	15,92
Wskaźnik zmian (%)										
<u>I 2018</u> <u>I 2017</u>	59,6	55,5	93,6	122,3	95,3	83,9	103,6	82,1	83,8	90,0
<u>I-XII 2017</u> <u>I-XII 2016</u>	81,2	70,7	105,8	96,3	102,2	83,5	97,5	92,4	98,5	115,2

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie MF.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Przetwory ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03047190 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054300 ^b	Krewetki przetw. 160521 ^b	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szprotki świeże 03024390 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
2014 I-XII	9,45	20,43	19,02	17,74	54,88	50,67	53,35	2,54	1,43
2015 I-XII	9,03	25,09	21,54	22,24	52,10	51,17	58,25	2,73	1,10
2016 I-XII	10,96	27,52	24,47	25,75	57,20	54,80	96,26	2,58	1,19
2017 ^a I-XII	11,43	24,69	23,91	23,66	68,16	59,96	112,56	3,23	b.d.
2017 ^a I	11,70	24,01	18,43	22,92	63,92	54,49	108,08	-	1,54
II	11,49	24,20	23,87	22,41	66,19	51,30	113,44	3,47	1,39
III	11,45	24,26	23,54	24,05	65,76	53,08	122,19	3,46	1,39
IV	11,64	23,84	26,33	23,48	68,13	55,82	159,10	3,09	1,01
V	11,69	23,46	25,59	23,55	69,64	57,75	182,48	3,46	0,88
VI	11,39	24,77	24,33	24,28	69,28	58,62	201,20	2,34	-
VII	11,20	25,85	23,31	25,28	69,77	61,40	186,82	-	-
VIII	11,22	25,23	24,25	21,68	69,41	62,93	40,41	-	-
IX	11,31	25,86	27,56	23,48	69,65	62,84	88,07	3,08	b.d.
X	11,43	26,37	24,09	22,88	68,42	67,16	81,74	3,05	b.d.
XI	11,05	25,51	22,01	25,50	68,75	65,65	92,32	-	b.d.
XII	11,60	25,40	24,30	24,59	69,86	67,17	80,79	2,24	b.d.
2018 I	11,69	27,11	23,38	24,58	60,47	56,46	86,50	-	b.d.
Wskaźnik zmian (%)									
I 2018 / I 2017	99,9	112,9	126,9	107,2	94,6	103,6	80,0	x	x
I-XII 2017 / I-XII 2016	104,3	89,7	97,7	91,9	119,2	109,4	116,9	125,2	x

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Płaty/filety ze śledzi	
2014 I-XII	10,43	-	12,82	58%	14,35	66%	10,13	-	9,73	76%	10,49	69%
2015 I-XII	10,70	-	13,53	61%	14,85	66%	11,78	-	10,01	81%	10,46	70%
2016 I-XII	11,49	-	13,67	60%	15,34	64%	14,76	-	10,58	84%	11,46	74%
2017 I-XII	12,25	-	14,15	61%	15,60	63%	17,46	-	11,22	85%	12,25	74%
2017 I	11,49	-	13,98	60%	15,67	64%	15,66	-	10,89	84%	12,45	76%
II	11,69	-	14,08	60%	15,76	64%	15,88	-	10,88	83%	12,57	76%
III	11,79	-	14,00	60%	15,77	64%	15,96	-	11,25	86%	12,61	76%
IV	12,37	-	14,90	64%	15,95	65%	17,87	-	11,27	87%	12,56	76%
V	12,31	-	14,41	62%	15,86	64%	17,51	-	11,49	88%	12,51	75%
VI	12,46	-	14,23	61%	16,12	65%	17,69	-	11,48	88%	12,50	75%
VII	12,31	-	14,30	61%	15,75	64%	17,48	-	11,51	87%	12,39	74%
VIII	12,38	-	14,06	60%	15,27	62%	17,62	-	11,55	87%	12,41	74%
IX	12,68	-	14,08	60%	15,95	64%	18,00	-	11,46	86%	12,30	74%
X	12,73	-	14,10	60%	15,06	61%	18,79	-	11,40	86%	12,05	72%
XI	12,37	-	13,78	59%	14,97	61%	18,56	-	10,78	81%	11,49	69%
XII	12,42	-	13,87	60%	15,09	61%	18,48	-	10,68	81%	11,14	69%
2018 I	12,57	-	13,52	58%	15,92	65%	18,53	-	11,06	83%	11,14	69%
II	12,73	-	13,70	58%	15,92	65%	19,76	-	10,52	80%	11,03	69%
Wskaźnik zmian (%)												
II 2018 / II 2017	108,9	x	97,3	x	101,0	x	124,4	x	96,7	x	87,7	x
I-II 2018 / I-II 2017	109,1	x	97,0	x	101,3	x	121,4	x	99,1	x	88,6	x

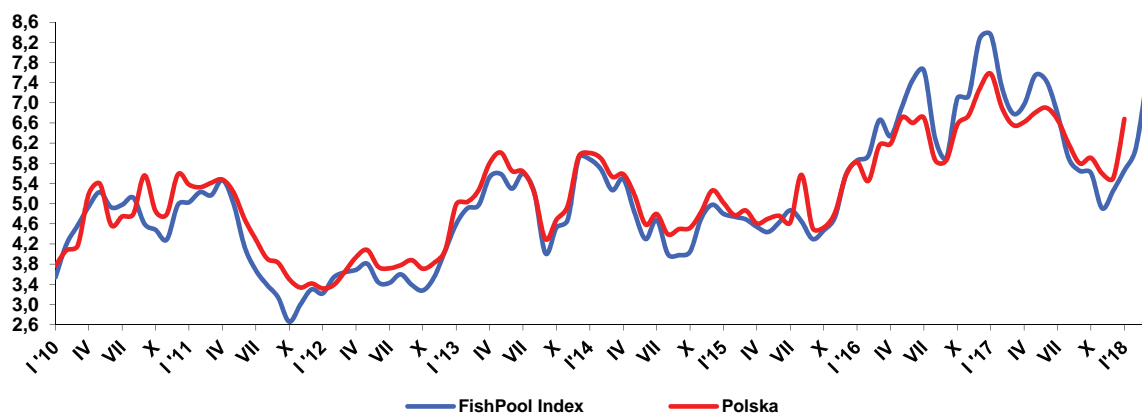
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

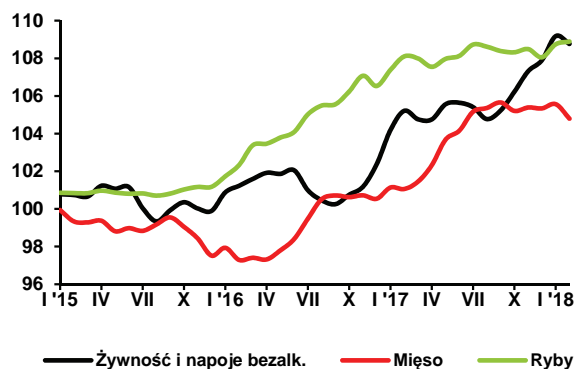
Miesiące	Filety mrożone		Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży	Pstrąg świeży
	morszczuk	dorsz	łosoś	pstrąg	makreła	filety ze śledzia w sosie pom.	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.			
2014I-XII	21,76	26,97	77,54	31,88	16,72	25,52	27,87	34,06	15,24	14,11	22,18
2015I-XII	22,58	30,52	76,20	32,40	15,88	25,16	27,85	33,53	15,00	14,18	22,33
2016I-XII	24,10	32,40	84,50	33,04	15,58	25,19	28,06	33,18	15,45	14,44	22,84
2017I-XII	24,66	32,54	101,80	33,38	16,12	25,61	29,44	32,94	16,55	14,98	23,35
2017 I	24,58	33,13	97,50	33,59	15,96	25,32	28,63	32,65	16,46	14,91	23,43
II	24,54	32,92	100,00	33,67	16,18	25,39	28,63	32,76	16,49	15,18	23,47
III	24,65	32,80	101,00	33,41	16,15	25,35	28,75	32,71	16,57	-	23,22
IV	24,45	32,56	101,00	33,37	16,03	25,16	28,63	32,59	16,51	-	23,26
V	24,80	32,63	102,10	33,41	16,14	25,32	28,88	33,06	16,66	-	23,35
VI	24,76	32,57	102,60	33,37	16,10	25,45	29,00	33,06	16,57	-	23,29
VII	24,71	32,48	102,30	33,21	16,13	25,55	29,19	33,12	16,67	-	23,57
VIII	24,67	32,31	102,80	33,28	16,13	25,87	30,06	33,12	16,66	-	23,35
IX	24,73	32,36	103,00	33,33	16,16	25,87	30,56	33,24	16,66	-	23,34
X	24,78	32,28	103,00	33,22	16,26	25,87	30,38	33,12	16,65	-	23,56
XI	24,57	32,25	103,30	33,40	16,13	26,03	30,50	33,24	16,57	15,47	23,17
XII	24,63	32,21	102,80	33,35	16,03	26,13	30,38	32,88	16,13	14,37	23,17
2018 I	24,63	32,28	101,00	33,57	16,15	26,29	30,50	33,35	16,15	15,10	23,46
II	24,61	32,33	100,30	33,56	16,12	26,39	30,38	33,12	16,04	15,16	23,53
Wskaźnik zmian (%)											
<u>II 2018</u> <u>II 2017</u>	100,3	98,2	100,3	99,7	99,6	103,9	106,1	101,1	97,3	99,9	100,3
<u>I-II 2018</u> <u>I-II 2017</u>	100,2	97,8	101,9	99,8	100,4	103,9	106,3	101,6	97,7	100,6	100,2

Źródło: Dane GUS.

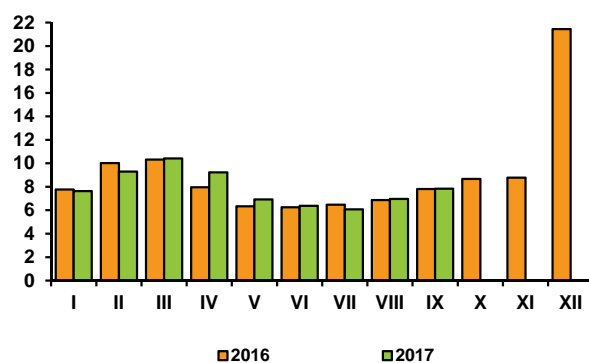
Rys. 1. Cena świeżych lososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

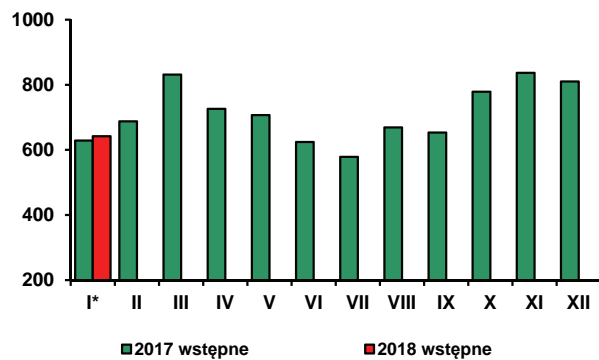
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2013=100)

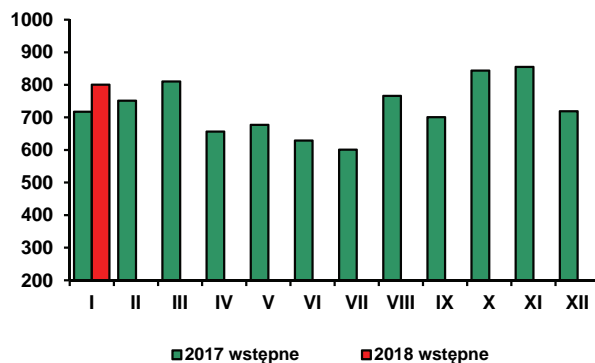
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę)

Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

* w 2018 r. bez eksportu burtowego

Źródło: Rys. 1 – FishPool i MF, rys. 2-3 – dane GUS, rys. 4-5 - dane MF.

W lutym 2018 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny żywności i napojów bezalkoholowych obniżyły się o 0,4%, wobec wzrostu o 1,2% w styczniu. Spadek cen żywności był głównym czynnikiem stabilizującym inflację. Łączne ceny towarów i usług konsumpcyjnych, po wzroście o 0,3% w styczniu br., w lutym zmalały o 0,2% w ujęciu miesięcznym. Spośród artykułów żywnościowych najbardziej potaniały: cukier (o 8,9%), jaja (o 3,2%) i masło (o 3,0%). Spadkowi cen masła towarzyszył spadek wszystkich pozostałych rodzajów tłuszczów jadalnych, w tym tłuszczów wieprzowych o 1,8%, margaryn o 0,9% i olejów roślinnych o 0,4%. Za warzywa konsumenci w lutym br. płacili o 1,6% mniej niż miesiąc wcześniej, o czym zdecydowały istotne obniżki cen pomidorów (o 11,2%), warzyw kalafiorowych (o 9,9%) i sałaty (o 5,7%), przy wzroście cen ogórków (o 14,1%) oraz warzyw gruntowych ze zbiorów w 2017 r. Przeciętne ceny artykułów mięsnych zmalały o 0,7%, w tym mięsa wieprzowego o 2,3%, a artykułów mleczarskich o 0,4%, w tym serów dojrzewających i topionych o 0,9%. Ceny czekolady obniżyły się o 0,3%, a wyrobów cukierniczych o 0,2%. Wzrosły natomiast ceny owoców (o 2,5%, w tym bananów o 14,2% i jabłek o 2,6%), dzemów, marmolad i miodu (o 1,3%), pieczywa i produktów zbożowych (o 0,4%) oraz ryb i owoców morza (o 0,1%). Ceny napojów bezalkoholowych podniosły się o 0,2%, w tym soków owocowych i warzywnych o 1,2%, kawy i kakao po 0,6%, przy nieznacznym spadku cen herbaty (o 0,1%).

W lutym 2018 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych były przeciętnie o 3,4% wyższe niż w analogicznym miesiącu 2017 r. Wzrost cen żywności wyniósł 3,6%, a napojów bezalkoholowych 1,6%. Obniżająca się od grudnia 2017 r. dynamika cen żywności i napojów bezalkoholowych przyczyniła się do spadku inflacji. W grudniu ub. roku ceny żywności i napojów bezalkoholowych kształtowały się na poziomie o 5,4% wyższym, a w styczniu br. o 4,8% wyższym niż odpowiednio rok wcześniej. W grudniu ub. roku inflacja roczna wyniosła 2,1%, w styczniu br. 1,9%, a w lutym br. zmniejszyła się do 1,4%. Spowolnienie tempa wzrostu cen żywności wiązało się głównie z niższą dynamiką cen warzyw. W lutym br. warzywa były przeciętnie o 4,9% tańsze niż w analogicznym miesiącu ub. roku. Ceny warzyw świeżych spadły o 9,7%, w tym sałaty o 30,5%, warzyw kalafiorowych o 25,9% a pomidorów o 20,4%. Więcej niż przed rokiem płacono natomiast za ogórki, kapustę, marchew, buraki i cebulę oraz ziemniaki. Silny spadek cen warzyw w ujęciu rocznym był skutkiem oddziaływania efektów wysokiej bazy sprzed roku związanych ze stratami mrozowymi, jakie wystąpiły na południu Europy. W kierunku obniżenia rocznej dynamiki cen żywności i napojów bezalkoholowych oddziaływała także utrzymująca się od września 2017 r. spadkowa tendencja cen detalicznych cukru. W lutym br. ceny cukru były o 28,1% niższe niż rok wcześniej. Obniżkom krajowych cen cukru sprzyjały: zniesienie kwot cukrowych w UE w październiku 2017 r., wzrost produkcji cukru w UE i w Polsce w kampanii 2017/2018 oraz spadek cen cukru na rynkach światowych wynikający ze zwiększenia jego produkcji przez największych światowych producentów i eksporterów. Ceny pozostałych grup żywności były wyższe niż przed rokiem. Najbardziej wzrosły ceny jaj (o 35,7%), owoców (o 12,7%) i tłuszczów jadalnych (o 11,3%). Spośród tłuszczów podrożało głównie masło (o 21,8%) i tłuszcze wieprzowe (o 5,4%). Wydatnie zwiększyły się ceny jabłek (o 58,6%), owoców pestkowych (o 30,6%) i bananów (o 19,5%), przy stabilizacji cen przetworów owocowych. W lutym br. za artykuły mleczarskie konsumenci płacili o 4,5% więcej niż rok wcześniej. Ceny śmietany wzrosły o 9,8%, jogurtów o 9,5%, serków twarogowych smakowych oraz napojów i deserów mlecznych o 7,6%, a serów dojrzewających i topionych o 3,1%. Wzrost cen artykułów mięsnych wyniósł 3,7%, w tym mięsa drobiowego 5,8%, wędlin 4,1%, a mięsa wołowego i wieprzowego odpowiednio 4% i 1,4%. W lutym br. średnio o 3,4% droższe niż przed rokiem były przetwory zbożowe i pieczywo, w tym pieczywo o 4,6%, wyroby piekarskie, pizze i kasze o 3,3%, a makarony o 2,3%, przy niewielkim wzroście cen mąki (o 0,5%). Najmniej, bo o 0,8% podrożały ryby i owoce morza. Ceny napojów bezalkoholowych zwiększyły się o 1,6%, w tym kawy i kakao po 3,2%, soków owocowych i warzywnych o 2,5%, herbaty o 2,1%, a wód mineralnych i źródlanych o 0,5%.

W lutym br., w skali roku, wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych był najwyższy spośród wszystkich grup towarów i usług konsumpcyjnych. Ze względu na dominujący udział żywności w strukturze wag (24,4%), miał on największy wpływ na ukształtowanie się wskaźnika inflacji, podnosząc go o 0,83 pkt. proc. Hamującym na dynamikę cen konsumpcyjnych oddziaływał natomiast spadek cen odzieży i obuwia oraz towarów i usług związanych z transportem.

Wiele wskazuje na to, że w najbliższych miesiącach roczna dynamika krajowych cen żywności będzie się nadal obniżać. Możliwe są bezwzględne spadki cen (z miesiąca na miesiąc) podstawowych produktów, takich jak: jaja, cukier, owoce i warzywa, mięso wieprzowe, artykuły mleczarskie i masło. Spadkowi cen jaj sprzyjać będzie stopniowa odbudowa stad kur noiosek i stabilizacja unijnego rynku po wykryciu skażenia jaj fipronilem w Europie Zachodniej w sierpniu ub. roku oraz wzrost krajowej produkcji jaj. Duży wzrost produkcji cukru w UE, w tym także w Polsce w kampanii 2017/2018 oraz wysoka podaż cukru na rynkach globalnych wynikająca ze zwiększenia produkcji w Tajlandii i Indiach będą oddziaływały w kierunku obniżek cen tego produktu. Na krajowym rynku skala spadku cen cukru będzie zależała m.in. od tegorocznych zbiorów owoców i warzyw oraz związanych z tym rozmiarów domowego i przemysłowego przetwórstwa. Spodziewany spadek cen owoców i warzyw będzie efektem przewidywanej większej, niż w roku ubiegłym, ich produkcji (m.in. truskawek, wiśni, nowalijek) oraz niższych cen produktów pochodzących z importu. (Wzrost cen importowanych warzyw w pierwszych miesiącach ub. roku był konsekwencją niekorzystnych warunków pogodowych

na południu Europy.) W wyniku wzrostu krajowej produkcji i podaży żywca wieprzowego (od III kwartału 2017 r. rynek wieprzowiny znajduje się we wzrostowej fazie cyklu) należy się liczyć z dalszym spadkiem cen mięsa wieprzowego. Pod presją malejących cen wieprzowiny mogą obniżyć się ceny drobiu. Czynnikiem hamującym tempo spadku cen mięsa drobiowego będą utrzymujące się korzystne tendencje w eksporcie (wspierane przez nowe przypadki grypy ptaków w państwach Europy Zachodniej) oraz wysoki poziom krajowego spożycia. Wzrost produkcji i spadek cen skupu mleka wskazują na możliwość dalszych obniżek cen detalicznych artykułów mleczarskich. Sprzyjać im będzie także rosnąca produkcja mleka w UE oraz u pozostałych liczących się światowych eksporterów oraz istniejące duże zapasy odtuszczonego mleka w proszku w UE. Spadek cen surowca mlecznego i przewidywany wzrost produkcji masła będą wpływały na obniżki krajowych cen tego tłuszczu. Czynnikiem wspierającym ceny artykułów mleczarskich będą: spodziewany wzrost eksportu masła, ożywiony globalny popyt na masło i sery oraz utrzymujący się wysoki poziom cen tych produktów na zagranicznych rynkach.

Spowolnienie dynamiki cen żywności, utrzymujące się korzystne tendencje na rynku pracy, wysoka dynamika wynagrodzeń oraz poprawa sytuacji dochodowej emerytów i rencistów wpłynęły pozytywnie na nastroje konsumentów i skłonność do zakupów. (W lutym br. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 6,8% i była o 1,6 pkt. proc. niższa niż przed rokiem; przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosło w skali roku o 6,8%, przeciętna miesięczna emerytura i renta pracownicza o 3,1%, a rolników indywidualnych o 3,8%.) W lutym br. sprzedaż detaliczna ogółem w cenach stałych, w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób, była wyższa niż przed rokiem o 7,7%, wobec wzrostu o 5,2% w lutym ub. roku. Wzrost sprzedaży detalicznej żywności, napojów i wyrobów tytoniowych wyniósł 2,6%, wobec wzrostu o 0,7% rok wcześniej.

W związku z ożywieniem popytu związanym ze świętami wielkanocnymi oraz sezonowym jego wzrostem w maju i czerwcu (długie weekendy, popularne imieniny, komunie, rozpoczęcie sezonu grillowania itp.), jak również waloryzacją świadczeń emerytalno-rentowych (od marca) i spodziewanym spadkiem cen wielu podstawowych artykułów żywnościowych wzmocniającym siłą nabywczą dochodów gospodarstw domowych, można się spodziewać przyspieszenia dynamiki wzrostu sprzedaży detalicznej żywności w najbliższych miesiącach br..

Według metodologii Eurostatu (HICP), w lutym br., w porównaniu z poprzednim miesiącem, w UE-28 i w strefie euro łączne **ceny towarów i usług konsumpcyjnych** wzrosły odpowiednio o 0,1% i 0,2%. Najwyższy wzrost cen konsumpcyjnych odnotowano w Belgii (o 1,6%), na Cyprze i w Luksemburgu (po 1,2%) oraz w Estonii (o 1,0%). W sześciu krajach unijnych (Republika Czeska, Chorwacja, Włochy, Litwa, Portugalia i Polska) wystąpiła natomiast deflacja. W Polsce oszacowano ją na poziomie 0,4%.

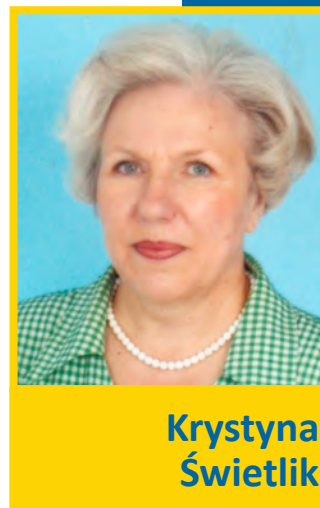
W lutym br., w porównaniu z analogicznym miesiącem ub., roku przeciętny poziom cen towarów i usług konsumpcyjnych w UE-28 wzrósł o 1,3%, a w strefie euro o 1,1%. We wszystkich krajach, z wyjątkiem Cypru ceny konsumpcyjne wykazywały tendencję wzrostową. Najwyższą roczną inflację odnotowano w Rumunii (3,8%) oraz w Estonii i na Litwie (po 3,2%), a najniższą w Danii i Chorwacji (po 0,5%). Na Cyprze w lutym br. ceny towarów i usług konsumpcyjnych były o 0,4% niższe niż rok wcześniej. Według tej metodologii w Polsce wzrosły one o 0,7%.

Ceny żywności w lutym br., w porównaniu z poprzednim miesiącem, w UE-28 obniżyły się przeciętnie o 0,1%, a w strefie euro o 0,2%. Żywność potaniała w 12 krajach, w tym najbardziej w Portugalii (o 1,1%) w Chorwacji (o 0,9%) oraz w Republice Czeskiej i na Malcie (po 0,8%). W Polsce jej ceny spadły o 0,4%.

W lutym br. w UE-28 ceny żywności były o 1,2% wyższe, a w strefie euro o 0,6% wyższe niż w analogicznym miesiącu 2017 r. W 24 krajach przewyższyły one poziom sprzed roku, a w pozostałych były niższe niż rok wcześniej. Najwyższy ich wzrost odnotowano w Estonii (o 5%), na Słowacji (o 4,6%), na Węgrzech (o 3,8%) i w Rumunii (o 3,6%). W Polsce wyniósł on 2,7%. W lutym br. mniej niż przed rokiem za żywność płacili mieszkańcy Cypru (o 3,2%), Irlandii (o 1,8%) oraz Grecji i Włoch (po 0,9%).

Według FAO, w lutym 2018 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, światowe ceny żywności wzrosły o 1,5%. Podrożały produkty mleczne (o 6,2%), zboża (o 3,0%) i mięso (o 1,0%). Potaniały natomiast: cukier (o 3,8%) i oleje roślinne (o 3,1%). Wzrost cen produktów mlecznych był efektem mniejszych, niż się spodziewano, dostaw z Nowej Zelandii oraz obaw o rozwój tej produkcji związanych z występującą w tym kraju suszą. Z powodu utrzymującego się wysokiego poziomu popytu w Europie i Azji, najbardziej wzrosły ceny masła, serów i pełnotłustego mleka w proszku.

W lutym 2018 r. przeciętny poziom światowych cen żywności był 2,5% niższy niż rok wcześniej. Zdecydowały o tym spadki cen: cukru (o 33,2%), olejów roślinnych (o 11,5%) i produktów mlecznych (o 1,6%). Wzrosły natomiast cen zbóż (o 7,2%) i mięsa (o 5,0%).

Krystyna
Świątlik

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w lutym 2018 r.

Wyszczególnienie	II 2018			I – II 2018
	I 2018=100	II 2017=100	XII 2017 = 100	I – II 2017 = 100
O G Ó Ł E M	99,8	101,4	100,1	101,6
Żywność i napoje bezalkoholowe	99,6	103,4	100,8	104,1
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,2	101,0	100,7	101,1
Odzież i obuwie	98,5	95,8	94,7	95,6
Mieszkanie	100,1	101,8	100,4	101,8
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,1	102,1	100,4	102,1
w tym nośniki energii	99,9	101,8	100,0	101,7
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,2	100,5	100,7	100,4
Zdrowie	100,3	101,9	100,7	101,8
Transport	99,4	98,0	98,8	98,4
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	98,4	97,2	99,2	98,1
Łączność	98,6	100,6	98,8	101,3
Rekreacja i kultura	100,0	101,5	100,9	102,0
Edukacja	100,1	102,1	100,3	102,1
Restauracje i hotele	100,2	103,0	100,5	103,0
Inne towary i usługi	100,4	100,1	100,2	100,0

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w lutym 2018 r.

Wyszczególnienie	II 2018			I-II 2018
	I 2018 = 100	II 2017=100	XII 2017=100	I-II 2017=100
Żywność (bez napojów)	99,6	103,6	100,8	104,3
Pieczywo i produkty zbożowe	100,4	103,4	101,1	103,3
Pieczywo	100,4	104,6	101,3	104,5
Ryż	99,9	100,6	101,1	101,2
Makarony	100,2	102,3	100,0	102,0
Mięso i przetwory	99,3	103,7	99,5	104,0
Mięso wieprzowe	97,7	101,4	97,5	102,1
Mięso wołowe	100,1	104,0	100,6	103,9
Mięso drobiowe	99,9	105,8	100,3	106,0
Przetwory mięsne i wędliny	99,6	103,8	99,9	104,1
Ryby i owoce morza	100,1	100,8	100,8	101,0
Mleko, sery i jaja	99,1	108,7	99,2	109,5
Artykuły mleczarskie	99,6	104,5	100,0	104,8
Mleko	99,4	102,3	99,7	102,5
Sery twarogowe	99,7	102,1	100,4	102,6
Sery dojrzewające i topione	99,1	103,1	99,2	103,7
Jaja	96,8	135,7	95,7	139,4
Oleje i tłuszcze	98,1	111,3	97,3	112,8
Masło	97,0	121,8	94,6	124,1
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	98,2	105,4	98,3	106,1
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	99,1	101,3	100,8	102,3
Oleje roślinne	99,6	101,0	100,4	101,5
Owoce	102,5	112,7	109,6	112,6
Jabłka	102,6	158,6	103,4	156,3
Owoce cytrusowe	101,8	105,5	102,2	106,5
Banany	114,2	119,5	120,4	113,8
Warzywa	98,4	95,1	102,8	98,8
Ziemniaki	101,5	107,2	101,7	109,8
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	98,7	97,4	99,0	97,9
Cukier	91,1	71,9	87,8	75,5
Napoje bezalkoholowe	100,2	101,6	100,9	101,5

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2015	100,7	100,0	99,9	100,6	99,8	100,1	98,9	99,3	100,6	100,4	99,7	99,9
	2016	101,0	100,3	100,4	100,3	99,9	100,2	99,0	99,5	99,8	100,5	100,4	101,2
	2017	101,8	101,0	99,6	100,0	100,8	100,1	99,8	99,4	100,4	100,9	101,0	100,5
	2018	101,2	99,6										
Pieczywo i produkty zbożowe	2015	100,2	99,8	100,0	100,1	100,0	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0	99,7	100,1
	2016	100,2	100,0	100,0	100,2	100,0	100,0	100,0	100,0	100,1	100,4	100,1	100,0
	2017	100,4	100,2	100,2	100,0	100,3	100,1	100,5	100,3	100,1	100,3	100,3	100,2
	2018	100,7	100,4										
Mięso	2015	99,9	99,4	99,9	100,1	99,4	100,2	99,9	100,3	100,4	99,5	99,4	99,1
	2016	100,4	99,3	100,1	99,9	100,5	100,6	101,1	101,0	100,2	99,9	100,1	99,8
	2017	100,6	99,9	100,4	100,9	101,3	100,5	101,0	100,2	100,3	99,6	100,2	100,0
	2018	100,2	99,3										
Ryby i owoce morza	2015	100,9	99,9	100,0	100,1	99,9	99,9	100,0	99,9	100,1	100,2	100,1	100,0
	2016	100,6	100,6	101,0	100,1	100,3	100,3	100,9	100,4	100,1	100,6	100,8	99,5
	2017	100,8	100,7	99,9	99,6	100,4	100,1	100,6	99,9	99,8	99,9	100,2	99,6
	2018	100,6	100,1										
Mleko, sery, jaja	2015	100,2	99,5	99,9	99,7	99,3	99,6	99,7	99,4	100,0	99,8	99,8	99,9
	2016	99,9	99,7	99,8	99,5	99,7	99,9	100,0	100,2	100,1	100,8	100,8	101,0
	2017	101,0	100,6	100,2	99,7	100,3	100,1	100,5	100,7	100,7	101,3	104,9	100,9
	2018	100,1	99,1										
Oleje i tłuszcze	2015	100,2	99,8	99,1	99,7	99,4	98,1	99,1	99,4	99,6	99,8	99,9	99,3
	2016	100,6	100,0	99,2	100,4	99,5	100,1	100,3	101,1	101,4	102,3	102,0	101,0
	2017	101,6	100,7	100,1	98,1	102,7	100,5	104,0	105,0	103,5	101,9	101,0	97,5
	2018	99,2	98,1										
Owoce	2015	103,1	100,4	101,5	105,8	107,2	100,4	98,2	96,8	98,4	99,7	97,3	100,5
	2016	104,0	104,3	102,3	100,2	100,1	102,3	98,3	96,8	96,5	96,7	98,8	104,3
	2017	107,7	102,5	100,3	99,1	105,8	100,8	99,1	96,0	99,0	102,5	99,8	100,4
	2018	106,9	102,5										
Warzywa	2015	105,4	102,3	99,2	102,2	97,2	101,7	90,7	94,1	106,6	105,7	100,7	102,2
	2016	104,3	101,7	101,6	102,6	98,7	99,2	88,4	92,2	97,9	103,9	102,8	109,3
	2017	106,9	106,4	94,6	100,1	97,4	98,2	92,5	91,9	102,4	106,7	103,1	106,6
	2018	104,5	98,4										
Cukier, dzem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	2015	100,1	100,2	100,0	100,5	99,9	100,0	100,8	101,1	100,5	100,8	100,3	99,2
	2016	100,7	100,9	100,7	100,6	99,9	99,8	100,5	101,0	101,2	100,5	100,0	99,8
	2017	100,8	99,8	99,6	100,3	100,7	99,9	100,6	100,1	99,1	99,6	99,3	98,6
	2018	100,3	98,7										
Cukier	2015	98,7	101,1	102,3	101,2	100,2	98,8	104,1	104,5	104,2	101,6	99,9	100,2
	2016	101,0	104,6	104,3	101,5	100,6	100,7	100,2	105,7	104,8	101,4	100,0	100,2
	2017	100,3	100,3	100,0	99,6	100,2	99,4	99,4	97,8	97,1	98,2	94,2	94,5
	2018	96,5	91,1										
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2015	99,8	99,9	100,2	100,4	100,0	100,0	99,9	99,6	99,7	100,1	99,9	99,8
	2016	99,5	99,9	100,1	100,3	100,1	100,2	99,7	99,8	100,0	100,5	100,1	100,7
	2017	100,4	100,3	99,9	100,3	100,0	99,8	99,8	99,9	100,4	100,5	100,5	100,2
	2018	100,3	99,8										
III. Średnia płaca ^a	2015	90,0	101,0	105,8	97,8	97,1	100,9	101,4	98,3	100,9	101,3	101,3	108,4
	2016	90,8	100,9	105,2	99,1	96,6	102,1	100,9	98,2	100,1	101,0	101,7	107,1
	2017	92,3	100,6	106,3	98,1	97,8	102,7	99,9	99,8	99,6	102,3	100,8	107,9
	2018	92,3	100,2										

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2015	96,1	98,4	96,5	97,5	97,8	98,3	98,3	99,3	99,8	100,4	100,1	99,9
	2016	100,0	100,4	100,8	100,6	100,8	100,9	101,0	101,2	100,4	100,4	101,2	100,8
	2017	103,3	103,9	103,1	102,8	103,7	103,7	104,4	104,3	105,0	105,8	106,0	105,4
	2018	104,8	103,4										
Pieczywo i produkty zbożowe	2015	99,6	99,4	99,5	99,7	99,5	99,6	99,7	99,6	99,7	99,7	99,5	99,9
	2016	99,9	100,1	100,1	100,2	100,2	100,3	100,3	100,3	100,4	100,8	101,1	101,0
	2017	101,2	101,4	101,6	101,4	101,7	101,8	102,3	102,6	102,6	102,5	102,7	102,9
	2018	103,2	103,4										
Mięso	2015	96,7	96,5	97,2	97,5	96,7	96,5	96,0	96,4	97,4	97,8	97,9	97,5
	2016	98,0	97,9	98,1	97,9	99,0	99,4	100,7	101,3	101,2	101,6	102,3	103,1
	2017	103,2	103,8	104,1	105,1	105,9	105,8	105,7	104,8	104,9	104,6	104,6	104,8
	2018	104,3	103,7										
Ryby i owoce morza	2015	99,1	98,7	99,1	99,3	99,4	99,5	99,6	99,6	100,0	100,2	100,5	101,2
	2016	100,8	101,4	102,4	102,4	102,8	101,8	104,1	104,7	104,7	105,1	105,8	105,3
	2017	105,2	105,6	104,5	103,9	104,0	103,9	103,6	103,0	102,7	102,0	101,4	101,4
	2018	101,3	100,8										
Mleko, sery, jaja	2015	98,3	97,4	97,4	97,5	96,8	96,8	96,9	96,7	96,7	96,7	96,9	96,9
	2016	96,6	96,9	96,7	96,5	96,9	97,2	97,5	98,2	98,4	99,3	100,3	101,5
	2017	102,5	103,4	103,8	104,0	104,6	104,9	105,4	105,9	106,6	107,1	111,5	111,4
	2018	110,3	108,7										
Oleje i tłuszcze	2015	94,4	94,1	93,7	94,5	93,4	93,5	92,6	92,7	92,8	93,0	93,7	94,4
	2016	94,6	94,9	95,0	95,7	95,8	96,8	98,1	99,8	101,6	104,2	106,4	108,1
	2017	109,6	110,4	111,4	108,9	112,3	112,8	116,9	121,5	123,9	123,2	121,9	117,5
	2018	114,3	111,3										
Owoce	2015	92,4	91,7	90,3	94,8	99,7	103,4	106,3	109,7	108,4	110,0	109,1	109,0
	2016	109,3	113,6	114,5	108,6	101,9	104,1	104,6	104,6	102,3	98,9	100,4	104,1
	2017	107,4	105,6	103,7	102,4	108,1	106,2	106,6	105,3	107,9	114,4	116,3	113,3
	2018	112,6	112,7										
Warzywa	2015	86,1	88,8	89,7	93,3	97,6	100,0	99,6	108,3	111,1	114,1	109,0	107,0
	2016	105,2	104,4	106,9	107,9	110,1	107,9	105,2	102,8	94,3	92,5	94,4	100,9
	2017	104,1	108,7	101,3	99,0	97,8	98,0	101,6	100,8	105,2	107,6	108,0	104,9
	2018	102,7	95,1										
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	2015	93,5	94,7	95,3	97,9	97,8	98,4	99,7	101,3	101,8	102,8	103,6	103,3
	2016	103,7	104,4	105,1	105,2	105,2	105,1	104,8	104,8	105,5	105,2	104,9	105,6
	2017	105,2	104,2	103,2	103,0	103,8	103,9	104,1	103,4	101,3	100,4	99,7	98,5
	2018	98,4	97,4										
Cukier	2015	67,7	71,2	75,4	82,8	84,7	86,9	93,5	101,3	108,2	111,6	115,2	118,0
	2016	120,6	124,8	127,2	127,6	128,2	130,6	125,7	127,2	127,8	127,5	127,6	127,7
	2017	126,8	121,6	116,6	114,4	113,8	112,4	111,5	103,3	95,7	92,7	87,3	82,3
	2018	79,2	71,9										
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2015	98,6	98,4	98,5	98,9	99,1	99,2	99,3	99,4	99,2	99,3	99,4	99,5
	2016	99,1	99,2	99,1	98,9	99,1	99,2	99,1	99,2	99,5	99,8	100,0	100,8
	2017	101,7	102,2	102,0	102,0	101,9	101,5	101,7	101,8	102,2	102,1	102,5	102,1
	2018	101,9	101,4										
III. Średnia płaca ^a	2015	103,6	103,2	104,9	103,7	103,2	102,5	103,3	103,4	104,1	103,3	104,0	103,1
	2016	104,0	103,9	103,3	104,6	104,1	105,3	104,8	104,7	103,9	103,6	104,0	102,7
	2017	104,3	104,0	105,2	104,1	105,4	106,0	104,9	106,6	106,0	107,4	106,5	107,3
	2018	107,3	106,8										

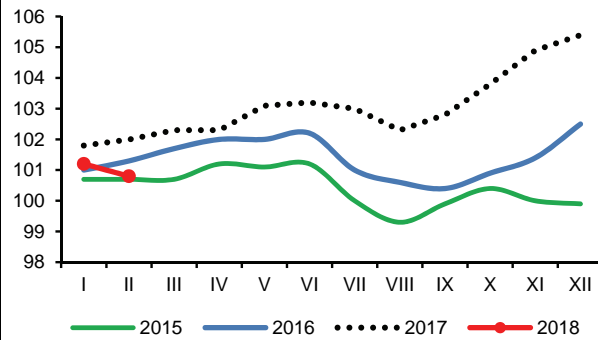
^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

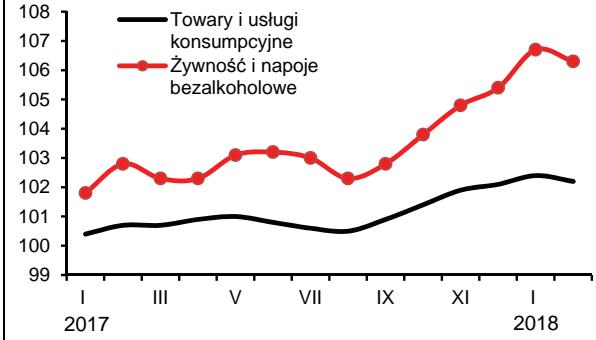
Wyszczególnienie a – 2017 r. b – 2018 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	3,86	3,88	3,86	3,84	3,85	3,84	3,86	3,83	3,84	3,82	3,86	3,83
	b	3,83	3,81										
Chleb mieszaný – 0,5 kg	a	2,22	2,22	2,23	2,23	2,23	2,24	2,25	2,28	2,28	2,29	2,30	2,31
	b	2,33	2,34										
Makaron – 250 g	a	2,25	2,25	2,25	2,23	2,24	2,23	2,25	2,27	2,27	2,27	2,27	2,28
	b	2,29	2,29										
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,50	2,52	2,53	2,46	2,51	2,48	2,50	2,51	2,52	2,46	2,49	2,43
	b	2,53	2,49										
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	26,81	27,00	26,95	27,04	27,05	27,12	27,16	27,27	27,42	27,59	27,71	27,98
	b	28,15	28,21										
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	32,88	32,56	32,91	33,24	33,20	33,30	33,22	33,30	33,16	33,21	33,39	33,63
	b	33,69	33,72										
Mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy) – 1 kg	a	17,39	16,80	16,55	17,32	18,13	17,91	18,01	17,88	18,02	17,65	17,36	17,30
	b	17,12	16,47										
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,60	6,66	6,94	6,89	6,88	6,94	7,25	7,26	7,27	7,15	7,17	7,11
	b	7,12	7,16										
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	25,01	25,16	24,97	25,12	25,25	25,41	25,60	25,75	25,93	26,15	26,15	26,26
	b	26,35	26,41										
Kielbasa , na wagę – 1kg	a	17,34	17,37	17,18	17,35	17,45	17,75	17,58	17,77	17,89	17,92	18,05	18,16
	b	18,32	18,36										
Filety mrożone z morskczuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	24,58	24,54	24,65	24,45	24,80	24,76	24,71	24,67	24,73	24,78	24,57	24,63
	b	24,63	24,61										
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,79	2,78	2,73	2,73	2,77	2,75	2,76	2,76	2,80	2,80	2,77	2,78
	b	2,78	2,77										
Jogurt naturalny – a-150 g, b-400 g	a	1,06	1,06	1,06	1,07	1,07	1,06	1,07	1,08	1,10	1,12	1,13	1,14
	b	2,60	2,59										
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	13,41	13,37	13,30	13,21	13,33	13,38	13,41	13,43	13,41	13,45	13,45	13,36
	b	13,44	13,36										
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	20,99	20,89	20,61	20,55	20,51	20,62	20,93	21,32	21,36	21,38	21,49	21,52
	b	21,21	20,75										
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 0,5l	a	6,07	6,13	6,10	6,03	6,11	3,13	6,22	6,35	6,46	6,61	6,80	6,83
	b	6,83	6,78										
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,52	0,52	0,52	0,52	0,51	0,51	0,51	0,52	0,52	0,55	0,71	0,75
	b	0,74	0,71										
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	5,02	5,03	4,99	4,98	5,03	5,12	5,78	6,37	6,80	7,08	7,00	6,75
	b	6,35	5,95										
Margaryna do smarowania pieczywa – 400 g	a	3,87	3,86	3,87	3,91	3,94	3,88	3,84	3,90	3,89	3,90	3,94	3,90
	b	3,80	3,71										
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	5,95	6,10	6,18	6,07	6,21	6,11	6,09	6,16	6,07	6,12	6,14	6,03
	b	6,06	6,06										
Ślónina – 1 kg	a	5,68	5,67	5,72	5,78	5,87	5,90	5,96	5,99	6,03	6,05	6,07	6,08
	b	6,08	6,05										
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,66	1,63	1,65	1,65	1,66	1,66	1,67	1,67	1,67	1,69	1,70	1,75
	b	1,76	1,70										
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	3,17	3,18	3,19	3,17	3,17	3,15	3,13	3,07	2,98	2,92	2,76	2,62
	b	2,52	2,28										
Jabłka – 1 kg	a	2,37	2,36	2,43	2,49	2,78	3,23	3,47	3,55	3,56	3,53	3,58	3,59
	b	3,61	3,71										

Zródło: Dane GUS.

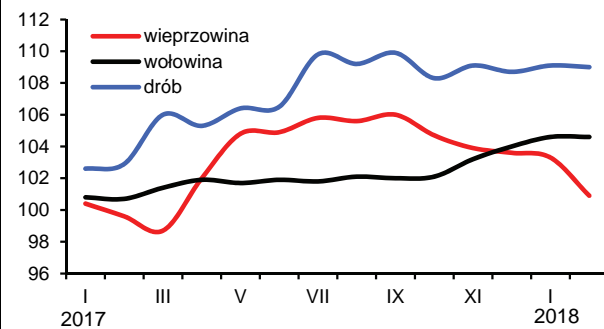
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności i napojów (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

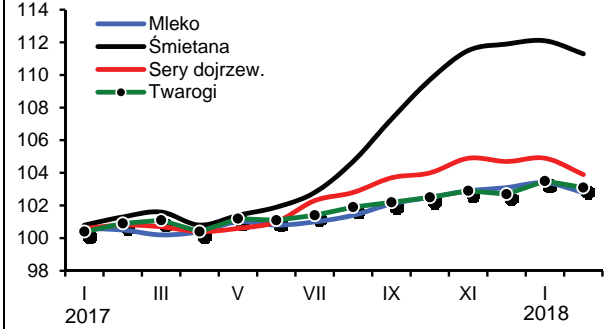
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2016 = 100) (w %)

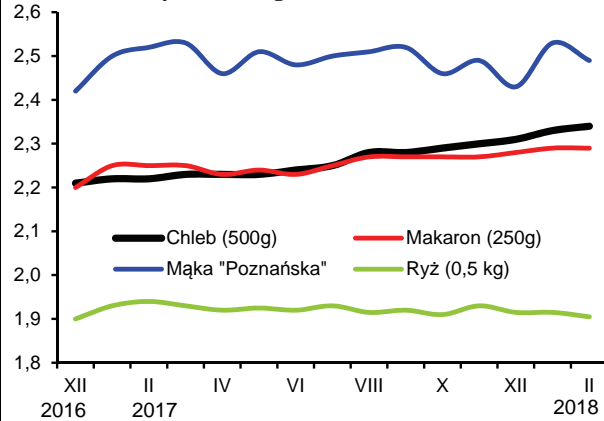
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2016 = 100) (w %)

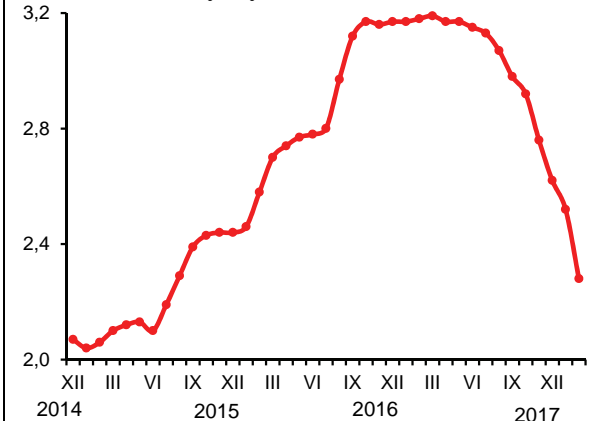
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2016 = 100) (w %)

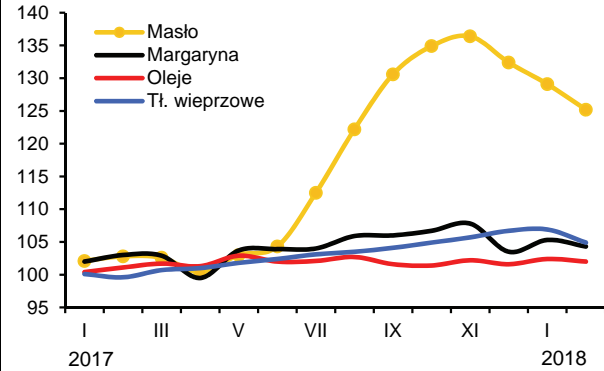
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w zł/kg)

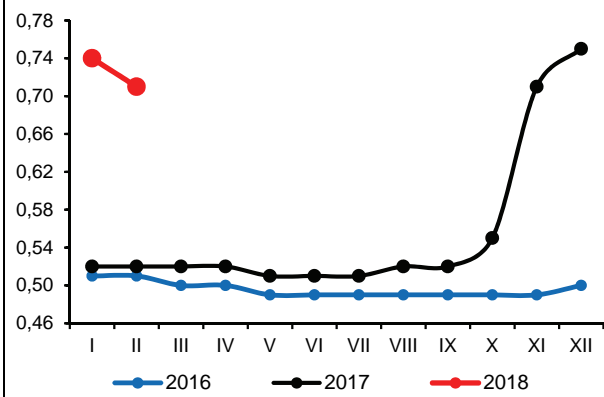
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2016 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W styczniu 2018 r. pod wpływem zwiększonego popytu na podstawowe środki produkcji oraz rosnących cen surowców energetycznych w handlu światowym, ceny na krajowym rynku wyraźnie wzrosły. W lutym tempo wzrostu cen było mniejsze niż miesiąc wcześniej. Podrożały głównie maszyny rolnicze i materiały budowlane. Pod wpływem spadku cen paliw ropopochodnych średnie ceny nośników energii były niższe niż w styczniu br. Pomimo utrzymującego się zwiększonego popytu ceny środków ochrony roślin i nawozów mineralnych były stosunkowo stabilne. Większość środków produkcji była droższa w porównaniu z lutym 2017 r. Wyjątkiem były nawozy mineralne, które potaniały pod wpływem spadku cen światowych.

W lutym br. utrzymał się zwiększony popyt na nawozy mineralne, w tym głównie na nawozy azotowe, jednak nie wpłynęło to na istotne zmiany cen. Nieznacznie podrożał m.in. saletrzak, potaniała z kolei saletra amonowa. Ceny w lutym br. nadal pozostawały na poziomie niższym niż rok wcześniej. Nawozy mineralne były średnio o 2,7% tańsze niż w lutym 2017 r. Obniżki cen w tym okresie dotyczyły większości nawozów, w tym głównie nawozów wieloskładnikowych i fosforowych. W kolejnych miesiącach br., a zwłaszcza w drugim półroczu, popyt na nawozy mineralne będzie stopniowo malał, co powinno sprzyjać obniżkom cen. W podobnym kierunku będzie działał stosunkowo niski poziom cen nawozów w handlu światowym.

Relacje cen nawozów mineralnych do cen zbóż nieznacznie pogorszyły się w porównaniu z poprzednim miesiącem. Na zakup 1 kg NPK należało w styczniu br. przeznaczyć równowartość 5,2 kg pszenicy, tj. o prawie 0,1 kg mniej niż w miesiącu poprzednim oraz o 0,1 kg mniej niż rok wcześniej. Nawozy mineralne podrożały również względem żywca wieprzowego. Na zakup 1 dt NPK należało przeznaczyć równowartość 77 kg żywca wieprzowego, tj. o 2 kg więcej niż w styczniu br. oraz o 4 kg więcej niż rok wcześniej.

Ceny nawozów mineralnych w handlu światowym od ponad 2 lat są stosunkowo stabilne. W lutym br. ceny jednak wzrosły o 2,0%¹ w porównaniu z miesiącem poprzednim, głównie z powodu wyższych cen fosforanu amonu (o 2,3%)² oraz mocznika (o 2,2%)³. Pomimo tego, w lutym 2018 r., światowe ceny nawozów były przeciętnie o 3,9% niższe niż rok wcześniej. W kolejnych miesiącach br. ceny nawozów mineralnych w handlu światowym prawdopodobnie nie zmienią się istotnie i nadal będą pozostawały na poziomie niższym niż rok wcześniej. Wzrost kosztów produkcji w związku z droższymi surowcami energetycznymi będzie sprzyjał podwyżkom cen, w tym głównie nawozów azotowych. W przeciwnym kierunku będzie jednak działało zwiększenie podaży nawozów pod wpływem wzrostu mocy produkcyjnych w związku z zakończeniem inwestycji zapoczątkowanych w latach 2010-2011 tj. w okresie dobrej koniunktury na rynku nawozowym.

Pod wpływem niższych cen surowców energetycznych w handlu światowym potaniały nośniki energii na krajowym rynku. W lutym br. były one średnio o 1,0% tańsze niż miesiąc wcześniej. Potaniały głównie paliwa ropopochodne, ale także gaz ziemny LPG i węgiel energetyczny. Bezpośrednie nośniki energii były w lutym br. średnio o 1,2% droższe niż rok wcześniej. Obniżki cen paliw ropopochodnych oraz autogazu nie zdołały skompensować wyraźnych podwyżek cen paliw stałych. Wyraźny wzrost cen w tym okresie odnotowano w przypadku węgla kamiennego (o 11,4%) oraz

ekogroszku (o 10,7%). Dynamiczny wzrost cen węgla można wiązać ze stosunkowo mniejszym wydobyciem krajowym, ale też wzrostem cen w handlu światowym.

W lutym 2018 r. ceny na światowym rynku surowców energetycznych zwały o 5,4%⁴. Potaniał głównie gaz ziemny (średnio o 16,3%). Niższe niż miesiąc wcześniej były również ceny ropy naftowej, w tym Brent o 5,2%. W ciągu 12 miesięcy Ropa Brent podrożała o 17,9%, a gaz ziemny średnio o 2,5%. Wyższe ceny ropy są m.in. konsekwencją przedłużenia obowiązywania umowy OPEC o ograniczeniu wydobycia. Rosnącym cenom ropy naftowej wzrost cen węgla kamiennego. W ciągu 12 miesięcy podrożał on o ponad 10%⁵.

Stosunkowo dobra koniunktura na większości podstawowych rynków rolnych w 2017 r. sprzyja inwestowaniu w środki mechanizacji rolnictwa w pierwszych miesiącach 2018 r. W okresie styczeń-luty br. liczba rejestracji nowych przyczep rolniczych wzrosła o 56,7% w porównaniu z analogicznym okresem 2017 r.⁶ Liczba rejestracji nowych ciągników rolniczych była w tym okresie niższa niż rok wcześniej, po bardzo dobrych wynikach w grudniu 2017 r., w związku z rejestracją ciągników, które nie spełniały nowych wymogów dotyczących homologacji. Przypuszcza się, że sprzedaż większości innych środków mechanizacji rolnictwa w styczniu br. mogła być o kilkanaście procent większa niż rok wcześniej. Większej sprzedaży maszyn towarzyszył wzrost cen. Maszyny rolnicze były w lutym br. średnio o 0,9% droższe niż miesiąc wcześniej, natomiast w ciągu 12 miesięcy zdrożały przeciętnie o 4,7%. Najbardziej w ciągu 12 miesięcy podrożały kultywatory, rozrzutniki obornika oraz pługi. Podwyżki cen sprzętu rolniczego mogły być ponadto związane z podwyżkami cen stali, która stanowi dość istotny składnik kosztów, zwłaszcza w przypadku produkcji maszyn do uprawy gleby.

W lutym br. średnie ceny materiałów budowlanych wzrosły o kolejne 0,5%. Ceny środków ochrony roślin nie zmieniły się istotnie. W ciągu 12 miesięcy ceny materiałów budowlanych pod wpływem m.in. zwiększenia inwestycji wzrosły przeciętnie o 5,6%. Najbardziej podwyższono ceny płyt OSB, płyt styropianowych oraz materiałów stalowych. Środki ochrony roślin podrożały w porównaniu z lutym 2017 r. przeciętnie o 1,3%.

**Arkadiusz
Zalewski**

1. Na podstawie indeksu zmian cen nawozów mineralnych obliczanego przez Bank Światowy.
2. Notowania fob US Gulf.
3. Notowania fob Yuzhnyy.
4. Na podstawie indeksu zmian cen surowców energetycznych obliczanego przez Bank Światowy.
5. Notowania fob Richards Bay.
6. Informacje Polskiego Związku Przemysłu Motoryzacyjnego (PZPM) na podstawie danych CEPIK.

Tab. 1. Ceny nawozów mineralnych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)					Relacje 1 kg NPK do:	
		II 2017	II 2018 I 2018	II 2018 XII 2018	II 2018 II 2018	I-II 2018 I-II 2017	pszenicy kg	żyw. wiep. kg	
Saletrzak 28%N	1 dt	108,36	100,5	101,1	99,6	99,9	5,85	0,87	
Saletra amonowa 34%N	1 dt	124,80	99,3	101,3	99,0	100,5	5,54	0,83	
Mocznik 46%N	1 dt	147,44	99,7	100,1	100,1	101,1	4,84	0,72	
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	1 dt	85,24	100,0	100,1	94,3	94,2	6,44	0,96	
Superfosfat potrójny 40% P ₂ O ₅	1 dt	149,80	100,4	100,0	96,0	95,9	5,66	0,85	
Fosforan amonu 18% N, 46% P ₂ O ₅	1 dt	194,48	100,1	99,8	96,5	96,0	4,59	0,69	
Sól potasowa 60% K ₂ O	1 dt	152,60	100,4	100,0	97,3	96,9	3,84	0,57	
Polifoska 8% N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	1 dt	168,60	99,9	99,4	95,3	95,4	4,55	0,68	

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)					Relacje środków ochrony do:	
		II 2017	II 2018 I 2018	II 2018 XII 2018	II 2018 II 2018	I-II 2018 I-II 2017	pszenicy kg	żyw. wiep. kg	
Mospilan 20 SP	80 g	45,15	100,0	100,0	100,3	100,4	68,19	10,19	
Dursban 480 EC	1 l	48,57	100,0	99,9	95,2	95,1	73,36	10,96	
Decis Mega 50 EW	250 ml	36,75	100,1	100,3	101,0	101,0	55,51	8,30	
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	41,82	99,9	100,1	103,1	103,2	63,16	9,44	
Gwarant 500 SC	1 l	52,82	99,7	99,6	98,2	98,4	79,78	11,92	
Miedzian 50 WP	1,5 kg	66,23	99,9	99,7	99,6	99,8	100,03	14,95	
Roundup	1 l	37,56	99,8	100,3	103,2	103,6	56,73	8,48	
Acrobat MZ 69 WG	1 kg	84,43	100,0	100,0	105,6	105,8	127,52	19,06	
Fusilade Forte	1 l	137,47	100,0	99,9	102,9	102,9	207,63	31,03	
Chwastox Extra 300 SL	1 l	19,69	100,2	100,5	102,6	102,6	29,74	4,44	
Środek gryzoniobójczy	1 kg	34,65	99,5	99,8	101,0	101,2	52,33	7,82	

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny nośników energii i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)					Relacje nośników energii do:	
		II 2017	II 2018 I 2018	II 2018 XII 2018	II 2018 II 2018	I-II 2018 I-II 2017	pszenicy kg	żyw. wiep. kg	
Węgiel kamienny (kostka)	1 t	910,19	99,6	99,7	111,4	112,1	1374,70	205,46	
Ekogroszek	1 t	878,25	99,7	100,0	110,7	111,1	1326,46	198,25	
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	4,67	98,5	99,4	97,7	98,5	7,05	1,05	
Olej napędowy	1 l	4,58	98,5	99,8	97,7	98,4	6,92	1,03	
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	3,03	97,7	99,7	98,4	99,5	4,58	0,68	
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,08	97,2	96,3	92,9	94,4	3,14	0,47	
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	32,80	100,2	100,7	101,1	101,0	49,54	7,40	
Płyn do chłodziw „Pettygo”	1 l	12,92	99,6	99,5	100,7	100,8	19,51	2,92	
Energia elektryczna (taryfa G-11)	1 kWh	0,65	100,0	100,0	100,0	100,0	0,98	0,15	

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny materiałów budowlanych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)				Relacje materiałów budowlanych do:	
			II 2017	II 2018 I 2018	II 2018 XII 2018	II 2018 II 2018	I-II 2018 I-II 2017	pszenicy kg
Cement	50 kg	21,00	99,6	99,5	100,7	100,8	31,72	4,74
Wapno	1 t	609,11	100,3	100,8	104,3	104,1	919,97	137,50
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	174,46	100,8	100,9	112,3	112,8	263,49	39,38
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3727,53	100,9	102,2	109,3	108,9	5629,86	841,43
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	14,20	100,7	101,2	107,2	107,0	21,45	3,21
Dwuteownik gruby	1 t	3615,12	101,2	101,7	105,0	104,4	5460,08	816,05
Blacha dachowa	1 m ²	29,99	100,2	99,7	104,1	103,9	45,30	6,77
Tynk „Atlas”	25 kg	50,09	100,2	100,6	98,5	98,4	75,65	11,31
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,17	100,9	100,9	104,5	103,6	1,77	0,26
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklone	1 szt.	728,97	100,0	100,1	103,3	103,4	1101,00	164,55
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	744,09	100,0	100,3	100,7	100,8	1123,83	167,97
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	79,61	101,1	102,7	122,0	120,9	120,24	17,97
Okno drewniane szklone	1 szt.	1941,99	100,5	100,8	105,3	105,0	2933,08	438,37
Drzwi płytowe zewnętrzne 2000x800 mm	1 szt.	1655,66	100,1	99,7	100,8	101,0	2500,62	373,74

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 5. Ceny maszyn i narzędzi rolniczych oraz ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)				Relacje środków mechanizacji do:	
		II 2017	II 2018 I 2018	II 2018 XII 2018	II 2018 II 2018	I-II 2018 I-II 2017	pszenicy dt
Kombajn zbożowy TC-5.80	571348,0	100,7	101,6	100,7	100,5	8629,33	1289,72
Kombajn do ziemniaków	90050,0	100,9	102,3	104,9	104,7	1360,07	203,27
Samochód dostawczy	109590,1	100,7	103,8	101,1	101,2	1655,19	247,38
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	58250,6	101,4	103,9	109,4	109,0	879,79	131,49
Siewnik 25 redlic	19869,4	101,0	102,3	105,5	104,4	300,10	44,85
Ciągnik Ursus C-3110	179413,8	100,1	99,9	100,9	101,0	2709,77	405,00
Ciągnik 90 kW	224346,9	99,5	98,4	101,3	101,9	3388,41	506,43
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	40199,6	100,2	100,1	102,4	102,1	607,15	90,74
Kopaczka elewatorowa	16742,0	101,6	102,6	104,0	103,5	252,86	37,79
Zestaw uprawowo-siewny	56126,6	100,9	100,8	103,9	103,9	847,71	126,70
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	8525,1	101,3	102,6	106,5	106,9	128,76	19,24
Prasa zwijająca, stałokomorowa	65890,9	99,3	98,2	100,3	100,8	995,18	148,74
Opryskiwacz 400 l	6523,8	101,5	103,4	109,6	110,7	98,53	14,73
Agregat uprawowy (kultywator i wał strunowy)	8777,4	102,3	102,3	105,4	103,1	132,57	19,81
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	15707,0	101,3	102,3	105,6	104,8	237,23	35,46
Plug 4-skibowy	13596,7	101,4	100,6	112,1	110,4	205,36	30,69
Kultywator 2,1-2,8 m	5144,6	100,5	101,4	112,8	112,0	77,70	11,61
Glebogryzarka	6121,5	100,2	100,7	101,7	101,7	92,46	13,82
Rozsiewacz nawozów zawieszany	6206,4	101,6	102,0	103,0	102,1	93,74	14,01
Dojarka 2 konwie ^a	7291,5	100,9	102,0	102,8	102,3	110,13	53,92

^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

